

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA

**PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI DAN
PRESTASI KEWANGAN AGENSI**

**NEGERI PAHANG
TAHUN 2015**

JABATAN AUDIT NEGARA MALAYSIA

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA

PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI
DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI

NEGERI PAHANG
TAHUN 2015

JABATAN AUDIT NEGARA
MALAYSIA

KANDUNGAN

KANDUNGAN

PERKARA	MUKA SURAT
KATA PENDAHULUAN	vii
INTISARI LAPORAN	xi
BAHAGIAN I - PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PAHANG BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2015	
Pendahuluan	3
Objektif Dan Metodologi Pengauditan	4
Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015	4
BAHAGIAN II - ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI	
Latar Belakang	9
Kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri	9
Kumpulan Wang Disatukan	9
Wang Awam	10
Akaun Hasil Disatukan	13
Akaun Pinjaman Disatukan	21
Akaun Amanah Disatukan	21
Penyata Prestasi Kewangan	32
Penyata Akaun Memorandum	33
Nota Kepada Penyata Kewangan	37
Rumusan Dan Syor Audit	40
BAHAGIAN III - RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI	
Pencapaian Pelaksanaan Projek Pembangunan RMKe-10	43
Rumusan	45

**BAHAGIAN IV - PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA
KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI**

Pendahuluan	49
Pengauditan Penyata Kewangan	49
Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan	49
Pengesahan Penyata Kewangan	50
Pembentangan Penyata Kewangan	51
Prestasi Kewangan	51
Rumusan Dan Syor Audit	61

**BAHAGIAN V - PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA
DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG
AWAM NEGERI**

Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri; Dan Aktiviti Jabatan/Agensi Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri	65
Mesyuarat Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri	65

PENUTUP	69
----------------	----

LAMPIRAN

I Sijil Ketua Audit Negara	73
II Pernyataan Pegawai Kewangan Negeri Dan Akauntan Negeri	74
III Penyata Kedudukan Kewangan	75
IV Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai	76
V Penyata Prestasi Kewangan	77
VI Penyata Akaun Memorandum	78
VII Nota Kepada Penyata Kewangan	79

KATA PENDAHULUAN

KATA PENDAHULUAN

1. Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Dan Prestasi Kewangan Agensi Negeri Tahun 2015 ini mengandungi laporan mengenai Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri, Rancangan Pembangunan Kerajaan Negeri, Penyerahan, Pembentangan dan Prestasi Penyata Kewangan Agensi Negeri serta Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara dan Mesyuarat Jawatankuasa Kira-Kira Wang Awam Negeri. Laporan mengenai Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi yang biasanya dilaporkan dalam Laporan ini telah pun dilaporkan di dalam Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Aktiviti/Kewangan Jabatan/Agensi Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Pahang Tahun 2015 Siri 1.
2. Perkara 106 dan 107 Perlembagaan Persekutuan dan Akta Audit 1957 menghendaki Ketua Audit Negara mengaudit Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan, Kerajaan Negeri dan Agensi serta mengemukakan Laporan mengenainya kepada Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Sultan Pahang. Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong akan menitahkan supaya Laporan tersebut dibentangkan di Parlimen manakala Kebawah Duli Yang Maha Mulia Sultan Pahang memperkenankan untuk dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Pahang.
3. Laporan mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang Bagi Tahun 2015; disediakan hasil daripada pengauditan yang dijalankan di Pejabat Perbendaharaan Negeri sepanjang tahun 2015. Bagi tujuan pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang Tahun 2015, pengauditan terhadap sistem perakaunan dan dokumen yang berkaitan dengan terimaan dan bayaran telah dijalankan di Pejabat Perbendaharaan Negeri.
4. Pengauditan dijalankan adalah bertujuan untuk memberi pendapat sama ada Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang bagi tahun berkenaan menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan mengenainya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini. Pengauditan adalah dibuat dengan berpanduan kepada Akta Audit 1957 dan piawaian pengauditan yang diluluskan serta *International Standard of Supreme Audit Institution (ISSAI) 1000*.

5. Saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada semua pegawai di Pejabat Perbendaharaan Negeri yang telah memberikan kerjasama kepada pegawai saya sepanjang pengauditan dijalankan. Saya juga ingin melahirkan penghargaan dan terima kasih kepada pegawai saya yang telah berusaha gigih serta memberikan sepenuh komitmen untuk menyiapkan Laporan ini.

(TAN SRI HAJI AMBRIN BIN BUANG)

Ketua Audit Negara
Malaysia

Putrajaya
21 Jun 2016

INTISARI LAPORAN

INTISARI LAPORAN

BAHAGIAN I - PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PAHANG BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2015

1. Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang menunjukkan gambaran yang benar dan saksama terhadap kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Pahang bagi tahun berakhir 31 Disember 2015. Semua butiran dalam Penyata Kedudukan Kewangan dan Penyata Memorandum telah disertakan dengan dokumen sokongan yang mencukupi.

BAHAGIAN II - ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

2. Kedudukan kewangan kerajaan Negeri Pahang pada tahun 2015 adalah sederhana tetapi bertambah baik berbanding tahun 2014. Baki Kumpulan Wang Disatukan Kerajaan Negeri adalah berjumlah RM264.14 juta pada akhir tahun 2015 iaitu meningkat sejumlah RM4.94 juta daripada RM259.20 juta pada tahun 2014. Baki terkumpul Akaun Hasil Disatukan menurun dengan ketaranya sejumlah RM128.72 juta atau 242.5% menjadi defisit RM75.65 juta pada tahun 2015 berbanding surplus RM53.07 juta pada tahun 2014. Manakala perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri pada tahun 2015 mencatat peningkatan sejumlah RM227.53 juta atau 33.7% menjadi RM902.05 juta berbanding RM674.52 juta pada tahun 2014. Pelaburan telah menurun sejumlah RM32.70 juta menjadi RM962.04 juta. Kutipan hasil meningkat dengan ketara sejumlah RM238.63 juta atau 44.6%, manakala tunggakan bayaran balik pinjaman boleh dituntut Agensi Negeri meningkat sejumlah RM12.57 juta atau 8.8%. Kerajaan Negeri disyorkan terus mengamalkan perbelanjaan berhemat, berusaha mengutip tunggakan hasil dan bayaran balik pinjaman berjumlah RM227.74 juta bagi memperkukuhkan kedudukan kewangan Kerajaan Negeri.

BAHAGIAN III - RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

3. Bagi menjayakan RMKe-10, sejumlah RM935.62 juta peruntukan telah diluluskan oleh Kerajaan Negeri kepada 11 Jabatan. Sehingga akhir tahun 2015, sejumlah RM851.49 juta atau 91% telah dibelanjakan daripada peruntukan yang telah diluluskan. Bagi tempoh RMKe-10 (2011-2015), sebanyak 430 projek telah dirancang untuk dilaksanakan oleh 11 Jabatan. Sehingga akhir tahun 2015, sebanyak 225 projek atau 52.3% telah siap sepenuhnya, manakala 5 projek atau 1.2% sedang dilaksanakan dan sebanyak 200 projek atau 46.5% lagi masih belum dimulakan. Antara sebab projek tersebut belum dimulakan kerana peruntukan belum diperolehi, tiada keperluan terhadap projek pada masa tersebut, memberi fokus kepada program yang lebih penting dan tiada sumber peruntukan daripada Kementerian.

BAHAGIAN IV - PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI

4. Pada keseluruhannya, prestasi penyerahan dan penyediaan Penyata Kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 bagi Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan adalah baik. Dua Pihak Berkuasa Tempatan telah mengemukakan Penyata Kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 lewat daripada tempoh yang ditetapkan tanpa kelulusan Setiausaha Kerajaan Negeri Pahang. Sejumlah 20 Penyata Kewangan bagi tahun 31 Disember 2014 telah diberi Sijil Tanpa Teguran manakala satu lagi Sijil Audit Berteguran.

5. Pada keseluruhannya, kedudukan kewangan tahun 2015 bagi Badan Berkanun Negeri adalah memuaskan berbanding tahun 2014. Pada akhir tahun 2015, lebihan pendapatan terkumpul atau keuntungan terkumpul meningkat sedikit sejumlah RM26.91 juta atau 1.9%, lebihan jumlah aset meningkat sejumlah RM32.90 juta atau 2.3% dan aset semasa bersih pula menurun sejumlah RM78.77 juta atau 25.9% berbanding tahun 2014. Manakala bagi Pihak Berkuasa Tempatan, surplus sejumlah RM50.72 juta telah dicatatkan pada tahun 2015 berbanding defisit sejumlah RM11.87 juta yang dicatatkan pada tahun 2014. Sejumlah RM115.23 juta hasil cukai taksiran telah dikutip oleh Pihak Berkuasa Tempatan iaitu peningkatan sejumlah RM4.18 juta atau 3.8% berbanding kutipan hasil cukai taksiran pada tahun 2014. Tunggakan cukai taksiran yang dicatatkan oleh Pihak Berkuasa Tempatan pada 31 Disember 2015 adalah berjumlah RM53.11 juta iaitu peningkatan sejumlah RM5.47 juta atau 11.5% berbanding tahun 2014.

BAHAGIAN V - PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

6. Laporan Ketua Audit Negara mengenai Aktiviti Jabatan/Agensi Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Pahang Tahun 2014 Siri 1 dan Siri 2 telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Pahang masing-masing pada 29 Mei 2015 dan 11 Ogos 2015. Manakala Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang Tahun 2014 telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Pahang pada 24 November 2015. Seterusnya, Laporan Ketua Audit Negara mengenai Aktiviti Jabatan/Agensi Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Tahun 2014 Siri 3 telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Pahang pada 24 Mei 2016. Jawatankuasa Kira-Kira Wang Awam Negeri Pahang telah selesai membincangkan Laporan Ketua Audit mengenai Aktiviti Jabatan/Agensi Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Tahun 2013. Jawatankuasa perlu lebih kerap bermesyuarat supaya Laporan Audit yang dibincangkan adalah yang terkini.

BAHAGIAN I

PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN NEGERI PAHANG
BAGI TAHUN BERAKHIR
31 DISEMBER 2015

BAHAGIAN I

PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PAHANG BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2015

1. PENDAHULUAN

1.1. Seksyen 16(1), Akta Tatacara Kewangan 1957 menghendaki Pihak Berkuasa Kewangan Negeri menyediakan Penyata Kewangan secepat mungkin selepas penutupan akaun bagi tahun berkenaan. Penyata tersebut hendaklah dikemukakan kepada Ketua Audit Negara dalam tempoh 7 bulan selepas berakhirnya tahun kewangan berkenaan untuk diaudit seperti diperuntukkan di bawah Seksyen 9 Akta Audit, 1957. Bagaimanapun mengikut keputusan Mesyuarat Jawatankuasa Perhubungan Antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri Bil. 1 Tahun 2009, menghendaki semua Penyata Kewangan Kerajaan Negeri/Agensi Negeri hendaklah dikemukakan untuk diaudit sebelum 30 April setiap tahun.

1.2. Selaras dengan peruntukan undang-undang tersebut, Pegawai Kewangan Negeri telah mengemukakan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 kepada Jabatan Audit Negara pada **17 Februari 2016**. Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang melaporkan semua urusan kewangan asas tunai pada tahun 2015 yang berkaitan dengan sumber dan penggunaan wang awam. Ia mengandungi Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan.

1.3. Laporan Akauntan Negeri menerangkan kedudukan kewangan Kerajaan Negeri yang memberi ringkasan urusan kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015.

1.4. Penyata Kedudukan Kewangan menunjukkan jumlah wang tunai dan pelaburan yang dipegang bagi ketiga-tiga Akaun Kumpulan Wang Disatukan iaitu Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan. Selaras dengan asas perakaunan tunai ubah suai yang diguna pakai oleh Kerajaan Negeri, hanya pelaburan yang dibuat daripada lebihan Kumpulan Wang Disatukan dan Deposit Dalam Bank melebihi tempoh 3 bulan sahaja dilaporkan di Penyata Kedudukan Kewangan. Manakala pelaburan lain dilaporkan di Penyata Akaun Memorandum.

1.5. Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai menunjukkan aliran masuk dan aliran keluar tunai dan kesetaraan tunai pada tahun 2015. Penerimaan adalah terdiri daripada hasil, pinjaman, penerimaan modal dan penerimaan lain seperti amanah dan deposit. Pembayaran pula adalah untuk membiayai perbelanjaan mengurus, pembangunan, modal serta bayaran balik pinjaman.

1.6. Penyata Prestasi Kewangan menunjukkan secara ringkas lebih atau kurang hasil keseluruhan berbanding dengan jumlah perbelanjaan mengurus dan pembangunan, amaun anggaran dan sebenar hasil, perbelanjaan mengurus dan perbelanjaan pembangunan. Penyata ini juga menunjukkan pembiayaan sekiranya terdapat kurang keseluruhan dan penggunaan dana sekiranya terdapat lebih keseluruhan.

1.7. Penyata Akaun Memorandum adalah akaun yang menunjukkan aset dan liabiliti Kerajaan Negeri. Aset Kerajaan Negeri merangkumi Pinjaman Boleh Dituntut dan Pelaburan. Manakala liabiliti Kerajaan Negeri pula terdiri daripada Hutang Awam.

1.8. Nota Kepada Penyata Kewangan pula memberi penerangan dan maklumat terperinci mengenai jumlah yang ditunjukkan dalam Penyata Kewangan dan juga maklumat tambahan seperti peristiwa yang berlaku selepas tarikh penyata kedudukan kewangan dan angka perbandingan.

2. OBJEKTIF DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

2.1. Pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 adalah untuk memberi pendapat sama ada penyata itu menggambarkan kedudukan kewangan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan yang berkaitan telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

2.2. Pengauditan terhadap sistem perakaunan dan dokumen dijalankan secara berterusan sepanjang tahun 2015. Teguran Audit mengenainya telah dibangkitkan dengan pihak Perbendaharaan Negeri Pahang dan Jabatan/Pejabat Negeri melalui surat Pemerhatian Audit sebaik sahaja pengauditan selesai dijalankan.

2.3. Selain itu, satu *Exit Conference* telah diadakan bersama YB Dato' Pegawai Kewangan Negeri dan Ketua-ketua Jabatan pada 2 Jun 2016.

3. PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PAHANG BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2015

3.1. Pengauditan penyata kewangan Kerajaan Negeri telah dilaksanakan mengikut Akta Audit 1957 dan berasaskan kepada piawaian pengauditan yang diluluskan serta *International Standards of Supreme Audit Institutions* (ISSAI) 1000. Akta dan Piawaian tersebut menghendaki pengauditan dirancang dan dilaksanakan bagi mendapat kepastian yang munasabah sama ada Penyata Kewangan adalah bebas daripada kesilapan dan ketinggalan yang ketara. Pengauditan itu termasuk memeriksa rekod secara semak uji, menyemak bukti yang menyokong angka dan memastikan penzahiran yang mencukupi dalam penyampaian Penyata Kewangan.

3.2. Persembahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang pada tahun 2015 adalah selaras dengan Piawaian Perakaunan Kerajaan. **Pada pendapat Audit, Penyata**

Kewangan Kerajaan Negeri Pahang pada keseluruhannya menunjukkan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Pahang bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 dan rekod perakaunannya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini. Sijil Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang disertakan bersama dengan Pernyataan Pegawai Kewangan Negeri Dan Akauntan Negeri, Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan adalah seperti di **Lampiran I hingga **Lampiran VII**.**

BAHAGIAN II

ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

BAHAGIAN II

ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

4. LATAR BELAKANG

Jabatan Audit Negara di samping mengesahkan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2015, juga membuat analisis mengikut prinsip asas perakaunan tunai ubah suai terhadap data kewangan bagi menentukan tahap prestasi kewangan Kerajaan Negeri. Hasil analisis yang dijalankan adalah berdasarkan Penyata Kedudukan Kewangan; Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai; Penyata Prestasi Kewangan; dan Penyata Akaun Memorandum serta maklumat kewangan yang berkaitan. Penyata kewangan ini telah disediakan mengikut format yang ditetapkan dalam Piawaian Perakaunan Kerajaan 2 (Disemak 2010) mengenai Persembahan Penyata Kewangan Kerajaan yang dikeluarkan oleh Jabatan Akauntan Negara Malaysia.

4.1. KEDUDUKAN KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

Penyata Kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri ini menunjukkan pegangan Wang Awam di bawah Kumpulan Wang Disatukan. Wang Awam terdiri daripada Wang Tunai dan Pelaburan yang dipegang bagi Kumpulan Wang Disatukan melalui Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan.

4.2. KUMPULAN WANG DISATUKAN

4.2.1. Kumpulan Wang Disatukan terdiri daripada 3 akaun iaitu Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan. Mengikut Penyata Kedudukan Kewangan, baki Kumpulan Wang Disatukan pada akhir tahun 2015 berjumlah RM264.14 juta. Jumlah tersebut terdiri daripada aset berbentuk wang tunai berjumlah RM134.23 juta dan pelaburan berjumlah RM129.91 juta. Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan pada akhir tahun 2015 berbanding tahun 2014 adalah seperti di **Jadual 4.1**.

Jadual 4.1
Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Pada Akhir Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Akaun Hasil Disatukan	53.07	-75.65	-128.72	-242.5
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	0.00	100.00	100.00	100.0
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	206.13	239.79	33.66	16.3
	a) <i>Kumpulan Wang Amanah Kerajaan</i>				
	i) <i>Kumpulan Wang Pembangunan</i>	-244.54	-279.32	-34.78	14.2
	ii) <i>Kumpulan Wang Bekalan Air</i>	-223.95	-226.70	-2.75	1.2
	iii) <i>Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan</i>	419.94	414.12	-5.82	-1.4
	b) <i>Kumpulan Wang Amanah Awam</i>	136.86	199.00	62.14	45.4
	c) <i>Akaun Wang Deposit</i>	117.82	132.69	14.87	12.6
	Jumlah	259.20	264.14	4.94	1.9

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.2.2. Analisis Audit mendapati kedudukan Kumpulan Wang Disatukan pada akhir tahun 2015 adalah meningkat berbanding tahun sebelumnya. Pada tahun 2015, Kumpulan Wang Disatukan meningkat sedikit sejumlah RM4.94 juta atau 1.9% menjadi RM264.14 juta berbanding RM259.20 juta pada tahun 2014. Peningkatan sejumlah RM4.94 juta ini disebabkan oleh peningkatan Akaun Pinjaman Disatukan sejumlah RM100 juta dan Akaun Amanah Disatukan sejumlah RM33.66 juta serta penurunan Akaun Hasil Disatukan sejumlah RM128.72 juta.

4.2.3. Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan bagi tempoh 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.2**.

Jadual 4.2
Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Bil.	Butiran	Tahun				
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1.	Akaun Hasil Disatukan	125.90	192.16	192.89	53.07	-75.65
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	327.30	138.34	141.14	206.13	239.79
	a) <i>Kumpulan Wang Amanah Kerajaan</i>					
	i) <i>Kumpulan Wang Pembangunan</i>	-188.03	-203.06	-225.86	-244.54	-279.32
	ii) <i>Kumpulan Wang Bekalan Air</i>	-217.32	-217.68	-211.99	-223.95	-226.70
	iii) <i>Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan</i>	268.60	214.21	325.82	419.94	414.12
	b) <i>Kumpulan Wang Amanah Awam</i>	305.27	183.94	129.27	136.86	199.00
	c) <i>Akaun Wang Deposit</i>	158.78	160.93	123.90	117.82	132.69
	Jumlah	453.20	330.50	334.03	259.20	264.14

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.3. WANG AWAM

4.3.1. Wang Tunai

4.3.1.1. Wang tunai terdiri daripada Wang Tunai Dalam Bank, Wang Tunai Dalam Perjalanan dan Wang Tunai Dalam Tangan. Wang Tunai Dalam Bank terdiri daripada baki akaun semasa dan baki akaun lain yang diluluskan untuk tujuan tertentu. Manakala Wang Tunai Dalam Perjalanan pula adalah wang tunai yang diterima dan telah dikeluarkan resit penerimaannya tetapi belum dibankkan dan wang tunai dalam bank yang belum diambil kira dalam buku tunai pada atau sebelum 31 Disember tahun semasa. Wang Tunai Dalam Tangan pula terdiri daripada panjar wang runcit yang diberi kepada Pemegang Panjar untuk tujuan perbelanjaan runcit. Mulai tahun kewangan 2011, Pelaburan Deposit Dalam Negeri bagi tempoh 3 bulan atau kurang telah diklasifikasikan sebagai Wang Tunai Dalam Bank selaras dengan Para 1.2.3 *Cash Basis International Public Sector Accounting Standards (IPSAS)*.

4.3.1.2. Kedudukan wang tunai pada akhir tahun 2015 berbanding 2014 menunjukkan peningkatan sejumlah RM37.71 juta atau 39.1% menjadi RM134.23 juta berbanding RM96.52 juta pada tahun 2014 seperti di **Jadual 4.3**. Peningkatan ketara ini disebabkan peningkatan Wang Tunai Dalam Bank iaitu pihak Kerajaan Negeri telah menerima kelulusan pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan sejumlah RM100 juta bagi menangani kedudukan kewangan Kerajaan Negeri dan menyelesaikan perbelanjaan bencana banjir tahun 2014.

Jadual 4.3
Kedudukan Wang Tunai Pada Akhir Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Wang Tunai Dalam Bank	89.77	131.25	41.48	46.2
2.	Wang Tunai Dalam Perjalanan	6.65	2.88	-3.77	-56.7
3.	Wang Tunai Dalam Tangan	0.10	0.10	0.00	0.0
Jumlah		96.52	134.23	37.71	39.1

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

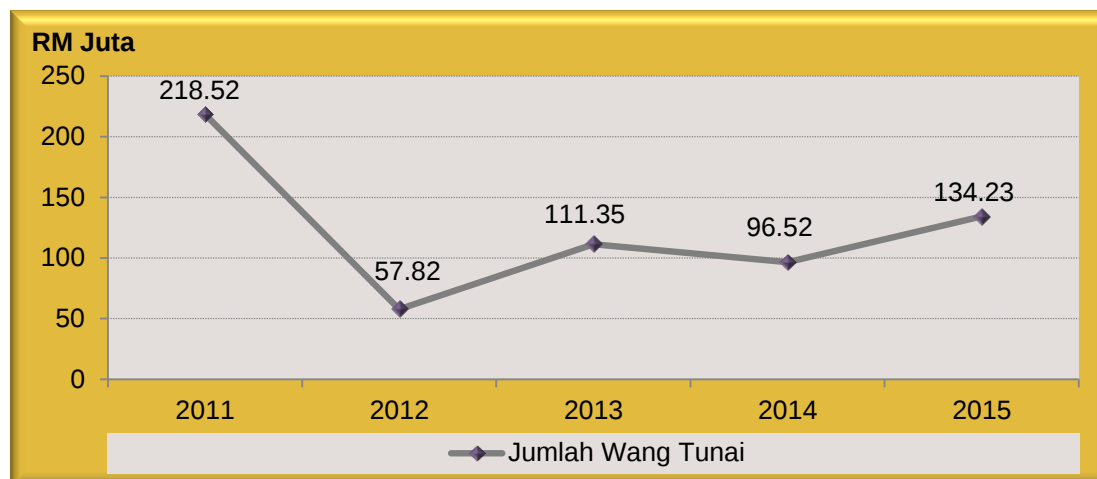
4.3.1.3. Baki wang tunai bagi tempoh 2011 hingga 2015 menunjukkan penurunan dan peningkatan berselang seperti di **Jadual 4.4** dan **Carta 4.1**.

Jadual 4.4
Baki Wang Tunai Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Bil.	Butiran	Tahun				
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1.	Wang Tunai Dalam Bank	217.52	51.64	108.14	89.77	131.25
2.	Wang Tunai Dalam Perjalanan	0.91	6.09	3.12	6.65	2.88
3.	Wang Tunai Dalam Tangan	0.09	0.09	0.09	0.10	0.10
Jumlah		218.52	57.82	111.35	96.52	134.23

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Carta 4.1
Baki Wang Tunai Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.3.2. Pelaburan

4.3.2.1. Mengikut Seksyen 8(3)(b), Akta Tatacara Kewangan 1957, Kerajaan Negeri dibenarkan melabur dalam deposit di Institusi Kewangan dan pelaburan saham sekiranya mempunyai lebihan wang. Pelaburan terdiri daripada Pelaburan Kumpulan Wang Amanah dan Pelaburan Am. Pelaburan Kumpulan Wang Amanah terdiri daripada pelaburan-pelaburan yang dibuat daripada Kumpulan Wang Amanah selaras dengan Surat cara Amanah Seksyen 10 dan Arahan Amanah Seksyen 9, Akta Tatacara Kewangan 1957 serta peraturan yang berkuat kuasa. Manakala, Pelaburan Am adalah semua pelaburan yang dibuat daripada lebihan Kumpulan Wang Disatukan selain daripada pelaburan Kumpulan Wang Amanah. Pada akhir tahun 2015, baki Pelaburan Am berjumlah RM129.91 juta berbanding RM162.68 juta pada tahun 2014 iaitu menurun sejumlah RM32.77 juta atau 20.1% seperti di **Jadual 4.5**. Penurunan ini disebabkan penjualan saham Tenaga Nasional Berhad dan saham Perbadanan Perkapalan Antarabangsa (M) Berhad serta pencairan simpanan tetap yang telah matang.

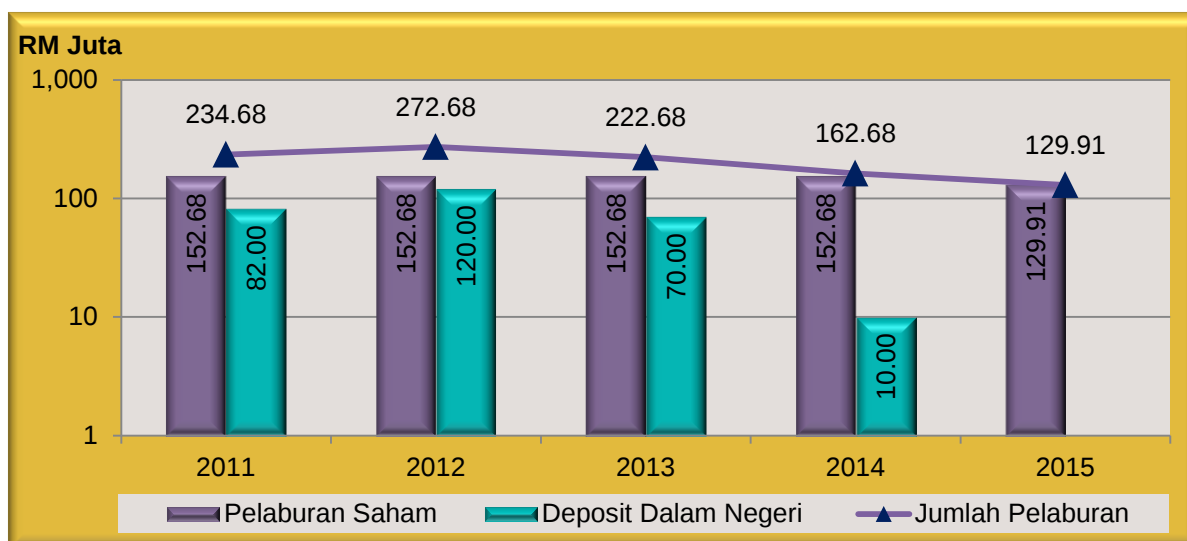
Jadual 4.5
Baki Pelaburan Am Pada Akhir Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Pelaburan	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Saham	152.68	129.91	-22.77	-14.9
2.	Deposit Dalam Negeri	10.00	0.00	-10.00	-100
Jumlah		162.68	129.91	-32.77	-20.1

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.3.2.2. Kedudukan baki Pelaburan Am bagi tempoh 2011 hingga 2015 menunjukkan berlaku peningkatan pada tahun 2012 dan penurunan pada tahun 2013 hingga 2015 seperti di **Carta 4.2**. Baki pada tahun 2015 menunjukkan baki yang terendah dalam tempoh 5 tahun.

Carta 4.2
Kedudukan Baki Pelaburan Am Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.3.2.3. Pada tahun 2015, dividen yang diterima daripada pelaburan Kerajaan Negeri berjumlah RM14.33 juta iaitu menurun sejumlah RM2.77 juta atau 16.2% berbanding RM17.10 juta pada tahun 2014. Penurunan ini disebabkan penjualan sebahagian saham Tenaga Nasional Berhad dan kadar dividen yang diisytiharkan adalah lebih rendah berbanding tahun 2014.

4.4. AKAUN HASIL DISATUKAN

4.4.1. Akaun Hasil Disatukan merupakan penyata yang menunjukkan jumlah hasil dan perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri bagi satu tahun kewangan. Akaun ini ditubuhkan mengikut Perkara 97 dan Perkara 98, Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7(a), Akta Tatacara Kewangan 1957.

4.4.2. Kerajaan Negeri mengakhiri tahun kewangan 2015 dengan baki defisit terkumpul Akaun Hasil Disatukan berjumlah RM75.65 juta yang mencatatkan defisit semasa berjumlah RM128.72 juta, penurunan defisit sejumlah RM11.10 juta berbanding defisit RM139.82 juta pada tahun 2014. Defisit Akaun Hasil Disatukan adalah disebabkan hasil yang diperoleh hanya berjumlah RM773.33 juta berbanding perbelanjaan berjumlah RM902.05 juta. Kedudukan Akaun Hasil Disatukan bagi tahun 2015 berbanding tahun 2014 adalah seperti di **Jadual 4.6**.

Jadual 4.6
Kedudukan Akaun Hasil Disatukan Bagi Tahun 2015 Berbanding 2014

Perkara	Tahun		Perubahan	
	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	192.89	53.07	-139.82	-72.5
Hasil	534.70	773.33	238.63	44.6
Perbelanjaan Mengurus	674.52	902.05	227.53	33.7
Surplus/Defisit	-139.82	-128.72	11.10	7.9
Baki Pada 31 Disember	53.07	-75.65	-128.72	-242.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

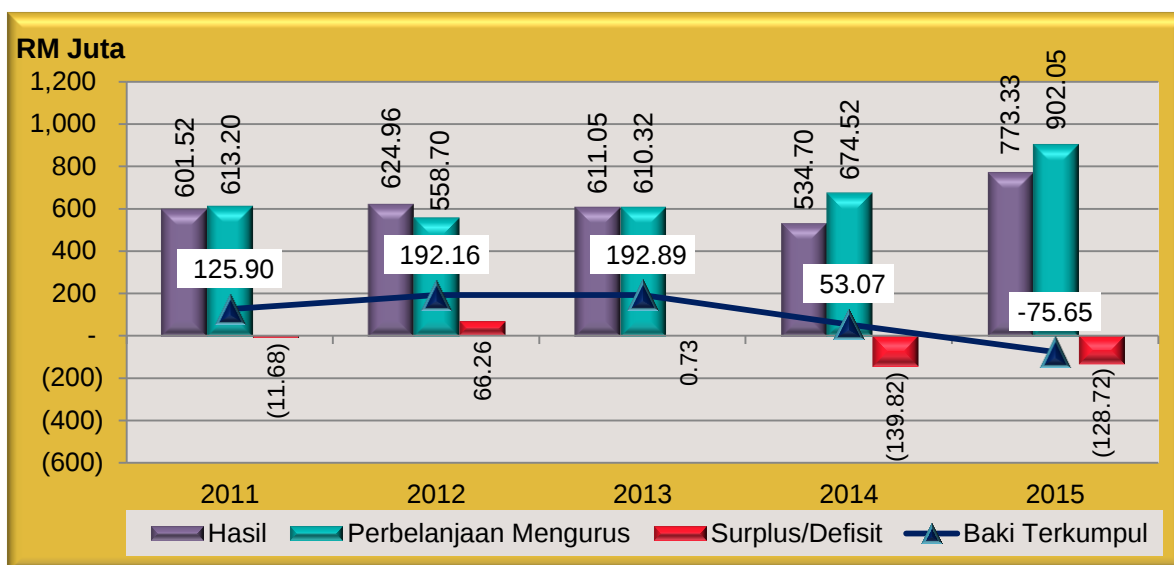
4.4.3. Prestasi Akaun Hasil Disatukan bagi tempoh 5 tahun dari tahun 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.7** dan **Carta 4.3** menunjukkan prestasi tahun 2015 adalah yang terendah bagi tempoh 5 tahun.

Jadual 4.7
Prestasi Akaun Hasil Disatukan Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Perkara	Tahun				
	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
Baki Pada 1 Januari	137.58	125.90	192.16	192.89	53.07
Hasil	601.52	624.96	611.05	534.70	773.33
Perbelanjaan Mengurus	613.20	558.70	610.32	674.52	902.05
Surplus/Defisit	-11.68	66.26	0.73	-139.82	-128.72
Baki Pada 31 Disember	125.90	192.16	192.89	53.07	-75.65

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Carta 4.3
Trend Akaun Hasil Disatukan Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.4. Pencapaian hasil berbanding perbelanjaan mengurus bagi tahun 2011 hingga 2015 menunjukkan trend defisit pada tahun 2011 tetapi kembali mencatatkan surplus pada tahun 2012 dan 2013. Pada tahun 2014, sekali lagi Akaun ini mencatatkan defisit sejumlah RM139.82 juta dan merupakan jumlah defisit tertinggi pernah dicatatkan dalam tempoh 5 tahun. Pada tahun 2015, Akaun ini mencatatkan penurunan defisit sejumlah RM11.10 juta menjadikan defisit semasa berjumlah RM128.72 juta.

4.4.5. Pihak Kerajaan Negeri perlu mengambil langkah drastik seperti melaksanakan perbelanjaan secara berhemat bagi memastikan keutuhan prestasi kewangan kerajaan negeri pada masa akan datang. Di samping itu, usaha meningkatkan kutipan hasil negeri juga perlu terus diberi perhatian.

4.4.6. Hasil

4.4.6.1. Akaun Hasil Disatukan mengandungi 3 kategori hasil iaitu Hasil Cukai, Hasil Bukan Cukai dan Terimaan Bukan Hasil. Pada tahun 2015, kutipan hasil sebenar berjumlah RM773.33 juta di mana berkurangan sejumlah RM105.67 juta (12%) berbanding anggaran yang diluluskan berjumlah RM879 juta. Kutipan hasil bagi tahun 2015 berbanding anggaran adalah seperti di **Jadual 4.8**.

Jadual 4.8
Kutipan Hasil Sebenar Berbanding Anggaran Bagi Tahun 2015

Bil.	Kategori Hasil	Anggaran Hasil (RM Juta)	Hasil Sebenar (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1.	Hasil Cukai	284.13	229.95	-54.18	-19.1
2.	Hasil Bukan Cukai	270.04	416.78	146.74	54.3
3.	Terimaan Bukan Hasil	324.83	126.60	-198.23	-61.0
Jumlah		879.00	773.33	-105.67	-12.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.6.2. Hasil yang dikutip pada tahun 2015 meningkat dengan ketara iaitu sejumlah RM238.63 juta atau 44.6% menjadi RM773.33 juta berbanding RM534.70 juta pada tahun 2014 seperti di **Jadual 4.9**.

Jadual 4.9
Kutipan Hasil Kerajaan Negeri Pada Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Kategori Hasil	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Hasil Cukai	190.96	229.95	38.99	20.4
2.	Hasil Bukan Cukai	206.38	416.78	210.40	101.9
3.	Terimaan Bukan Hasil	137.36	126.60	-10.76	-7.8
Jumlah		534.70	773.33	238.63	44.6

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.6.3. Pada tahun 2015, 3 butiran hasil yang telah mencatatkan peningkatan yang ketara berbanding tahun 2014 adalah seperti di **Jadual 4.10**.

Jadual 4.10
Peningkatan Hasil Yang Ketara Pada Tahun 2015 Berbanding Tahun 2014

Bil.	Butiran Hasil	Tahun		Perubahan		Punca
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Keuntungan Jualan Saham Syarikat Tersiar Harga (Hasil Bukan Cukai)	0.00	168.64	168.64	100.0	Peningkatan kerana penjualan sebahagian saham tersiar harga yang dipegang oleh Kerajaan Negeri.
2.	Cukai Tanah Tunggakan (Hasil Cukai)	17.14	34.26	17.12	99.9	Peningkatan ini kerana penjelasan tunggakan cukai berjumlah RM10.13 juta oleh Universiti Islam Antarabangsa Malaysia (UIAM) bagi tanah hak miliknya.
3.	Premium Tanah Biasa Borang 5A (Hasil Bukan Cukai)	15.00	31.45	16.45	109.7	Peningkatan kerana kelulusan permohonan pembermilikan tanah kepada syarikat-syarikat perumahan besar seperti Syarikat Perumahan Negara Berhad dan Full House Development untuk tapak Projek Rumah Idaman Rakyat di Cameron Highlands.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

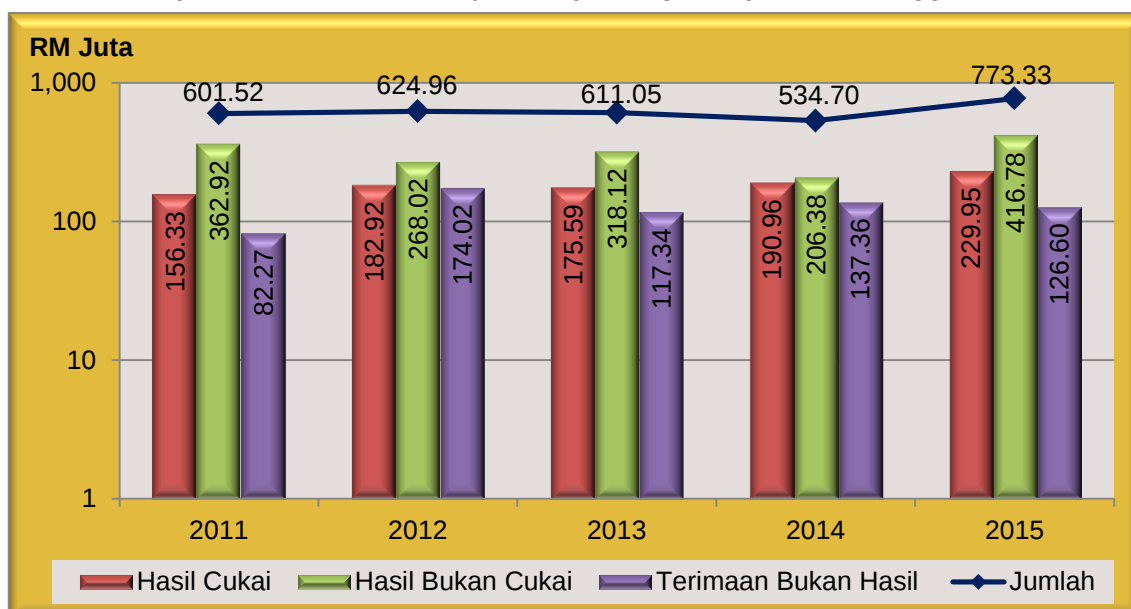
4.4.6.4. Perbandingan kutipan hasil bagi tempoh 2011 hingga 2015 menunjukkan peningkatan pada tahun 2012 tetapi menurun pada tahun 2013 dan 2014 dan kembali meningkat pada tahun 2015 seperti di **Jadual 4.11** dan **Carta 4.4**. Kutipan hasil pada tahun 2015 adalah yang tertinggi dalam tempoh 5 tahun.

Jadual 4.11
Kutipan Hasil Kerajaan Negeri Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Bil.	Kategori Hasil	Tahun				
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1.	Hasil Cukai	156.33	182.92	175.59	190.96	229.95
2.	Hasil Bukan Cukai	362.92	268.02	318.12	206.38	416.78
3.	Terimaan Bukan Hasil	82.27	174.02	117.34	137.36	126.60
Jumlah		601.52	624.96	611.05	534.70	773.33

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Carta 4.4
Kutipan Hasil Sebenar Kerajaan Negeri Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.6.5. Penyumbang utama hasil Kerajaan Negeri ialah Hasil Tanah, Hasil-hasil Lain dan Geran Persekutuan. Komponen pelaburan seperti keuntungan jualan saham dan dividen adalah antara hasil-hasil lain yang diperoleh oleh Kerajaan Negeri. Hasil-hasil Lain meningkat dengan ketaranya pada tahun 2015 kerana Kerajaan Negeri telah menjual sebahagian saham pegangannya untuk menampung jumlah perbelanjaan yang semakin meningkat. Ketiga-tiga hasil utama ini menyumbang sejumlah RM683.47 juta iaitu 88.4% daripada jumlah keseluruhan hasil yang dikutip pada tahun 2015 seperti di **Jadual 4.12**. Trend kutipan hasil bagi tempoh 5 tahun dari tahun 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.13**.

Jadual 4.12
Kutipan Hasil Utama Kerajaan Negeri
Bagi Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Butiran Hasil	Tahun	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1.	Hasil Tanah	258.81	309.87
2.	Hasil-hasil Lain	105.70	279.92
3.	Geran Persekutuan	91.06	93.68
Jumlah		455.57	683.47

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Jadual 4.13
Trend Kutipan Hasil Kerajaan Negeri Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Bil.	Butiran Hasil	Tahun				
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1.	Hasil Tanah	249.30	292.08	359.20	258.81	309.87
2.	Hasil-hasil Lain	73.64	60.83	89.65	105.70	279.92
3.	Geran Persekutuan	54.71	151.12	93.00	91.06	93.68
4.	Hasil Hutan	117.24	109.32	67.67	77.71	88.10
5.	Hasil Air	106.63	11.61	1.53	1.42	1.76
Jumlah		601.52	624.96	611.05	534.70	773.33

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.7. Perbelanjaan Mengurus

4.4.7.1. Perbelanjaan mengurus terdiri daripada Perbelanjaan Tanggungan dan Perbelanjaan Perbekalan. Perbelanjaan Tanggungan adalah perbelanjaan khusus yang diperuntukkan mengikut Perkara 98 Perlembagaan Persekutuan iaitu yang dipertanggungjawabkan pada Kumpulan Wang Disatukan seperti bayaran pencen, ganjaran, pampasan dan pembayaran balik hutang awam. Manakala Perbelanjaan Perbekalan adalah yang diperuntukkan mengikut Perkara 100 dan 101 Perlembagaan Persekutuan seperti bayaran untuk membiayai aktiviti dan pengurusan harian Kerajaan Negeri. Perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri pada tahun 2015 adalah berjumlah RM902.05 juta iaitu 96.2% daripada anggaran diluluskan yang berjumlah RM937.60 juta seperti di **Jadual 4.14**.

Jadual 4.14
Perbelanjaan Sebenar Kerajaan Negeri Berbanding
Anggaran Yang Diluluskan Bagi Tahun 2015

Bil.	Maksud Perbelanjaan	Anggaran Diluluskan (RM Juta)	Perbelanjaan Sebenar (RM Juta)	(%)
1.	Emolumen	289.98	286.15	98.7
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	142.93	139.47	97.6
3.	Aset	7.93	7.55	95.2
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	491.99	464.38	94.4
5.	Perbelanjaan Lain	4.77	4.50	94.4
Jumlah		937.60	902.05	96.2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.7.2. Pada keseluruhannya, perbelanjaan mengurus bagi tahun 2015 telah meningkat sejumlah RM227.53 juta atau 33.7% menjadi RM902.05 juta berbanding RM674.52 juta pada tahun 2014 seperti di **Jadual 4.15**.

Jadual 4.15
Perbelanjaan Mengurus Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Maksud Perbelanjaan	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Emolumen	274.75	286.15	11.40	4.1
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	151.92	139.47	-12.45	-8.2
3.	Aset	7.44	7.55	0.11	1.5
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	238.98	464.38	225.4	94.3
5.	Perbelanjaan Lain	1.43	4.50	3.07	214.7
Jumlah		674.52	902.05	227.53	33.7

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.7.3. Terdapat peningkatan ketara dalam beberapa maksud Perbelanjaan Mengurus pada tahun 2015 berbanding 2014 seperti di **Jadual 4.16**.

Jadual 4.16
Peningkatan Ketara Perbelanjaan Mengurus Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Maksud Perbelanjaan	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan		Punca
				(RM Juta)	(%)	
1.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap (Tanggungan) - Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri Pahang	38.31	262.10	223.79	584.2	Peningkatan perbelanjaan tersebut merupakan pembayaran pembiayaan pinjaman daripada Maybank Islamic untuk pembelian saham Felda Global Ventures Holding Berhad (FGVH).
2.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap - Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan	22.52	27.26	4.74	21.0	Peningkatan disebabkan bayaran Ganjaran Cuti Rehat (GCR) kepada kakitangan Kerajaan Negeri yang telah bersara dan Kelulusan Dasar Baru dan <i>One-Off</i> dalam Bajet 2015.
3.	Aset - Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri Pahang	3.28	4.80	1.52	46.3	Peningkatan disebabkan perbelanjaan di bawah Objek Am ini adalah kerana pertambahan peruntukan yang diluluskan dalam tahun 2015 bagi tujuan proses penggantian sebahagian kenderaan Jabatan Kerajaan Negeri seluruh Pahang yang tidak lagi ekonomik penggunaannya.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.7.4. Perbandingan perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri bagi tempoh 2011 hingga 2015 menunjukkan penurunan pada tahun 2012 dan meningkat kembali pada tahun 2013, 2014 dan 2015 seperti yang ditunjukkan di **Jadual 4.17** dan **Carta 4.5**.

Jadual 4.17
Perbandingan Perbelanjaan Mengurus Kerajaan Negeri Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Bil.	Maksud Perbelanjaan	Tahun				
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1.	Emolumen	255.54	246.96	254.62	274.75	286.15
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	135.55	137.07	139.40	151.92	139.47
3.	Aset	3.57	7.94	6.60	7.44	7.55
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	218.25	165.18	207.97	238.98	464.38
5.	Perbelanjaan Lain	0.29	1.55	1.73	1.43	4.50
Jumlah		613.20	558.70	610.32	674.52	902.05

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Carta 4.5
Trend Perbelanjaan Mengurus Kerajaan Negeri Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.7.5. Bayaran Di Bawah Arahan Perbendaharaan 58(a)

- a. Arahan Perbendaharaan 58(a), memperuntukkan bahawa bayaran terhadap bekalan/perkhidmatan yang telah diterima pada tahun sebelumnya boleh dibuat pada tahun semasa dengan syarat jabatan mempunyai baki peruntukan yang mencukupi pada tahun di mana bekalan/perkhidmatan tersebut diterima dan tiada sebarang keraguan tentang sebab berlaku kelewatan pembayaran tersebut.

- b. Pada tahun 2015, sejumlah RM0.21 juta telah dibayar di bawah peruntukan Arahan Perbendaharaan 58(a), melibatkan 44 baucar bayaran berbanding 170 baucar bayaran yang berjumlah RM0.63 juta pada tahun 2014. Perbelanjaan ini menurun dengan ketara sejumlah RM0.42 juta atau 66.7% berbanding tahun 2014. Butiran pembayaran di bawah peruntukan Arahan Perbendaharaan 58(a) bagi tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 4.18**.

Jadual 4.18
Pembayaran Di Bawah Arahan Perbendaharaan 58(a)
Bagi Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Jabatan	2014		2015	
		Bil. Baucar Bayaran	Jumlah (RM Juta)	Bil. Baucar Bayaran	Jumlah (RM Juta)
1.	Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri	94	0.28	27	0.17
2.	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan	7	0.13	5	0.009
3.	Pejabat KDYMM Sultan	57	0.09	2	0.01
4.	Jabatan Lain	12	0.13	10	0.02
Jumlah		170	0.63	44	0.21

Sumber: Laporan SPEKS

- c. Sebahagian besar perbelanjaan adalah bayaran rawatan perubatan (Pemberian Dan Bantuan Lain), bayaran utiliti (bil telefon Ahli MMK), tuntutan elaun perjalanan dan elaun lebih masa serta pembayaran pembersihan dan penyenggaraan istana. Pembayaran di bawah peruntukan Arahan Perbendaharaan 58(a), dibuat antaranya disebabkan bil/tuntutan lewat diterima.

4.4.7.6. Arahan Perbendaharaan 59

Arahan Perbendaharaan 59 (AP 59), memperuntukkan pembayaran sesuatu bil yang dikemukakan dengan sempurna oleh seseorang bagi barang atau perkhidmatan yang dipesan dan dibekalkan dengan suci hati kepada kerajaan tidak boleh ditahan oleh sebab keraguan sama ada pertanggungan itu telah dilakukan dengan sepatutnya. Sehubungan dengan itu, Pekeliling Perbendaharaan Malaysia (WP 10.2) telah menggariskan mengenai tatacara pengurusan di bawah AP 59 ini. Pada tahun 2015, terdapat satu pembayaran yang dibuat di bawah AP 59 yang berjumlah RM197,550 dan tiada pembayaran di bawah AP 59 pada tahun 2014. Pembayaran ini adalah bagi tuntutan pembayaran Projek Kerja-kerja Membina Tiga (3) Unit Gerai Perniagaan Di Jeti Tanjung Gemok Rompin, Pahang Darul Makmur. Pegawai Pengawal bagi projek ini adalah Pejabat Daerah Dan Tanah Rompin. Projek ini telah siap dilaksanakan pada tahun 2004 tanpa mendapat sebarang peruntukan daripada mana-mana pihak. Permohonan Pendahuluan Diri telah dibuat oleh Pegawai Pengawal pada 12 Februari 2015 dan diluluskan oleh Perbendaharaan pada 10 Julai 2015. Pembayaran kepada kontraktor telah dibuat pada 14 Ogos 2015.

4.5. AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

4.5.1. Akaun Pinjaman Disatukan ditubuhkan mengikut Seksyen 7(b), Akta Tatacara Kewangan 1957. Akaun ini digunakan untuk mengakaunkan semua pinjaman yang diterima daripada Kerajaan Persekutuan, bayaran balik pinjaman dan pindahan penerimaan pinjaman ke Akaun Kumpulan Wang Pembangunan, Kumpulan Wang Bekalan Air dan kumpulan wang lain yang berkaitan.

4.5.2. Pada tahun 2015, sejumlah RM191.56 juta pinjaman telah diterima daripada Kerajaan Persekutuan untuk membiayai projek bekalan air berjumlah RM91.56 juta dan pinjaman pelbagai berjumlah RM100 juta. Pinjaman bagi membiayai Projek Bekalan Air telah diambil kira dalam akaun ini sebelum dipindahkan ke Kumpulan Wang Bekalan Air. Bagaimanapun, pinjaman pelbagai yang merupakan pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan bagi menangani kedudukan kewangan Kerajaan Negeri dan menyelesaikan perbelanjaan bencana banjir tahun 2014 belum dipindahkan ke akaun yang sepatutnya bagi tujuan pinjaman tersebut. Pada akhir tahun 2015, akaun ini masih menunjukkan baki RM100 juta. Akaun Pinjaman Disatukan pada tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 4.19**.

Jadual 4.19
Baki Akaun Pinjaman Disatukan Pada Akhir Tahun 2015 Berbanding 2014

Butiran	Tahun		Perubahan	
	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	0.00	0.00	0.00	0.0
Terimaan	123.00	191.56	68.56	55.7
Pindahan	123.00	91.56	-31.44	-25.6
Baki Pada 31 Disember	0.00	100.00	100.00	100.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6. AKAUN AMANAH DISATUKAN

4.6.1. Akaun Amanah Disatukan adalah sebahagian daripada Kumpulan Wang Disatukan yang diwujudkan di bawah Seksyen 7(c), Akta Tatacara Kewangan 1957. Akaun ini terdiri daripada Kumpulan Wang Amanah Kerajaan, Kumpulan Wang Amanah Awam dan Akaun Deposit. Semua penerimaan dan pembayaran wang amanah diakaunkan mengikut kehendak Arahan Amanah dan Surat Cara Amanah mengenainya di bawah Seksyen 9 dan Seksyen 10, Akta Tatacara Kewangan 1957. Pada akhir tahun 2015, baki Akaun Amanah Disatukan berjumlah RM239.79 juta iaitu meningkat sejumlah RM33.66 juta (16.3%) berbanding RM206.13 juta pada tahun 2014 seperti di **Jadual 4.20**.

Jadual 4.20
Baki Akaun Amanah Disatukan Pada Akhir Tahun 2015 Berbanding 2014

Butiran	Tahun		Perubahan	
	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:				
i) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan				
• Kumpulan Wang Pembangunan	-244.54	-279.32	-34.78	14.2
• Kumpulan Wang Bekalan Air	-223.95	-226.70	-2.75	1.2
• Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	419.94	414.12	-5.82	-1.4
ii) Kumpulan Wang Amanah Awam	136.86	199.00	62.14	45.4
iii) Akaun Deposit	117.82	132.69	14.87	12.6
Jumlah	206.13	239.79	33.66	16.3

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.2. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada tahun 2015 telah menunjukkan kurangan sejumlah RM43.36 juta menjadikan defisit terkumpul Kumpulan Wang Amanah Kerajaan berjumlah RM91.91 juta berbanding RM48.55 juta pada tahun 2014. Kumpulan Wang Amanah Awam meningkat sejumlah RM62.14 juta (45.4%) menjadi RM199 juta berbanding RM136.86 juta pada tahun 2014. Akaun Deposit pula meningkat sejumlah RM14.87 juta (12.6%) menjadi RM132.69 juta berbanding RM117.82 juta pada tahun 2014.

4.6.3. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

Kumpulan Wang Amanah Kerajaan ditubuhkan mengikut Seksyen 10, Akta Tatacara Kewangan 1957 bagi mengakaunkan terimaan daripada peruntukan Kerajaan dan bayaran bagi maksud tertentu. Kumpulan Wang Amanah ini adalah kumpulan wang pusingan yang mana pembayaran daripada kumpulan wang ini tidak boleh melebihi had peruntukan yang diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri. Kumpulan Wang Amanah ini disenaraikan dalam Akta Tatacara Kewangan 1957 (Jadual Kedua dan Jadual Ketiga) yang terdiri daripada Kumpulan Wang Pembangunan, Kumpulan Wang Bekalan Air dan Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan.

4.6.3.1. Kumpulan Wang Pembangunan

- a. Kumpulan Wang Pembangunan mengakaunkan terimaan dan perbelanjaan pembangunan seperti yang diperuntukkan di bawah Akta Kumpulan Wang Pembangunan (Akta 70 Tahun 1966). Punca kewangan bagi kumpulan wang ini terdiri daripada caruman Akaun Hasil Disatukan, pinjaman yang diberi oleh Kerajaan Persekutuan bagi maksud pembangunan, terimaan imbuhan balik daripada Kerajaan Persekutuan dan pemberian Persekutuan. Kumpulan wang ini hanya boleh dibelanjakan untuk maksud seperti yang ditentukan dalam Akta tersebut dan diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri (DUN) bertujuan untuk membiayai projek pembangunan negeri. Pada akhir tahun 2015, kumpulan wang ini telah menerima pindahan sejumlah RM23.84 juta daripada Akaun Hasil Disatukan, RM3.92 juta daripada Sewa Rumah Awam Kos Rendah, RM1.01 juta daripada Jualan Rumah Kos Rendah dan RM22.96 juta daripada Pemberian Kerajaan Persekutuan.

- b. Pada akhir tahun 2015, Kumpulan Wang Pembangunan telah terlebih dikeluarkan sejumlah RM34.78 juta menyebabkan baki defisit terkumpul kumpulan wang ini meningkat menjadi RM279.32 juta berbanding RM244.54 juta pada tahun 2014. Baki Kumpulan Wang Pembangunan pada tahun 2015 berbanding 2014 adalah seperti di **Jadual 4.21**.

Jadual 4.21
Kumpulan Wang Pembangunan Pada Akhir Tahun 2015 Berbanding 2014

Perkara	Tahun		Perubahan	
	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	-225.86	-244.54	-18.68	8.3
Terimaan	50.30	51.73	1.43	2.8
Perbelanjaan	68.98	86.51	17.53	25.4
Defisit	-18.68	-34.78	-16.10	86.2
Baki Pada 31 Disember	-244.54	-279.32	-34.78	14.2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

- c. Baki terkumpul Kumpulan Wang Pembangunan bagi tempoh 2011 hingga 2015 menunjukkan peningkatan defisit baki terkumpul setiap tahun bermula pada tahun 2012 hingga 2015 seperti di **Jadual 4.22**. Defisit terkumpul tahun semasa adalah yang tertinggi dalam tempoh 5 tahun.

Jadual 4.22
Kumpulan Wang Pembangunan Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Perkara	Tahun				
	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
Baki Pada 1 Januari	-172.70	-188.03	-203.06	-225.86	-244.54
Terimaan	46.08	50.48	45.29	50.30	51.73
Perbelanjaan	61.41	65.51	68.09	68.98	86.51
Surplus/Defisit	-15.33	-15.03	-22.80	-18.68	-34.78
Baki Pada 31 Disember	-188.03	-203.06	-225.86	-244.54	-279.32

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

- d. Perbelanjaan pembangunan pada tahun 2015 telah meningkat sejumlah RM17.53 juta atau 25.4% menjadi RM86.51 juta berbanding RM68.98 juta pada tahun 2014 seperti di **Jadual 4.23**. Pihak Audit mendapati Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri mengalami peningkatan perbelanjaan yang melebihi 100%. Peningkatan ini disebabkan perbelanjaan bagi projek menaik taraf muzium-muzium di Negeri Pahang yang berjumlah RM1.56 juta. Manakala Jabatan Kerja Raya Negeri mengalami peningkatan sejumlah RM4.91 juta menjadi RM20.41 juta berbanding RM15.50 juta pada tahun sebelum. Peningkatan ini disebabkan oleh pertambahan perbelanjaan bagi pembinaan jambatan konkrit di KM4 Jalan Raub/Chenor dan kerja-kerja membaiki serta ubah suai ruang pejabat Ahli MMK di bangunan Wisma Sri Pahang yang berjumlah RM3.39 juta.

Jadual 4.23
Perbelanjaan Pembangunan Pada Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Jabatan	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Jabatan Kerja Raya	15.50	20.41	4.91	31.7
2.	Jabatan Pertanian	4.78	8.78	4.00	83.7
3.	Jabatan Agama Islam	9.64	13.43	3.79	39.3
4.	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan	5.24	8.27	3.03	57.8
5.	Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri	0.60	1.91	1.31	218.3
6.	Pejabat Pembangunan Negeri	18.74	19.97	1.23	6.6
7.	Jabatan Perhutanan	3.17	3.20	0.03	0.9
8.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	1.00	0.98	-0.02	-2.0
9.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	4.97	4.89	-0.08	-1.6
10.	Jabatan Kehakiman Syariah	5.34	4.67	-0.67	-12.5
Jumlah		68.98	86.51	17.53	25.4

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.3.2. Kumpulan Wang Bekalan Air

- a. Kumpulan Wang Bekalan Air ditubuhkan di bawah Seksyen 3(1), Akta 230 (Akta Kumpulan Wang Bekalan Air). Tujuan penubuhannya adalah untuk membiayai perbelanjaan mengurus dan perbelanjaan penyenggaraan bekalan air yang berulang dan tidak berulang. Perbelanjaan berulang adalah perbelanjaan yang dilakukan pada setiap tahun yang melibatkan perbelanjaan penyenggaraan. Manakala perbelanjaan tidak berulang pula merupakan perbelanjaan yang dilakukan mengikut keperluan semasa.
- b. Pada akhir tahun 2015, Kerajaan Negeri telah meluluskan peruntukan sejumlah RM95 juta bagi Kumpulan Wang Bekalan Air. Peruntukan yang diterima adalah terdiri daripada peruntukan untuk perbelanjaan bekalan air tidak berulang yang diterima daripada pinjaman Kerajaan Persekutuan. Pada akhir tahun 2015, Kumpulan Wang Bekalan Air mengalami defisit sejumlah RM2.75 juta. Ia menyebabkan baki defisit terkumpul kumpulan wang ini meningkat menjadi RM226.70 juta berbanding RM223.95 juta pada tahun 2014 seperti di **Jadual 4.24**. Kumpulan Wang Bekalan Air menunjukkan peningkatan baki defisit terkumpul bagi setiap tahun kecuali pada tahun 2013 seperti di **Jadual 4.25**.

Jadual 4.24
Kumpulan Wang Bekalan Air Pada Tahun 2015 Berbanding 2014

Perkara	Tahun		Perubahan	
	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	-211.99	-223.95	-11.96	5.6
Terimaan	114.56	91.56	-23.00	-20.1
Perbelanjaan	126.52	94.31	-32.21	-25.5
Surplus/Defisit	-11.96	-2.75	9.21	-77.0
Baki Pada 31 Disember	-223.95	-226.70	-2.75	1.2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Jadual 4.25
Kumpulan Wang Bekalan Air Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Perkara	Tahun				
	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
Baki pada 1 Januari	-200.40	-217.32	-217.68	-211.99	-223.95
Terimaan	146.47	46.51	75.58	114.56	91.56
Bayaran	163.39	46.87	69.89	126.52	94.31
Surplus/Defisit	-16.92	-0.36	5.69	-11.96	-2.75
Baki Pada 31 Disember	-217.32	-217.68	-211.99	-223.95	-226.70

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

- c. Pihak Audit mendapati perbelanjaan Kumpulan Wang Bekalan Air menurun sejumlah RM32.21 juta menjadi RM94.31 juta berbanding RM126.52 juta pada tahun 2014. Perbelanjaan Projek Bekalan Air Raub mengalami peningkatan perbelanjaan yang ketara iaitu sejumlah RM11.34 juta menjadi RM15.33 juta berbanding RM3.99 juta tahun sebelumnya. Peningkatan ini disebabkan oleh pembayaran interim bagi projek pembinaan loji rawatan di Sungai Kelo. Manakala Projek Bekalan Air Kuantan Fasa III mengalami penurunan yang ketara iaitu sejumlah RM27.18 juta menjadi RM28.81 juta berbanding RM55.99 juta pada tahun 2014. Penurunan ini disebabkan oleh pakej kontrak yang ditawarkan telah siap sepenuhnya pada akhir tahun 2014 dan sejumlah besar pembayaran interim telah dibayar pada tahun berkenaan.

4.6.3.3. Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

- a. Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan terdiri daripada Akaun Penyelesaian, Akaun Pinjaman, Kumpulan Wang Luar Jangka dan Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan. Kedudukan Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada tahun 2015 berbanding 2014 adalah seperti di **Jadual 4.26**.

Jadual 4.26
Kedudukan Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan
Pada Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Akaun Penyelesaian	217.59	215.39	-2.20	-1.0
2.	Akaun Pinjaman	66.29	75.90	9.61	14.5
3.	Kumpulan Wang Luar Jangka	10.00	10.00	0.00	0.0
4.	Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	126.06	112.83	-13.23	-10.5
Baki Pada 31 Disember		419.94	414.12	-5.82	-1.4

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

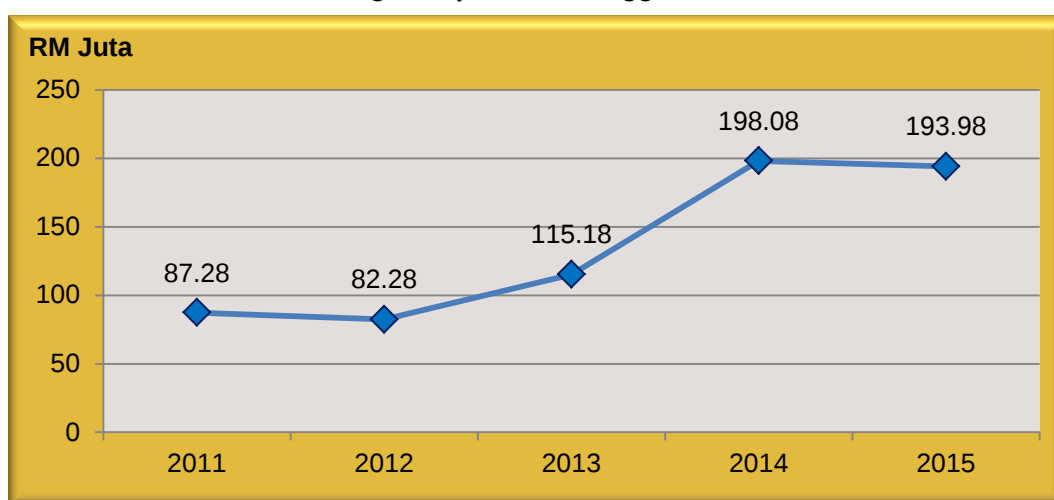
- b. Analisis Audit menunjukkan baki Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada akhir tahun 2015 adalah berjumlah RM414.12 juta menurun sedikit sejumlah RM5.82 juta atau 1.4% berbanding RM419.94 juta pada tahun 2014. Ini disebabkan oleh penurunan baki Akaun Penyelesaian sejumlah RM2.20 juta atau 1% dan Akaun Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan sejumlah RM13.23 juta atau 10.5%. Penurunan ini adalah disebabkan pembayaran balik Akaun Pinjaman Sukan

Malaysia 2012 (SUKMA) dan penurunan baki Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan-jalan Negeri sejumlah RM13.64 juta menjadi RM99.93 juta pada tahun 2015 berbanding RM113.57 juta pada tahun 2014.

4.6.3.4. Akaun Pendahuluan Dari Kerajaan Persekutuan

- a. Kerajaan Negeri telah menerima pendahuluan daripada Kerajaan Persekutuan sejak tahun 2001 dan diperakaunkan dalam Akaun Pendahuluan Dari Kerajaan Persekutuan di bawah Akaun Penyelesaian. Baki Akaun Pendahuluan Dari Kerajaan Persekutuan bagi tempoh 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Carta 4.6**.

Carta 4.6
Baki Akaun Pendahuluan Dari Kerajaan Persekutuan
Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

- b. Pada tahun 2012 berlaku penurunan baki kerana tiada pendahuluan baru dan hanya melibatkan bayaran balik pendahuluan. Pada tahun 2013 baki Akaun ini mula meningkat dan seterusnya peningkatan paling ketara berlaku pada tahun 2014 sejumlah RM82.90 juta menjadikan baki Akaun ini berjumlah RM198.08 juta. Ini merupakan peningkatan tertinggi yang pernah dicatatkan dalam tempoh 5 tahun. Pada tahun 2015, baki Akaun Pendahuluan menurun sedikit sejumlah RM4.1 juta menjadi RM193.98 juta. Penurunan ini adalah disebabkan pembayaran balik Akaun Pinjaman Sukan Malaysia 2012 (SUKMA).

4.6.3.5. Akaun Kena Bayar

- a. Akaun Kena Bayar (AKB) diwujudkan bagi menyelesaikan tanggungan Kerajaan Negeri kepada pembekal barangan dan perkhidmatan yang diperolehi oleh kerajaan sehingga 31 Disember sesuatu tahun dan bayarannya dibuat pada bulan Januari tahun berikutnya. Pada tahun 2015, pembayaran di bawah AKB berjumlah RM21.04 juta, meningkat sejumlah RM5.68 juta atau 37% berbanding RM15.36 juta pada tahun 2014.

- b. Sebanyak 28 Jabatan yang terlibat dalam pembayaran AKB pada tahun 2015. Lima Jabatan yang menunjukkan jumlah bayaran AKB tertinggi pada tahun 2015 berbanding 2014 adalah seperti di **Jadual 4.27**.

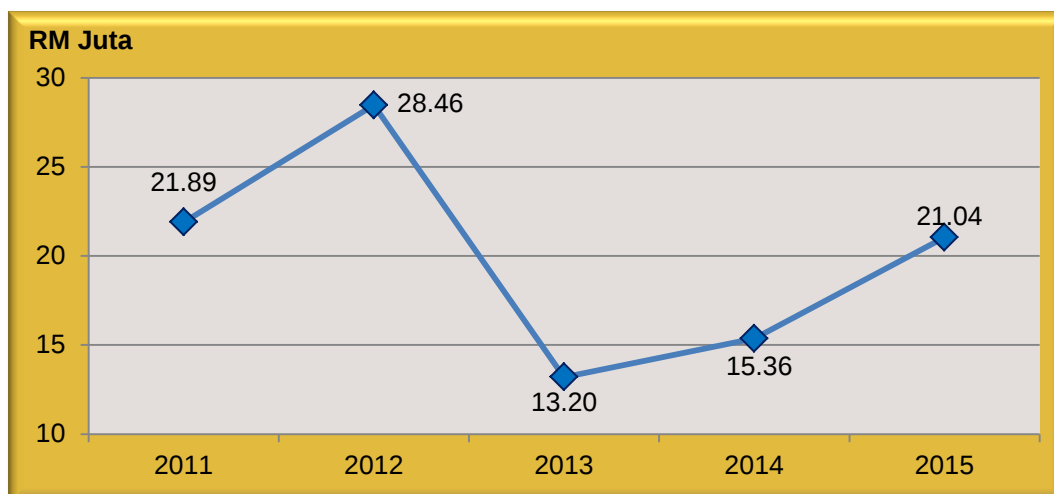
Jadual 4.27
Jabatan Yang Menunjukkan Bayaran AKB Tertinggi Pada Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Jabatan	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri	1.16	11.96	10.80	931.0
2.	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan	4.07	4.39	0.32	7.9
3.	Jabatan Perhutanan Negeri	0.18	0.34	0.16	88.9
4.	Pejabat Daerah Dan Tanah Cameron Highlands	0.03	0.19	0.16	533.3
5.	Pejabat Daerah Dan Tanah Lipis	0.04	0.14	0.10	250.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

- c. Antara jenis perbelanjaan yang terlibat dalam pembayaran di bawah AKB ialah pembelian kenderaan Jabatan, tuntutan perjalanan, elaun lebih masa, bayaran sumbangan kerajaan negeri dan bayaran perkhidmatan/bekalan lain. Perbelanjaan AKB bagi tempoh 5 tahun menunjukkan peningkatan pada tahun 2012 dan menurun semula pada tahun 2013. Pada tahun 2014 dan tahun 2015, perbelanjaan di bawah Akaun ini terus menunjukkan peningkatan seperti di **Carta 4.7**.

Carta 4.7
Trend Perbelanjaan Akaun Kena Bayar Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.4. Kumpulan Wang Amanah Awam

4.6.4.1. Kumpulan Wang ini ditubuhkan di bawah Seksyen 9, Akta Tatacara Kewangan 1957 untuk mengakaunkan sumbangan wang yang diterima daripada orang awam dan organisasi kepada kerajaan negeri bagi tujuan tertentu. Pengurusan kumpulan wang ini perlu dibuat mengikut Arahan Amanah yang diluluskan, di mana Pegawai Pengawal yang mengendalikan kumpulan wang ini dikehendaki mengemukakan penyata tahunan untuk

pemeriksaan dan pengesahan Audit secepat mungkin selepas 31 Disember setiap tahun dan tidak lewat daripada tarikh 31 Mac tahun berikutnya. Semua penyata Kumpulan Wang Amanah Awam sebanyak 31 penyata telah diterima untuk diaudit berserta dengan penyata penyesuaiannya. Baki kumpulan wang ini pada akhir tahun 2015 berjumlah RM199 juta berbanding RM136.86 juta pada tahun 2014, meningkat dengan ketara sejumlah RM62.14 juta atau 45.4% seperti di **Jadual 4.28**.

Jadual 4.28
Kumpulan Wang Amanah Awam Bagi Tahun 2015 Berbanding 2014

Perkara	Tahun		Perubahan	
	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	129.27	136.86	7.59	5.9
Penerimaan	153.02	541.19	388.17	253.7
Pembayaran	145.43	479.05	333.62	229.4
Baki Pada 31 Disember	136.86	199.00	62.14	45.4

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.4.2. Pada tahun 2015, satu akaun amanah baru telah ditubuhkan iaitu Akaun Amanah Bencana Negeri Pahang manakala Akaun Amanah Pungutan Sewa Gerai PLB Dan Gerai Industri Desa PLB Daerah Bera telah ditutup dan baki Akaun Amanah tersebut berjumlah RM2,951.54 telah dikreditkan ke Akaun Hasil. Selain itu, Akaun Amanah Jawatankuasa Kemajuan Dan Keselamatan Kampung dan Akaun Amanah Pungutan Sewa Gerai PLB Dan Gerai Industri Desa PLB Daerah Raub lewat dikemukakan iaitu selepas 31 Mac 2016. Terdapat 2 Kumpulan Wang Amanah Awam yang tidak aktif iaitu seperti di **Jadual 4.29**. Sekiranya tiada keperluan, kumpulan wang ini hendaklah ditutup dan bakinya dipindahkan ke hasil negeri.

Jadual 4.29
Kumpulan Wang Amanah Awam Yang Tidak Aktif

Bil.	Butiran	Tidak Aktif Sejak Tahun	Baki (RM)
1.	Kumpulan Wang Amanah Pembangunan Tanah-tanah Terbiar	2009	1,035,108
2.	Akaun Amanah Projek Penangkapan Dan Pemindahan Gajah-gajah Liar	2009	8,574
Jumlah			1,043,682

Sumber: Rekod Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri

4.6.4.3. Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan-Jalan Negeri

Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan-Jalan Negeri diwujudkan bertujuan untuk membiayai kos bagi aktiviti-aktiviti yang berkaitan dengan penyelenggaraan jalan-jalan negeri. Pada tahun 2015, baki kumpulan wang ini berjumlah RM99.93 juta iaitu menurun sejumlah RM13.64 juta atau 12% berbanding RM113.57 juta pada tahun 2014. Pemberian Kerajaan Persekutuan menunjukkan peningkatan sejumlah RM0.94 juta atau 0.4% menjadi RM216.72 juta berbanding RM215.78 juta pada tahun 2014. Manakala

perbelanjaan pula menunjukkan penurunan sedikit sejumlah RM2.86 juta atau 1.2% menjadi RM230.88 juta berbanding RM233.74 juta pada tahun 2014. Mengikut rekod *Malaysian Road Record Information System* (MARRIS) terdapat 15,668.163 km panjang jalan di Negeri Pahang, merangkumi Jalan Negeri Utama, Jalan Bandaran, Jalan Perumahan dan Lorong Belakang Perumahan. Penyelenggaraan jalan tersebut juga dibahagikan kepada 4 bahagian iaitu jalan yang disenggarakan oleh Jabatan Kerja Raya (JKR), jalan yang disenggarakan oleh Syarikat YP Maintenance Sdn. Bhd., jalan yang disenggarakan oleh Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) dan jalan yang disenggarakan oleh Jabatan Pengairan Dan Saliran (JPS). Peratus penggunaan iaitu perbelanjaan berbanding terimaan serta kedudukan Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan-Jalan Negeri bagi tempoh 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.30**.

Jadual 4.30
Kedudukan Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan-Jalan Negeri
Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Tahun	Baki Pada 1 Januari (RM Juta)	Terimaan (RM Juta)	Pelbagai Terimaan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Baki Pada 31 Disember (RM Juta)	Penggunaan (%)
2011	160.25	167.89	0.32	136.74	191.72	81.3
2012	191.72	173.30	0.16	276.96	88.22	159.7
2013	88.22	204.93	1.25	165.62	128.78	80.3
2014	128.78	215.78	2.75	233.74	113.57	107.0
2015	113.57	216.72	0.52	230.88	99.93	106.3

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.5 Akaun Deposit

4.6.5.1. Deposit merupakan wang yang diterima oleh sesebuah Jabatan bagi sesuatu maksud mengikut undang-undang atau syarat tertentu dan perlu dikembalikan sebaik sahaja selesai maksudnya. Pengurusan akaun deposit adalah dikawal mengikut Arahan Perbendaharaan 156 hingga 163 yang juga menghendaki Pegawai Pengawal bertanggungjawab terhadap penyelenggaraan akaun deposit di bawah jagaannya. Pada akhir tahun 2015, Kerajaan Negeri mempunyai 25 jenis deposit yang diselenggarakan oleh 25 jabatan yang kesemuanya terdiri daripada Deposit Am.

4.6.5.2. Pada akhir tahun 2015, baki akaun deposit berjumlah RM132.69 juta berbanding RM117.82 juta pada akhir tahun 2014, iaitu mencatatkan peningkatan sejumlah RM14.87 juta atau 12.6%. Peningkatan adalah disebabkan pada tahun 2015 wujud 2 akaun deposit baru iaitu Akaun Deposit Perjanjian Sewa Rumah Kerajaan berjumlah RM21,860 dan Akaun Deposit Pematuhan Syarat-Syarat Tenemen Mineral berjumlah RM6 juta serta peningkatan pendeposit semasa bagi Deposit Royalti Kayu Kayan (Kod 79563), Jabatan Perhutanan Negeri sejumlah RM 8.10 juta.

4.6.5.3. Mengikut Arahan Perbendaharaan 162, deposit yang tidak dituntut selepas tempoh 12 bulan dari tarikh deposit boleh dikembalikan kepada pendeposit, hendaklah diwartakan. Sekiranya deposit berkenaan masih tidak dituntut selepas 3 bulan diwartakan, ia hendaklah dikreditkan ke Akaun Hasil Disatukan. Semakan Audit mendapati sejumlah

RM12.14 juta deposit yang tidak dituntut sejak tahun 1933 hingga 2013 melibatkan 16 Jabatan/Pejabat masih belum diwartakan seperti di **Jadual 4.31**.

Jadual 4.31
Baki Deposit Yang Tidak Dituntut Sehingga Tahun 2013 Masih Belum Diwartakan

Bil.	Jabatan/Pejabat	Bil. Akaun Deposit	Tahun Tidak Dituntut	Jumlah Deposit (RM)
1.	Pejabat Daerah Dan Tanah Kuantan	1	2008-2013	3,271,312
2.	Jabatan Kerja Raya Negeri	1	1995-2013	3,136,301
3.	Pejabat Tanah Dan Galian Negeri	4	2008-2011	2,167,902
4.	Pejabat Daerah Dan Tanah Rompin	5	2002-2013	1,314,039
5.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	2	1999-2003	998,846
6.	Pejabat Daerah Dan Tanah Pekan	1	2002-2013	540,692
7.	Pejabat Daerah Dan Tanah Raub	2	1998-2012	236,690
8.	Pejabat Daerah Dan Tanah Maran	1	2009-2013	132,154
9.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar Negeri	1	2009-2010	130,300
10.	Pejabat Daerah Dan Tanah Bentong	1	2007-2012	118,176
11.	Pejabat Daerah Dan Tanah Lipis	3	1933-2013	76,166
12.	Mahkamah Rendah Syariah Temerloh	1	2001-2003	4,550
13.	Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri	1	2009	4,289
14.	Mahkamah Rendah Syariah Bentong	1	2009-2010	2,500
15.	Pejabat Daerah Dan Tanah Jerantut	1	1994	720
16.	Mahkamah Rendah Syariah Chenor	1	2000	500
Jumlah		27		12,135,137

Sumber: Rekod Pusat Tanggungjawab

4.6.5.4. Mengikut Arahan Perbendaharaan 159, Pegawai Pengawal hendaklah mengemukakan senarai baki deposit bagi tahun berakhir 31 Disember kepada Jabatan Audit Negara dan Bendahari Negeri sebelum 31 Mac tahun berikutnya. Sebanyak 61 Penyata/Akaun Deposit Bagi Tahun 2015 yang melibatkan 25 Jabatan/Pejabat tidak dikemukakan ke Jabatan Audit Negara seperti di **Jadual 4.32**.

Jadual 4.32
Penyata/Akaun Deposit Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015 Yang Masih Belum Dikemukakan

Bil.	Kod Deposit	Perihal
	79502	Akaun Deposit Tender
1.		Jabatan Perhutanan Negeri
2.		Pejabat Daerah Dan Tanah Bentong
3.		Pejabat Daerah Dan Tanah Temerloh
	79504	Akaun Cagaran Kantin
4.		Pejabat Daerah Dan Tanah Bentong
5.		Pejabat Daerah Dan Tanah Bera
	79505	Akaun Cagaran Sewa Bangunan
6.		Pejabat Daerah Dan Tanah Bentong
7.		Pejabat Daerah Dan Tanah Raub
	79507	Akaun Deposit Jaminan Perlaksanaan
8.		Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan
9.		Bahagian Perancangan Ekonomi Negeri
10.		Jabatan Perhutanan Negeri
11.		Jabatan Agama Islam Pahang
12.		Pejabat Pembangunan Negeri
13.		Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri (Bekalan Air)
14.		Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri (Bekalan Air) JBA Jerantut

Bil.	Kod Deposit	Perihal
15.		Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri (Bekalan Air) JBA Kuantan
16.		Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri (Bekalan Air) JBA Pekan
	79552	Deposit Tanah
17.		Pejabat Daerah Dan Tanah Cameron Highlands
18.		Pejabat Daerah Dan Tanah Temerloh
19.		Pejabat Daerah Dan Tanah Bera
20.		Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri (Bekalan Air)
	79553	Akaun Deposit Pajak Gadaai
21.		Jabatan Perhutanan Negeri
	79554	Akaun Deposit Cukai Hiburan
22.		Pejabat Daerah Dan Tanah Raub
23.		Pejabat Daerah Dan Tanah Temerloh
	79555	Bon Jaminan Mahkamah Syariah
24.		Mahkamah Rendah Syariah Cameron Highlands
25.		Mahkamah Rendah Syariah Kuantan
	79559	Akaun Deposit Lesen Jermal
26.		Pejabat Perikanan Daerah Jerantut
27.		Pejabat Perikanan Daerah Lipis
28.		Pejabat Perikanan Daerah Rompin
29.		Pejabat Perikanan Daerah Maran
30.		Pejabat Perikanan Daerah Bera
	79563	Akaun Deposit Royalti Kayu Kayan
31.		Jabatan Perhutanan Negeri
	79564	Akaun Deposit Sewa Rumah Kos Rendah
32.		Pejabat Menteri Besar (UTC)
33.		Pejabat Daerah Dan Tanah Kuantan
34.		Pejabat Daerah Dan Tanah Temerloh
	79565	Akaun Cagaran Bekalan Air
35.		Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri
	79566	Akaun Deposit Rancangan Tanah Terpinggir
36.		Jabatan Perhutanan Negeri
	79568	Akaun Deposit Kontraktor (Kerja)
37.		Jabatan Kerja Raya Negeri Pahang
	79569	Akaun Deposit Royalti Kayu Kayan (Lama)
38.		Jabatan Perhutanan Negeri
	79570	Akaun Deposit Bekalan Air (Private Developer)
39.		Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri (JBA Jerantut)
40.		Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri
	79574	Akaun Deposit Dan Upah Sukat Dan Batu Sempadan
41.		Pejabat Daerah Dan Tanah Cameron Highlands
42.		Pejabat Daerah Dan Tanah Temerloh
43.		Pejabat Daerah Dan Tanah Bera
	79576	Akaun Deposit Wang Jaminan Bagi Kesalahan Undang-Undang
44.		Jabatan Perhutanan Negeri
	79577	Akaun Deposit Perjanjian Sewa Rumah Kerajaan
45.		Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan
46.		Perumahan
47.		Jabatan Kerja Raya Daerah Rompin
48.		Jabatan Kerja Raya Daerah Bentong
49.		Pejabat Daerah Dan Tanah Cameron Highlands
50.		Pejabat Daerah Dan Tanah Pekan
51.		Pejabat Daerah Dan Tanah Raub
52.		Pejabat Daerah Dan Tanah Maran
53.		Pejabat Daerah Dan Tanah Temerloh

Bil.	Kod Deposit	Perihal
	79599	Akaun Deposit Pelbagai
54.		Jabatan Perhutanan Negeri
55.		Pejabat Daerah Dan Tanah Bentong
56.		Pejabat Daerah Dan Tanah Cameron Highlands
57.		Pejabat Daerah Dan Tanah Kuantan
58.		Pejabat Daerah Dan Tanah Pekan
59.		Pejabat Daerah Dan Tanah Temerloh
60.		Pejabat Daerah Dan Tanah Bera
61.		Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri (JBA Bentong)

Sumber: Rekod Pelbagai Jabatan/Pejabat

4.7. PENYATA PRESTASI KEWANGAN

4.7.1. Pada tahun 2015, sumber dana Kerajaan Negeri berjumlah RM773.33 juta terdiri daripada hasil cukai, hasil bukan cukai dan terimaan bukan hasil. Penggunaan dana bagi membiayai perbelanjaan mengurus dan perbelanjaan pembangunan berjumlah RM988.56 juta. Pada tahun 2015, Kerajaan Negeri mengalami kekurangan dana berjumlah RM215.23 juta berbanding RM208.80 juta pada tahun 2014. Selain itu, Pinjaman Dalam Negeri, Pelbagai Terimaan, Perubahan Tunai, Pelaburan dan Amanah juga merupakan sumber kewangan yang digunakan oleh Kerajaan Negeri bagi menampung jumlah perbelanjaan jika berlaku kekurangan dana. Butiran Penyata Prestasi Kewangan adalah seperti di **Jadual 4.33**.

Jadual 4.33
Penyata Prestasi Kewangan Bagi Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Butiran	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1.	Hasil:				
	Hasil Cukai	190.96	229.95	38.99	20.4
	Hasil Bukan Cukai	206.38	416.78	210.40	101.9
	Terimaan Bukan Hasil	137.36	126.60	-10.76	-7.8
	Jumlah Hasil	534.70	773.33	238.63	44.6
2.	Perbelanjaan:				
	Perbelanjaan Mengurus	674.52	902.05	227.53	33.7
	Perbelanjaan Pembangunan	68.98	86.51	17.53	25.4
	Jumlah Perbelanjaan	743.50	988.56	245.06	33.0
	Lebihan/Kurangan	-208.80	-215.23	-6.43	3.1
.	Kurangan Dibiayai Oleh:				
	Pinjaman Dalam Negeri	114.55	191.56	77.01	67.2
	Pelbagai Terimaan	26.45	27.89	1.44	5.4
	Perubahan Tunai, Pelaburan dan Amanah	170.46	66.25	-104.21	61.1
	Jumlah Pembiayaan	311.46	285.70	-25.76	-8.3

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.7.2. Hasil Kerajaan Negeri menunjukkan peningkatan ketara sejumlah RM238.63 juta atau 44.6% menjadi RM773.33 juta berbanding RM534.70 juta pada tahun 2014, manakala jumlah perbelanjaan Kerajaan Negeri mengalami peningkatan sejumlah RM245.06 juta atau 33% menjadi RM988.56 juta berbanding RM743.50 juta pada tahun 2014. Secara keseluruhannya, prestasi kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun 2015 adalah kurang memuaskan kerana mencatatkan defisit sejumlah RM215.23 juta. Kerajaan Negeri perlu

mengambil tindakan yang sewajarnya bagi meningkatkan jumlah hasil dan melaksanakan perbelanjaan secara berhemat agar defisit terkumpul dapat dikurangkan.

4.8. PENYATA AKAUN MEMORANDUM

Penyata Akaun Memorandum adalah penyata yang menunjukkan aset dan liabiliti Kerajaan yang tidak dilaporkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan. Penyata ini terdiri daripada Memorandum Aset dan Memorandum Liabiliti. Memorandum Aset menunjukkan sebahagian aset kewangan Kerajaan Negeri iaitu Pinjaman Boleh Dituntut dan Pelaburan Kerajaan Negeri. Memorandum Liabiliti menunjukkan sebahagian liabiliti Kerajaan Negeri yang terdiri daripada Hutang Awam iaitu hutang Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan dan Institusi Kewangan. Penyata Akaun Memorandum menunjukkan pada akhir tahun 2015, Kerajaan Negeri mempunyai aset berjumlah RM1.08 bilion manakala liabiliti pula berjumlah RM3.20 bilion.

4.8.1. Pinjaman Boleh Dituntut

4.8.1.1. Pinjaman Boleh Dituntut adalah merupakan pinjaman yang diberikan oleh Kerajaan Negeri kepada Agensi yang menggunakan sumber Kerajaan Negeri atau Kerajaan Persekutuan. Pada tahun 2015, baki Pinjaman Boleh Dituntut menurun sedikit sejumlah RM4.07 juta atau 1.6% daripada RM256 juta pada tahun 2014 kepada RM251.93 juta pada tahun 2015. Penurunan ini disebabkan bayaran balik pinjaman berjumlah RM4.07 juta pada tahun 2015. Baki pinjaman boleh dituntut oleh Kerajaan Negeri bagi tempoh 5 tahun adalah seperti di **Jadual 4.34**.

Jadual 4.34
Pinjaman Boleh Dituntut Oleh Kerajaan Negeri Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Bil.	Agensi	Tahun				
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang	181.20	168.84	161.44	150.29	150.29
2.	Amanah Saham Pahang Berhad	61.70	60.19	56.49	55.00	51.50
3.	Pihak Berkuasa Tempatan	19.29	24.89	42.85	50.71	50.14
Jumlah		262.19	253.92	260.78	256.00	251.93

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.1.2. Pada tahun 2015, Agensi Negeri telah membayar balik pinjaman berjumlah RM4.11 juta terdiri daripada bayaran balik pokok berjumlah RM4.07 juta dan faedah berjumlah RM0.04 juta. Daripada jumlah tersebut, sejumlah RM3.50 juta telah dijelaskan oleh Amanah Saham Pahang Berhad (ASPA) dan RM0.61 juta oleh Pihak Berkuasa Tempatan. Kedudukan bayaran balik pinjaman Agensi pada 31 Disember 2015 adalah seperti di **Jadual 4.35**.

Jadual 4.35
Kedudukan Bayaran Balik Pinjaman Boleh Dituntut Oleh Agensi Pada 31 Disember 2015

Bil.	Agensi	Tunggakan 01.01.2015 (RM Juta)	Anuiti (RM Juta)	Jumlah Patut Bayar (RM Juta)	Bayaran Balik Dalam Tahun 2015 (RM Juta)	Tunggakan Akhir Tahun 31.12.2015 (RM Juta)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang	143.26	8.45	151.71	0.00	151.71
2.	Amanah Saham Pahang Berhad	0.00	1.50	1.50	3.50	0.00
3.	Pihak Berkuasa Tempatan	0.00	4.73	4.73	0.61	4.12
Jumlah		143.26	14.68	157.94	4.11	155.83

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

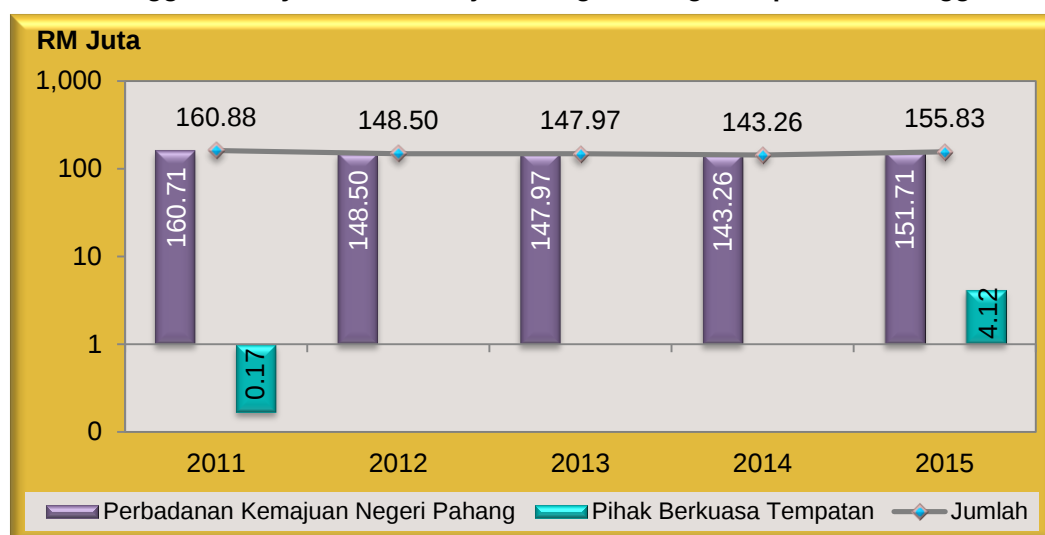
4.8.1.3. Pada akhir tahun 2015, tunggakan bayaran balik pinjaman yang belum dijelaskan oleh Agensi kepada Kerajaan Negeri berjumlah RM155.83 juta. Jumlah ini terdiri daripada tunggakan bayaran balik pokok berjumlah RM131.08 juta dan tunggakan faedah berjumlah RM24.75 juta. Kedudukan tunggakan bayaran balik pinjaman bagi tempoh 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.36** dan di **Carta 4.8**.

Jadual 4.36
Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Agensi Kepada Kerajaan Negeri
Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Bil.	Agensi	Tahun				
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang	160.71	148.50	147.97	143.26	151.71
2.	Pihak Berkuasa Tempatan	0.17	0.00	0.00	0.00	4.12
Jumlah		160.88	148.50	147.97	143.26	155.83

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Carta 4.8
Trend Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Agensi Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.2. Pelaburan

4.8.2.1. Pelaburan Kerajaan Negeri bagi tempoh 2011 hingga 2015 menunjukkan trend peningkatan pada tahun 2012, penurunan pada tahun 2013 dan 2014 dan meningkat pada tahun 2015. Peningkatan pada tahun 2015 disebabkan penambahan saham Axiata Group Bhd.. Kedudukan pelaburan Kerajaan Negeri bagi tempoh 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.37**.

Jadual 4.37
Pelaburan Saham Kerajaan Negeri Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Pelaburan Saham Kerajaan Negeri Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015						
Bil.	Perbadanan/Syarikat	Tahun				
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
Pelaburan Am						
1.	Axiata Group Bhd. (Terbitan Bonus - 915,000 Unit)	-	-	-	-	0.07
2.	Felda Global Ventures Holdings Berhad	-	829.96	829.96	829.96	829.96
3.	Rangkaian Hotel Seri Malaysia Sdn. Bhd.	2.10	2.10	2.10	2.10	2.10
Jumlah Pelaburan Am		2.10	832.06	832.06	832.06	832.13
Pelaburan Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri (PSK)						
1.	Teras Dara Konsortium Sdn. Bhd.	0.38	0.38	0.38	-	-
2.	SAWIRA Sdn. Bhd.	2.87	2.87	2.87	-	-
3.	Pascorp Paper Industries Bhd.	10.06	10.06	10.06	-	-
4.	YTL Corporation Berhad	-	12.50	12.50	-	-
5.	Sentoria Group Berhad	-	16.10	16.10	-	-
6.	CIMB Bank	10.00	10.00	-	-	-
Jumlah Pelaburan PSK		23.31	51.91	41.91	-	-
Jumlah Keseluruhan		25.41	883.97	873.97	832.06	832.13

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.2.2. Pada tahun 2015, Kerajaan Negeri menerima dividen sejumlah RM11.07 juta berbanding RM11.15 juta pada tahun 2014 iaitu menurun sedikit sejumlah RM0.08 juta atau 0.7%. Penurunan ini disebabkan dividen yang diterima daripada Syarikat Axiata Group Bhd. telah ditukar dengan 13,189 unit saham baru melalui *Reinvestment Scheme*.

4.8.3. Hutang Awam

4.8.3.1. Hutang Awam Kerajaan Negeri terdiri daripada hutang Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan dan Institusi Kewangan. Kerajaan Negeri dari semasa ke semasa menerima pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan untuk membiayai projek pembangunan. Kedudukan Hutang Awam Kerajaan Negeri pada akhir tahun 2015 berbanding 2014 adalah seperti di **Jadual 4.38**.

Jadual 4.38
Kedudukan Hutang Awam Kerajaan Negeri Pada Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Tujuan Pinjaman	Baki Pinjaman		Perubahan	
		2014	2015	(RM Juta)	(%)
		(RM Juta)	(RM Juta)		
Kerajaan Persekutuan					
1.	Projek Bekalan Air	2,004.99	2,096.90	91.91	4.6
2.	Projek Perumahan Awam Kos Rendah	285.52	285.52	0.00	0.0
3.	Projek Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri	127.58	124.72	-2.86	-2.2
4.	Projek Pelbagai	312.85	412.82	99.97	32.0
Institusi Kewangan (Pelaburan)		500.78	281.00	-219.78	-43.9
Jumlah		3,231.72	3,200.96	-30.76	-1.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.3.2. Pada tahun 2015, baki Hutang Awam Kerajaan Negeri menurun sedikit sejumlah RM30.76 juta atau 1% menjadi RM3,200.96 juta berbanding RM3,231.72 juta pada tahun 2014. Penurunan ini disebabkan bayaran balik kepada Kerajaan Persekutuan yang berjumlah RM6.28 juta telah dijelaskan oleh Kerajaan Negeri bagi projek Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri dan projek pelbagai. Selain itu, Kerajaan Negeri juga telah membayar sejumlah RM219.78 juta bagi bayaran pokok dan RM26.14 juta bagi bayaran faedah pinjaman kepada institusi kewangan berkaitan pembelian saham Felda Global Ventures Holding Berhad.

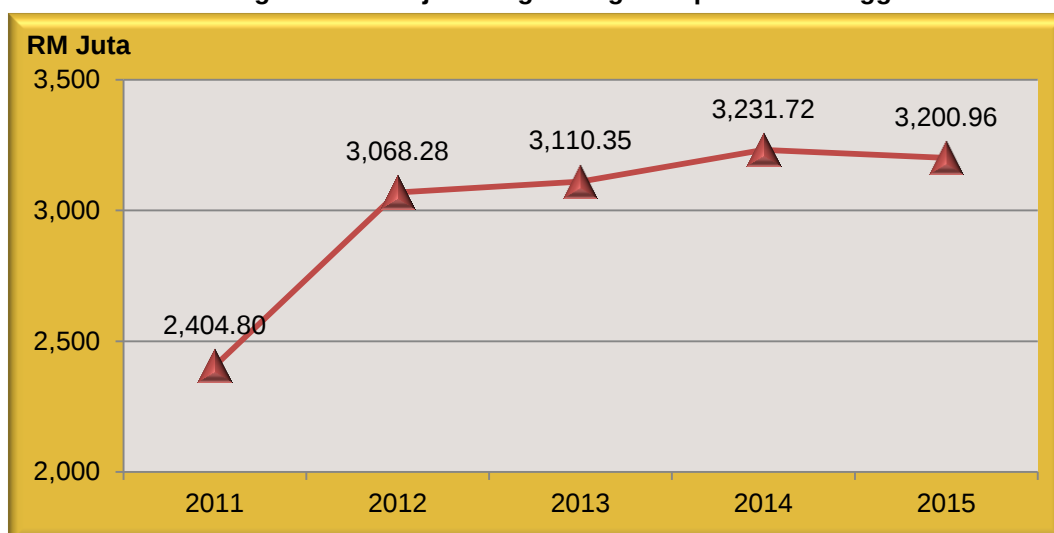
4.8.3.3. Kedudukan Hutang Awam Kerajaan Negeri bagi tempoh 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.39** dan **Carta 4.9**.

Jadual 4.39
Kedudukan Hutang Awam Kerajaan Negeri Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Redudukan Hutang Awam Kerajaan Negeri Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015						
Bil.	Tujuan Pinjaman	Tahun				
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
Kerajaan Persekutuan						
1.	Projek Bekalan Air	1,768.47	1,817.84	1,890.43	2,004.99	2,096.90
2.	Projek Perumahan Awam Kos Rendah	285.52	285.52	285.52	285.52	285.52
3.	Projek Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri	131.36	131.01	127.58	127.58	124.72
4.	Projek Pelbagai	219.45	333.13	306.04	312.85	412.82
Institusi Kewangan (Pelaburan)		-	500.78	500.78	500.78	281.00
Jumlah		2,404.80	3,068.28	3,110.35	3,231.72	3,200.96

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Carta 4.9
Trend Hutang Awam Kerajaan Negeri Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.3.4. Kedudukan tunggakan bayaran balik Hutang Awam Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan bagi tempoh 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.40**. Baki tunggakan bayaran balik Hutang Awam Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan meningkat setiap tahun menjadi RM929.85 juta pada tahun 2015.

Jadual 4.40
Tunggakan Bayaran Balik Hutang Awam Kerajaan Negeri Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Bil.	Tujuan Pinjaman	Tahun				
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1.	Projek Bekalan Air	395.36	477.02	568.06	658.80	752.90
2.	Projek Perumahan Awam Kos Rendah	14.26	28.53	42.79	61.40	80.00
3.	Projek Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri	21.05	23.97	28.91	38.80	43.35
4.	Projek Pelbagai	13.37	13.97	14.26	31.18	53.60
Jumlah		444.04	543.49	654.02	790.18	929.85

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.9. NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Nota Kepada Penyata Kewangan adalah sebahagian daripada Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang. Ia memberi penerangan dan maklumat terperinci mengenai jumlah yang ditunjukkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan maklumat tambahan lain seperti Akaun Belum Terima, peristiwa yang berlaku selepas tarikh Penyata Kedudukan Kewangan dan angka perbandingan.

4.9.1. Akaun Belum Terima

4.9.1.1. Peraturan mengenai Akaun Belum Terima dinyatakan dalam Arahan Perbendaharaan 89A, yang menetapkan setiap Pegawai Pengawal perlu menghantar penyata mengenai apa-apa hasil yang sepatutnya diterima pada 31 Disember kepada Akauntan Negeri dengan salinannya ke Jabatan Audit Negara. Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 3 Tahun 2008 (WP10.6/2013), juga menjelaskan dasar dan tatacara Akaun Belum Terima di mana tunggakan hasil adalah sebahagian daripadanya. Selain itu, Surat Arahan Bagi Penutupan Akaun Kerajaan Negeri Pahang Tahun 2015 telah menetapkan juga kewajipan untuk mengemukakan Penyata Akaun Belum Terima. Akaun Belum Terima Kerajaan Negeri Pahang menurun sejumlah RM17.47 juta atau 19.5% menjadi RM71.91 juta pada tahun 2015 berbanding RM89.38 juta pada tahun 2014. Lima Jabatan yang mempunyai Akaun Belum Terima tertinggi adalah seperti di **Jadual 4.41**.

Jadual 4.41
Akaun Belum Terima Tertinggi Mengikut Jabatan Pada Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Jabatan	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Pejabat Daerah Dan Tanah Kuantan	39.78	28.55	-11.23	-28.2
2.	Pejabat Setiausaha Kerajaan Pahang	9.78	9.40	-0.38	-3.9
3.	Pejabat Daerah Dan Tanah Bentong	6.67	5.88	-0.79	-11.8
4.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar Negeri Pahang	5.08	5.14	0.06	1.2
5.	Pejabat Daerah Dan Tanah Temerloh	2.91	3.79	0.88	30.2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

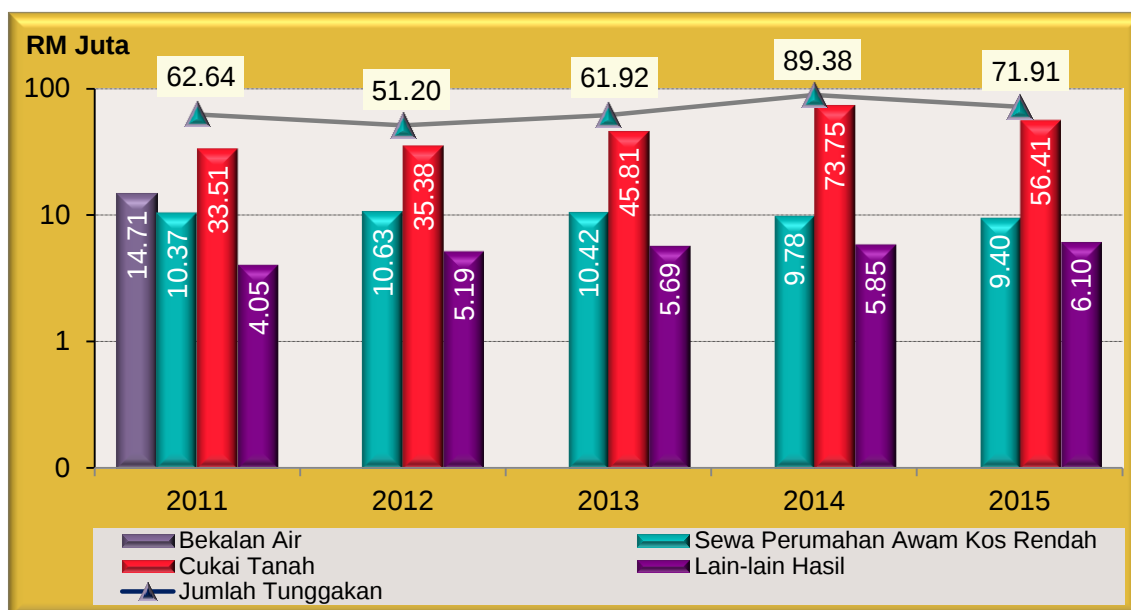
4.9.1.2. Kedudukan Akaun Belum Terima Kerajaan Negeri Pahang bagi tempoh 2011 hingga 2015 menunjukkan penurunan pada tahun 2012, peningkatan pada tahun 2013 dan 2014 serta menurun semula pada tahun 2015 seperti di **Jadual 4.42** dan **Carta 4.10**.

Jadual 4.42
Kedudukan Akaun Belum Terima Kerajaan Negeri Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Bil.	Butiran	Tahun				
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1.	Bekalan Air	14.71	0.00	0.00	0.00	0.00
2.	Sewa Perumahan Awam Kos Rendah	10.37	10.63	10.42	9.78	9.40
3.	Cukai Tanah	33.51	35.38	45.81	73.75	56.41
4.	Lain-lain Hasil	4.05	5.19	5.69	5.85	6.10
Jumlah		62.64	51.20	61.92	89.38	71.91

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Carta 4.10
Trend Akaun Belum Terima Bagi Tempoh 2011 Hingga 2015

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.9.1.3. Tunggakan cukai tanah merupakan 78.4% daripada jumlah keseluruhan Akaun Belum Terima pada tahun 2015. Pejabat Daerah Dan Tanah Rompin mencatatkan peningkatan tunggakan yang tertinggi iaitu sejumlah RM2.54 juta atau 230.9% menjadi RM3.64 juta berbanding RM1.10 juta pada tahun 2014. Manakala Pejabat Daerah Dan Tanah Kuantan mencatatkan penurunan sejumlah RM11.23 juta atau 28.3% menjadi RM28.49 juta berbanding RM39.72 juta pada tahun 2014. Butiran tunggakan cukai tanah mengikut Pejabat pada tahun 2015 berbanding 2014 adalah seperti di **Jadual 4.43**.

Jadual 4.43
Tunggakan Cukai Tanah Mengikut Jabatan Pada Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Jabatan	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Pejabat Daerah Dan Tanah Kuantan	39.72	28.49	-11.23	-28.3
2.	Pejabat Daerah Dan Tanah Bentong	6.61	5.82	-0.79	-11.9
3.	Pejabat Daerah Dan Tanah Temerloh	2.89	3.77	0.88	30.4
4.	Pejabat Daerah Dan Tanah Rompin	1.10	3.64	2.54	230.9
5.	Pejabat Daerah Dan Tanah Maran	3.56	2.83	-0.73	-20.5
6.	Pejabat Daerah Dan Tanah Jerantut	2.56	2.83	0.27	10.5
7.	Pejabat Daerah Dan Tanah Raub	2.92	2.71	-0.21	-7.2
8.	Pejabat Daerah Dan Tanah Pekan	2.52	2.29	-0.23	-9.1
9.	Pejabat Daerah Dan Tanah Bera	10.45	2.45	-8.00	-76.6
10.	Pejabat Daerah Dan Tanah Lipis	1.18	1.46	0.28	23.7
11.	Pejabat Daerah Dan Tanah Cameron Highlands	0.24	0.12	-0.12	-50.0
Jumlah		73.75	56.41	-17.34	-23.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.10. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

4.10.1. Kedudukan kewangan kerajaan Negeri Pahang pada tahun 2015 adalah sederhana tetapi bertambah baik berbanding tahun 2014. Baki Kumpulan Wang Disatukan Kerajaan Negeri adalah berjumlah RM264.14 juta pada akhir tahun 2015 iaitu meningkat sejumlah RM4.94 juta daripada RM259.20 juta pada tahun 2014. Baki terkumpul Akaun Hasil Disatukan menurun dengan ketara sejumlah RM128.72 juta atau 242.5% menjadi baki defisit RM75.65 juta pada tahun 2015 berbanding surplus RM53.07 juta pada tahun 2014. Manakala perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri pada tahun 2015 mencatat peningkatan sejumlah RM227.53 juta atau 33.7% menjadi RM902.05 juta berbanding RM674.52 juta pada tahun 2014. Pelaburan telah menurun RM32.70 juta menjadi RM962.04 juta. Kutipan hasil meningkat dengan ketara sejumlah RM238.63 juta atau 44.6%, manakala tunggakan bayaran balik pinjaman boleh dituntut Agensi Negeri meningkat sejumlah RM12.57 juta atau 8.8%. Kerajaan Negeri disyorkan terus mengamalkan perbelanjaan berhemat, berusaha mengutip tunggakan hasil dan bayaran balik pinjaman berjumlah RM227.74 juta bagi memperkukuhkan kedudukan kewangan Kerajaan Negeri.

BAHAGIAN III

RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

BAHAGIAN III

RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

5. PENCAPAIAN PELAKSANAAN PROJEK PEMBANGUNAN RMKe-10

5.1. Rancangan Malaysia Kesepuluh (RMKe-10) Negeri Pahang untuk tempoh 5 tahun bermula pada tahun 2011 hingga 2015. Rancangan ini digubal bagi menjelaskan strategi, program dan projek yang akan diperkenal dan dilaksanakan untuk mencapai objektif pembangunan Negeri Pahang iaitu untuk mencapai pembangunan mampan dengan jaminan bahawa rakyatnya dapat menikmati urus tadbir yang baik dan kualiti hidup yang tinggi. Ia adalah signifikan ke arah menggerakkan Negeri Pahang mencapai status negeri maju pada tahun 2020.

5.1.1. Prestasi Perbelanjaan Pembangunan RMKe-10

Bagi tempoh RMKe-10 (Tahun 2011 hingga 2015) sejumlah RM935.62 juta telah diperuntukkan kepada 11 Jabatan untuk projek pembangunan Negeri Pahang. Daripada jumlah tersebut, sejumlah RM851.49 juta atau 91% telah dibelanjakan. Analisis Audit menunjukkan 8 Jabatan iaitu Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri Pahang, Jabatan Kerja Raya, Jabatan Perhutanan, Jabatan Perkhidmatan Veterinar, Jabatan Pertanian, Jabatan Pengairan Dan Saliran, Jabatan Agama Islam dan Pejabat Pembangunan Negeri telah membelanjakan melebihi 90% daripada jumlah peruntukan diluluskan. Manakala sebanyak 3 Jabatan lagi membelanjakan antara 60% hingga 90% daripada jumlah peruntukan yang diluluskan dalam RMKe-10 seperti di **Jadual 5.1**.

Jadual 5.1
Prestasi Perbelanjaan Pembangunan RMKe-10
Pada 31 Disember 2015

Bil.	Jabatan	Peruntukan Diluluskan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Pencapaian (%)
1.	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri	30.76	30.33	98.6
2.	Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri	13.21	11.65	88.2
3.	Jabatan Kerja Raya	90.44	84.77	93.7
4.	Jabatan Perhutanan	13.03	12.79	98.2
5.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	4.21	4.15	98.6
6.	Jabatan Pertanian	24.34	23.70	97.4
7.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	23.93	23.88	99.8
8.	Jabatan Agama Islam	52.02	49.57	95.3
9.	Pejabat Pembangunan Negeri	101.90	98.52	96.7
10.	Jabatan Kehakiman Syariah	18.57	11.16	60.1
11.	Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri (Projek Bekalan Air)	563.21	500.97	88.9
Jumlah		935.62	851.49	91.0

Sumber: Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri

5.1.2. Prestasi Pelaksanaan Projek RMKe-10

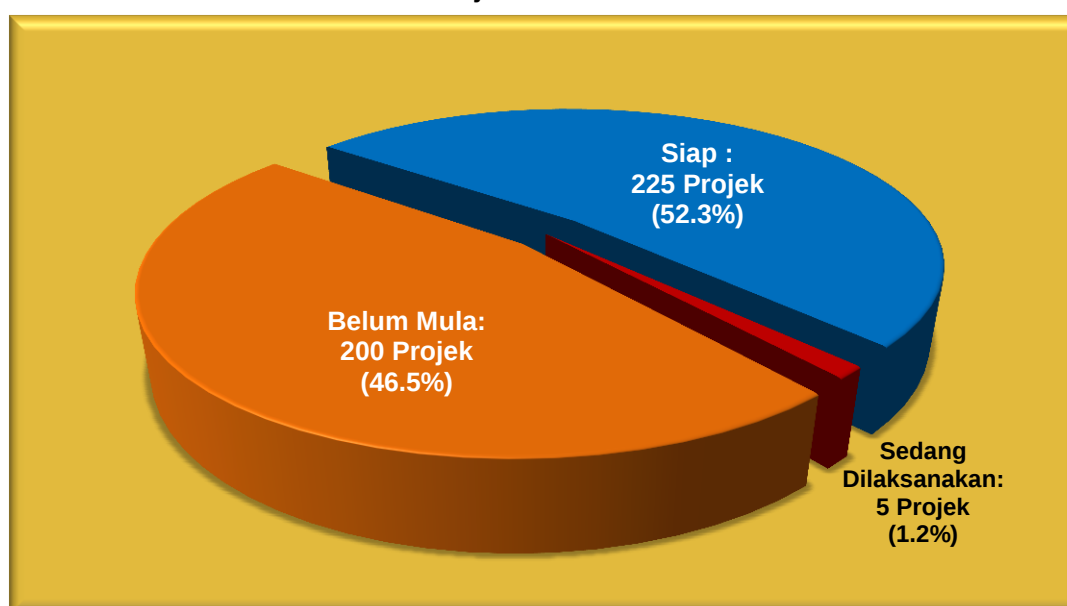
Bagi tempoh RMKe-10, sebanyak 430 projek telah dirancang untuk dilaksanakan. Daripada jumlah tersebut sebanyak 225 projek atau 52.3% telah siap sepenuhnya, manakala 5 projek atau 1.2% sedang dilaksanakan. Sebanyak 200 projek atau 46.5% lagi masih belum dimulakan. Antara sebab projek tersebut belum dimulakan kerana peruntukan belum diperoleh, tiada keperluan terhadap projek pada masa tersebut, memberi fokus kepada program yang lebih penting dan tiada sumber peruntukan daripada Kementerian. Prestasi pelaksanaan projek sehingga akhir tahun 2015 adalah seperti di **Jadual 5.2** dan **Carta 5.1**.

Jadual 5.2
Prestasi Pelaksanaan Projek Pembangunan RMKe-10 Pada 31 Disember 2015

Bil.	Jabatan	Bilangan Projek Dirancang	Projek Siap	Projek Sedang Dilaksanakan	Projek Belum Mula
1.	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri	120	46	2	72
2.	Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri	13	8	1	4
3.	Jabatan Kerja Raya	89	33	0	56
4.	Jabatan Perhutanan	28	24	0	4
5.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	22	17	0	5
6.	Jabatan Pertanian	32	29	0	3
7.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	13	8	0	5
8.	Jabatan Agama Islam	61	16	0	45
9.	Pejabat Pembangunan Negeri	13	11	0	2
10.	Jabatan Kehakiman Syariah	2	0	2	0
11.	Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri (Projek Bekalan Air)	37	33	0	4
Jumlah		430	225	5	200

Sumber: Bahagian Perancang Ekonomi Negeri/Jabatan Negeri

Carta 5.1
Prestasi Pelaksanaan Projek RMKe-10 Pada 31 Disember 2015

Sumber: Bahagian Perancang Ekonomi Negeri/Jabatan Negeri

5.2. RUMUSAN

Pada keseluruhannya, prestasi perbelanjaan pembangunan RMKe-10 adalah sangat baik kerana sejumlah RM851.49 juta atau 91% daripada peruntukan yang diluluskan telah dibelanjakan. Manakala prestasi pelaksanaan projek di bawah RMKe-10 pula adalah kurang memuaskan kerana daripada 430 projek yang dirancang hanya sebanyak 225 projek atau 52.3% telah berjaya disiapkan, 5 projek atau 1.2% masih dalam pelaksanaan dan baki 200 projek atau 46.5% masih belum dimulakan.

BAHAGIAN IV

PENYERAHAN, PENGESAHAN,
PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN
DAN PRESTASI KEWANGAN
AGENSI NEGERI

BAHAGIAN IV

PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI

6. PENDAHULUAN

Mengikut Akta Audit 1957, Ketua Audit Negara dikehendaki menjalankan pengauditan terhadap Penyata Kewangan Agensi Negeri iaitu Badan Berkanun Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan dan Majlis Agama Islam. Objektif pengauditan adalah untuk memberikan pendapat terhadap Penyata Kewangan Agensi Negeri sama ada penyata ini menggambarkan kedudukan kewangan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan yang berkaitan telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

6.1. PENGAUDITAN PENYATA KEWANGAN

Selaras dengan Seksyen 5(c) Akta Audit 1957, Jabatan Audit Negara menjalankan pengauditan terhadap penyata kewangan Agensi Negeri yang bertujuan untuk memastikan segala akaun serta rekod kewangan diselenggara dengan teratur dan kemas kini. Sehingga akhir tahun 2015, Ketua Audit Negara bertanggungjawab melaksanakan pengauditan terhadap 9 Badan Berkanun Negeri, 11 Pihak Berkuasa Tempatan dan satu Majlis Agama Islam. Daripada jumlah tersebut, penyata kewangan bagi satu Badan Berkanun Negeri dan Majlis Agama Islam diaudit terus oleh Jabatan Audit Negara. Firma Audit Swasta telah dilantik untuk menjalankan pengauditan terhadap 8 Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri dan 11 Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan. Pelantikan Firma Audit Swasta ini adalah selaras dengan peruntukan di bawah Seksyen 7(3), Akta Audit 1957 yang memberi kuasa kepada Ketua Audit Negara melantik pihak yang berkebolehan untuk menjalankan pengauditan bagi pihak beliau. Kerja pengauditan yang dilaksanakan oleh Firma Audit Swasta sentiasa dipantau oleh Jabatan Audit Negara melalui penyediaan Memorandum Perancangan Audit, lawatan dan perbincangan antara pihak Firma Audit Swasta dengan pegawai Jabatan Audit Negara serta penyediaan Borang Semakan yang perlu disertakan bersama Laporan Akhir yang dihantar kepada Jabatan Audit Negara.

6.2. KEDUDUKAN PENYERAHAN PENYATA KEWANGAN

6.2.1. Penyerahan Penyata Kewangan bagi 9 Badan Berkanun Negeri adalah tertakluk di bawah Enakmen yang ditetapkan. Manakala penyerahan Penyata Kewangan bagi 11 Pihak Berkuasa Tempatan, ia tertakluk di bawah Seksyen 60(1), Akta Kerajaan Tempatan, 1976 (Akta 171) dan bagi Majlis Ugama Islam Dan Adat Resam Melayu Pahang pula, ia termaktub di bawah Enakmen Pentadbiran Undang-Undang Islam 1991. Sehingga 31 Mei 2016, semua 21 agensi telah mengemukakan penyata kewangan tahun 2015 untuk diaudit. Daripada 21 agensi terlibat, 17 agensi mengemukakan penyata kewangan dalam

tempoh yang ditetapkan iaitu sebelum atau pada 30 April 2016 manakala 4 agensi selepas tempoh ditetapkan tanpa kelulusan daripada Setiausaha Kerajaan Negeri Pahang kecuali Lembaga Kemajuan Perusahaan Pertanian Negeri Pahang dan Lembaga Muzium Negeri Pahang. Kedudukan penyerahan penyata kewangan tahun 2015 sehingga 31 Mei 2016 adalah seperti di **Jadual 6.1**.

Jadual 6.1
Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan
Tahun 2015 Sehingga 31 Mei 2016

Bil.	Agensi Negeri	Tarikh Diterima
Badan Berkanun Negeri		
1.	Yayasan Pahang	28.04.2016
2.	Lembaga Pembangunan Tioman	28.04.2016
3.	Perbadanan Stadium Darul Makmur	28.04.2016
4.	Majlis Ugama Islam Dan Adat Resam Melayu Pahang	28.04.2016
5.	Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang	29.04.2016
6.	Majlis Sukan Pahang	29.04.2016
7.	Perbadanan Kemajuan Bukit Fraser	29.04.2016
8.	Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang	29.04.2016
9.	Lembaga Muzium Negeri Pahang	05.05.2016
10.	Lembaga Kemajuan Perusahaan Pertanian Negeri Pahang	27.05.2016
Pihak Berkuasa Tempatan		
1.	Majlis Perbandaran Kuantan	26.04.2016
2.	Majlis Daerah Raub	27.04.2016
3.	Majlis Perbandaran Temerloh	28.04.2016
4.	Majlis Daerah Jerantut	28.04.2016
5.	Majlis Perbandaran Bentong	29.04.2016
6.	Majlis Daerah Maran	29.04.2016
7.	Majlis Daerah Pekan	29.04.2016
8.	Majlis Daerah Rompin	29.04.2016
9.	Majlis Daerah Bera	29.04.2016
10.	Majlis Daerah Lipis	06.05.2016
11.	Majlis Daerah Cameron Highlands	10.05.2016

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri Dan Pihak Berkuasa Tempatan

6.3. PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN

6.3.1. Kesemua 21 Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan bagi tahun berakhir 31 Disember 2014 telah diaudit dan dikeluarkan Sijil Audit. Sebanyak 20 penyata kewangan telah diberi Sijil Tanpa Teguran dan hanya satu memperoleh Sijil Berteguran iaitu Majlis Daerah Jerantut.

6.3.2. Majlis Daerah Jerantut diberikan Sijil Berteguran antaranya disebabkan perbezaan baki tunai di Lejer Am berjumlah RM0.16 juta dan surat pengesahan baki tunai berjumlah RM0.02 juta menyebabkan perbezaan baki tunai sejumlah RM0.13 juta. Selain itu, pelarasan penghutang cukai taksiran dan pendapatan cukai taksiran yang tidak dapat dikenalpasti berjumlah RM0.44 juta.

6.4. PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN

Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan, memperuntukkan supaya Laporan Audit mengenai penyata kewangan yang telah disahkan hendaklah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri. Sehingga 31 Mei 2016, semua Penyata Kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2014 bagi Badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri. Manakala bagi Penyata Kewangan Majlis Agama Islam mengikut undang-undang tidak perlu dibentangkan di Dewan Undangan Negeri.

6.5. PRESTASI KEWANGAN

Analisis prestasi kewangan Badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan yang merangkumi prestasi secara menyeluruh, penggunaan geran pembangunan dan operasi dilaporkan seperti berikut:

6.5.1. Analisis Kedudukan Kewangan Badan Berkanun Negeri

6.5.1.1. Sehingga 31 Mei 2016, Jabatan Audit Negara telah membuat pengesahan dan mengeluarkan Sijil Audit terhadap Penyata Kewangan bagi tahun 2014 untuk kesemua 9 Badan Berkanun Negeri di Pahang. Manakala Penyata Kewangan bagi tahun 2015 untuk 9 Badan Berkanun Negeri masih dalam proses pengauditan.

6.5.1.2. Analisis prestasi kewangan Badan Berkanun Negeri adalah berdasarkan 9 penyata kewangan Badan Berkanun Negeri 2015 yang diterima sehingga 31 Mei 2016. Pada keseluruhannya, kedudukan kewangan tahun 2015 bagi Badan Berkanun Negeri adalah didapati baik berbanding tahun 2014. Pada akhir tahun 2015, lebih pendapatan terkumpul atau keuntungan terkumpul meningkat sedikit sejumlah RM26.91 juta atau 1.9%, lebih jumlah aset meningkat sejumlah RM32.90 juta atau 2.3% dan aset semasa bersih bagi tahun 2015 telah menurun sejumlah RM78.77 juta atau 25.9% berbanding tahun 2014. Manakala, lebih pendapatan tahun semasa atau keuntungan tahun semasa mencatatkan penurunan sejumlah RM85.77 juta atau 78.7% berbanding tahun 2014. Prestasi kewangan Badan Berkanun Negeri bagi tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 6.2**.

Jadual 6.2
Prestasi Kewangan Badan Berkanun Negeri Bagi Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Perkara	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	Perubahan	
				(RM Juta)	(%)
1.	Lebih Pendapatan Terkumpul	1,439.31	1,466.22	26.91	1.9
2.	Lebih Jumlah Aset	1,446.80	1,479.70	32.90	2.3
3.	Aset Semasa Bersih	303.62	224.85	-78.77	-25.9
4.	Lebih Pendapatan Semasa	108.97	23.20	-85.77	-78.7

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri

6.5.1.3. Pada tahun 2015, 6 Badan Berkanun Negeri mencatatkan surplus manakala baki 3 yang lain mencatatkan defisit bagi tahun semasa. Lembaga Kemajuan Perusahaan

Pertanian memperoleh lebih pendapatan semasa tertinggi yang berjumlah RM27.28 juta. Bagaimanapun, 3 Badan Berkanun Negeri mengalami penurunan dalam aset semasa bersih iaitu Yayasan Pahang sejumlah RM205.51 juta, Lembaga Muzium Negeri Pahang sejumlah RM1.07 juta dan Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang sejumlah RM0.08 juta. Butiran terperinci prestasi kewangan Badan Berkanun Negeri bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 adalah seperti di **Jadual 6.3**.

Jadual 6.3
Prestasi Kewangan Badan Berkanun Negeri
Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

Bil.	Agensi Negeri	Penyata Pendapatan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015			Lembaran Imbangan Pada 31 Disember 2015		
		Pendapatan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Surplus/ Defisit (RM Juta)	Aset Semasa (RM Juta)	Liabiliti Semasa (RM Juta)	Aset/ (Liabiliti) Semasa Bersih (RM Juta)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang	43.50	54.62	-11.12	355.27	88.65	266.62
2.	Lembaga Kemajuan Perusahaan Pertanian Negeri Pahang	179.67	152.39	27.28	250.83	103.27	147.56
3.	Yayasan Pahang	92.77	86.60	6.17	137.00	342.51	-205.51
4.	Lembaga Muzium Negeri Pahang	5.43	5.37	0.06	0.45	1.52	-1.07
5.	Lembaga Pembangunan Tioman	3.47	3.84	-0.37	4.70	3.50	1.20
6.	Majlis Sukan Pahang	7.27	6.41	0.86	12.32	0.22	12.10
7.	Perbadanan Kemajuan Bukit Fraser	7.78	6.87	0.91	4.52	0.78	3.74
8.	Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang	9.24	9.97	-0.73	0.23	0.31	-0.08
9.	Perbadanan Stadium Darul Makmur	1.57	1.43	0.14	0.44	0.14	0.30
Jumlah		350.70	327.50	23.20	765.76	540.90	224.86

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri

6.5.2. Analisis Aset

6.5.2.1. Aset Badan Berkanun Negeri merupakan aset semasa dan aset bukan semasa yang terdiri daripada komponen utama seperti hartanah dan peralatan, pelaburan, penghutang, simpanan tetap dan tunai. Pada akhir tahun 2015, jumlah aset yang dimiliki oleh 9 Badan Berkanun Negeri adalah bernilai RM2,718.11 juta berbanding RM2,704.36

juta pada tahun 2014 iaitu peningkatan sedikit sejumlah RM13.75 juta atau 0.5%. Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang mencatatkan peningkatan aset yang ketara pada tahun 2015 berbanding tahun 2014 iaitu sejumlah RM19.01 juta disebabkan peningkatan kerja dalam kemajuan bagi pembinaan bangunan ibu pejabat. Kedudukan aset bagi tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 6.4**.

Jadual 6.4
Jumlah Aset Badan Berkanun Negeri Bagi Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Agensi Negeri	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang	699.51	692.05	-7.46	-1.1
2.	Lembaga Kemajuan Perusahaan Pertanian Negeri Pahang	1,232.15	1,223.39	-8.76	-0.7
3.	Yayasan Pahang	698.35	709.30	10.95	1.6
4.	Lembaga Muzium Negeri Pahang	17.72	17.09	-0.63	-3.6
5.	Lembaga Pembangunan Tioman	5.16	4.95	-0.21	-4.1
6.	Majlis Sukan Pahang	12.35	13.24	0.89	7.2
7.	Perbadanan Kemajuan Bukit Fraser	23.45	23.31	-0.14	-0.6
8.	Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang	15.16	34.17	19.01	125.4
9.	Perbadanan Stadium Darul Makmur	0.51	0.61	0.10	19.6
Jumlah		2,704.36	2,718.11	13.75	0.5

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri

6.5.2.2. Analisis Audit mendapati pada keseluruhannya, jumlah aset semasa bersih menurun sejumlah RM78.76 juta atau 25.9%, iaitu daripada RM303.62 juta pada tahun 2014 kepada RM224.86 juta pada tahun 2015. Tiga Badan Berkanun Negeri mencatatkan liabiliti semasa bersih iaitu Yayasan Pahang, Lembaga Muzium Negeri Pahang dan Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang. Kedudukan aset/liabiliti bersih bagi tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 6.5**.

Jadual 6.5
Kedudukan Aset/Liabiliti Semasa Bersih Bagi Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Agensi Negeri	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang	293.22	266.62	-26.60	-9.1
2.	Lembaga Kemajuan Perusahaan Pertanian Negeri Pahang	159.64	147.56	-12.08	-7.6
3.	Yayasan Pahang	-162.99	-205.51	-42.52	-26.1
4.	Lembaga Muzium Negeri Pahang	-1.36	-1.07	0.29	21.3
5.	Lembaga Pembangunan Tioman	0.77	1.2	0.43	55.8
6.	Majlis Sukan Pahang	11.16	12.1	0.94	8.4
7.	Perbadanan Kemajuan Bukit Fraser	3.07	3.74	0.67	21.8
8.	Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang	-0.03	-0.08	-0.05	-166.7
9.	Perbadanan Stadium Darul Makmur	0.14	0.30	0.16	114.3
Jumlah		303.62	224.86	-78.76	-25.9

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri

6.5.3. Analisis Pelaburan

Pada akhir tahun 2015, jumlah pelaburan yang dibuat oleh 3 Agensi Negeri ialah RM950.56 juta. Pelaburan ini terdiri daripada pelaburan dalam syarikat subsidiari, syarikat

bersekutu, pelaburan saham tersiar harga dan saham tidak tersiar harga. Analisis Audit mendapati pada keseluruhannya, jumlah pelaburan telah meningkat sejumlah RM72.57 juta iaitu daripada RM877.99 juta pada tahun 2014 kepada RM950.56 juta pada tahun 2015 seperti di **Jadual 6.6**.

Jadual 6.6
Analisis Pelaburan Badan Berkanun Negeri Bagi Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Agensi Negeri	Syarikat Subsidiari (RM Juta)		Syarikat Bersekutu (RM Juta)		Lain-lain (RM Juta)		Jumlah (RM Juta)	
		2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang	136.18	140.73	-	0.14	49.72	49.60	185.90	190.47
2.	Lembaga Kemajuan Perusahaan Pertanian Negeri Pahang	82.08	82.08	169.93	169.93	326.17	362.06	578.18	614.07
3.	Yayasan Pahang	84.23	128.23	0.43	0.43	29.25	17.36	113.91	146.02
Jumlah		302.49	351.04	170.36	170.50	405.14	429.02	877.99	950.56

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri

6.5.4. Analisis Liabiliti

Liabiliti terdiri daripada tanggungan semasa dan jangka panjang dengan komponen utama seperti pinjaman, pemiutang, deposit dan pendahuluan. Pada akhir tahun 2015, jumlah liabiliti bagi 9 Badan Berkanun Negeri menurun daripada RM1,257.26 juta pada tahun 2014 kepada RM1,238.40 juta pada tahun 2015. Dua Badan Berkanun Negeri mencatatkan peningkatan liabiliti iaitu Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang dan Yayasan Pahang. Analisis Audit mendapati Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang mencatatkan peningkatan liabiliti yang ketara iaitu sejumlah RM20.08 juta disebabkan peningkatan pemberian kerajaan yang dimodalkan bagi pembinaan bangunan ibu pejabat di Kuantan dan Perpustakaan Desa Lurah Bilut, Bentong. Kedudukan liabiliti Badan Berkanun Negeri adalah seperti di **Jadual 6.7**.

Jadual 6.7
Kedudukan Liabiliti Badan Berkanun Negeri Bagi Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Agensi Negeri	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang	522.71	519.85	-2.86	-0.5
2.	Lembaga Kemajuan Perusahaan Pertanian Negeri Pahang	319.73	281.24	-38.49	-12.0
3.	Yayasan Pahang	372.44	377.22	4.78	1.3
4.	Lembaga Muzium Negeri Pahang	10.32	9.64	-0.68	-6.6
5.	Lembaga Pembangunan Tioman	4.09	3.50	-0.59	-14.4
6.	Majlis Sukan Pahang	0.25	0.22	-0.03	-12.0
7.	Perbadanan Kemajuan Bukit Fraser	13.91	12.88	-1.03	-7.4
8.	Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang	13.63	33.71	20.08	147.3
9.	Perbadanan Stadium Darul Makmur	0.18	0.14	-0.04	-22.2
Jumlah		1,257.26	1,238.40	-18.86	-1.5

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri

6.5.5. Analisis Nisbah

6.5.5.1. Nisbah semasa digunakan untuk menentukan sejauh mana Agensi mampu membayar hutang jangka pendek sekiranya aset semasa dicairkan. Pada umumnya, semakin tinggi nisbah semakin baik kecairan sesebuah Agensi. Analisis Audit mendapati nisbah semasa bagi Yayasan Pahang, Lembaga Muzium Negeri Pahang dan Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang adalah kurang daripada satu disebabkan liabiliti semasa yang tinggi dicatatkan bagi ketiga-tiga Agensi tersebut. Bagaimanapun, sebahagian besar daripada liabiliti semasa Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang adalah wang pertaruhan yang merupakan tanggungan. Nisbah semasa bagi Lembaga Muzium Negeri Pahang dan Yayasan Pahang adalah kurang memuaskan disebabkan jumlah pemiutang yang tinggi. Ini menunjukkan Lembaga Muzium Negeri Pahang dan Yayasan Pahang tidak mampu untuk memenuhi tanggungan jangka pendek.

6.5.5.2. Nisbah hutang mengukur peratus dana yang dibiayai oleh sumber selain ekuiti. Ia juga digunakan untuk mengukur kemampuan Agensi memenuhi obligasi kepada pemiutang. Analisis Audit mendapati nisbah hutang bagi kesemua Badan Berkanun Negeri adalah memuaskan kerana kurang daripada 100%. Nisbah hutang yang dicatatkan oleh Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang ialah 98.7% disebabkan sebahagian besar liabiliti adalah pendapatan tertunda iaitu dalam bentuk bantuan yang diterima daripada Kerajaan bagi melaksanakan projek pembangunan. Ia dinyatakan sebagai tanggungan jangka panjang dan direalisasikan sebagai pendapatan mengikut tempoh yang ditetapkan. Manakala Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang adalah disebabkan oleh penurunan ketara dalam wang tunai dan baki di bank. **Jadual 6.8** menunjukkan analisis nisbah Badan Berkanun Negeri bagi tahun 2015.

Jadual 6.8
Analisis Nisbah Badan Berkanun Negeri Bagi Tahun 2015

Bil.	Agensi Negeri	Nisbah Semasa	Nisbah Cepat	Modal Kerja (RM Juta)	Nisbah Hutang (%)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang	4.01	3.21	266.62	75.1
2.	Lembaga Kemajuan Perusahaan Pertanian Negeri Pahang	2.43	2.41	147.56	23.0
3.	Yayasan Pahang	0.40	0.40	-205.51	53.2
4.	Lembaga Muzium Negeri Pahang	0.30	0.30	-1.07	56.4
5.	Lembaga Pembangunan Tioman	1.34	1.34	1.20	70.7
6.	Majlis Sukan Pahang	56.00	56.00	12.10	1.7
7.	Perbadanan Kemajuan Bukit Fraser	5.79	5.79	3.74	55.3
8.	Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang	0.74	0.74	-0.08	98.7
9.	Perbadanan Stadium Darul Makmur	3.14	3.14	0.30	23.0

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri

6.5.6. Prestasi Syarikat Subsidiari Dan Syarikat Bersekutu Badan Berkanun Negeri

6.5.6.1. Analisis Pelaburan Dalam Syarikat Subsidiari Dan Syarikat Bersekutu

Pada tahun 2015, Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang (PKNP) melabur sejumlah RM140.87 juta dalam 11 syarikat, Lembaga Kemajuan Perusahaan Pertanian Negeri Pahang (LKPP) melabur sejumlah RM252 juta dalam 10 syarikat dan Yayasan Pahang (YP) melabur sejumlah RM128.66 juta dalam 7 syarikat. Analisis pelaburan pada kos dalam syarikat subsidiari dan syarikat bersekutu oleh Badan Berkanun Negeri adalah seperti di **Jadual 6.9**.

Jadual 6.9
Analisis Pelaburan Pada Kos Dalam Syarikat Subsidiari Dan Syarikat Bersekutu

Perkara	PKNP	LKPP	YP	Jumlah
Syarikat Subsidiari (100%)	5	5	5	15
Syarikat Subsidiari (>50%)	2	-	-	2
Syarikat Bersekutu (<50%)	4	5	2	11
Jumlah Syarikat	11	10	7	28
Pelaburan (RM Juta)	140.87	252.00	128.66	521.53

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri

6.5.6.2. Status Syarikat Subsidiari

Analisis Audit mengenai pelaburan oleh 3 Agensi Negeri dalam 17 syarikat subsidiari mendapati 14 syarikat subsidiari berstatus aktif dan 3 syarikat subsidiari berstatus dormant. Bilangan syarikat subsidiari yang aktif dan dormant adalah seperti di **Jadual 6.10**.

Jadual 6.10
Bilangan Syarikat Subsidiari Yang Aktif Dan Dormant Bagi Tahun 2015

Bil.	Agensi Negeri	Bilangan Syarikat Subsidiari (Ekuiti Lebih Daripada 50%)		
		Status Aktif	Status Dormant	Jumlah Syarikat
1.	PKNP	6	1	7
2.	LKPP	3	2	5
3.	YP	5	-	5
Jumlah		14	3	17

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri

6.5.6.3. Analisis Keuntungan/Kerugian Terkumpul Syarikat Subsidiari

Pada 31 Disember 2015, sejumlah 14 syarikat subsidiari yang aktif dan 3 dormant di bawah 3 Agensi Negeri telah mendapat keuntungan terkumpul secara keseluruhannya yang berjumlah RM770.38 juta. Antara syarikat subsidiari yang mencatat keuntungan terkumpul yang tertinggi ialah LKPP Corporation Sdn. Bhd. sejumlah RM561.83 juta dan YP Plantation Holdings Sdn. Bhd. sejumlah RM173.72 juta. Dari segi kerugian terkumpul, analisis Audit mendapati 6 syarikat subsidiari Agensi Negeri telah menunjukkan kerugian terkumpul secara keseluruhan yang berjumlah RM20.05 juta. Antara syarikat subsidiari yang mencatat kerugian terkumpul yang tertinggi ialah IKIP Education Sdn. Bhd.

berjumlah RM15.43 juta. Analisis keuntungan terkumpul dan kerugian terkumpul syarikat subsidiari Badan Berkanun Negeri bagi tahun kewangan 2015 adalah seperti di **Jadual 6.11**.

Jadual 6.11
Analisis Keuntungan/Kerugian Terkumpul Syarikat Subsidiari
Badan Berkanun Negeri Bagi Tahun Kewangan 2015

Bil.	Agensi Negeri	Keuntungan Terkumpul		Kerugian Terkumpul		Keuntungan Bersih Terkumpul (RM Juta)
		Bil. Syarikat	(RM Juta)	Bil. Syarikat	(RM Juta)	
1.	PKNP	5	23.97	2	2.77	21.20
2.	LKPP	4	564.69	1	0.01	564.68
3.	YP	2	181.72	3	17.27	164.45
Jumlah		11	770.38	6	20.05	750.33

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri

6.5.7. Prestasi Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

6.5.7.1. Pada tahun 2015, secara keseluruhannya Pihak Berkuasa Tempatan telah mencatatkan surplus semasa sejumlah RM50.72 juta iaitu peningkatan ketara sejumlah RM62.59 juta atau 527.3% berbanding tahun sebelumnya. Sepuluh Pihak Berkuasa Tempatan mencatatkan surplus manakala baki satu yang lain mencatatkan defisit bagi tahun 2015. Majlis Daerah Rompin mencatatkan perubahan yang ketara daripada surplus sejumlah RM2.32 juta pada tahun 2014 kepada surplus sejumlah RM24.87 juta pada tahun 2015 iaitu peningkatan sejumlah RM22.55 juta. Peningkatan ini adalah disebabkan oleh pengiktirafan pendapatan daripada projek usahasama. Kedudukan surplus dan defisit bagi Pihak Berkuasa Tempatan adalah seperti di **Jadual 6.12** manakala perbandingan pencapaian kewangan bagi tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 6.13**.

Jadual 6.12
Prestasi Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan Bagi Tahun 2015

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Penyata Pendapatan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015			Lembaran Imbangan Pada 31 Disember 2015		
		Pendapatan	Perbelanjaan	Surplus/ Defisit	Aset Semasa	Liabiliti Semasa	Aset/ (Liabiliti) Semasa Bersih
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)
1.	Majlis Perbandaran Kuantan	117.34	114.47	2.87	29.64	41.26	-11.62
2.	Majlis Perbandaran Temerloh	33.68	27.24	6.44	27.56	16.93	10.63
3.	Majlis Perbandaran Bentong	28.11	24.20	3.91	38.69	4.17	34.52
4.	Majlis Daerah Cameron Highlands	13.28	10.16	3.12	23.58	3.88	19.70
5.	Majlis Daerah Jerantut	11.71	12.21	-0.50	4.46	6.20	-1.74

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Penyata Pendapatan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015			Lembaran Imbangan Pada 31 Disember 2015		
		Pendapatan	Perbelanjaan	Surplus/ Defisit	Aset Semasa	Liabiliti Semasa	Aset/ (Liabiliti) Semasa Bersih
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)
6.	Majlis Daerah Lipis	14.51	12.16	2.35	5.18	6.92	-1.74
7.	Majlis Daerah Maran	11.39	10.72	0.67	7.06	9.59	-2.53
8.	Majlis Daerah Pekan	14.40	12.61	1.79	25.31	15.11	10.20
9.	Majlis Daerah Raub	10.94	10.65	0.29	7.98	1.57	6.41
10.	Majlis Daerah Rompin	37.38	12.51	24.87	32.74	26.16	6.58
11.	Majlis Daerah Bera	15.89	10.98	4.91	22.63	11.98	10.65
Jumlah		308.63	257.91	50.72	224.83	143.77	81.06

Sumber: Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

Jadual 6.13
Prestasi Kewangan Tahunan Pihak Berkuasa Tempatan

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tahun		Perubahan	
		2014 Surplus/ Defisit (RM Juta)	2015 Surplus/ Defisit (RM Juta)		
				(RM Juta)	(%)
1.	Majlis Perbandaran Kuantan	-10.95	2.87	13.82	126.2
2.	Majlis Perbandaran Temerloh	-0.51	6.44	6.95	1,362.7
3.	Majlis Perbandaran Bentong	1.36	3.91	2.55	187.5
4.	Majlis Daerah Cameron Highlands	0.78	3.12	2.34	300.0
5.	Majlis Daerah Jerantut	-3.26	-0.50	2.76	84.7
6.	Majlis Daerah Lipis	-0.53	2.35	2.88	543.4
7.	Majlis Daerah Maran	-0.05	0.67	0.72	1,440.0
8.	Majlis Daerah Pekan	0.10	1.79	1.69	1,690.0
9.	Majlis Daerah Raub	-0.19	0.29	0.48	252.6
10.	Majlis Daerah Rompin	2.32	24.87	22.55	972.0
11.	Majlis Daerah Bera	-0.94	4.91	5.85	622.3
Jumlah		-11.87	50.72	62.59	527.3

Sumber: Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

6.5.7.2. Aset Semasa Bersih

Pada tahun 2015, aset semasa bersih bagi kesemua Pihak Berkuasa Tempatan adalah berjumlah RM81.06 juta iaitu meningkat sejumlah RM19.11 juta atau 30.8% berbanding tahun 2014. Adalah didapati 9 Pihak Berkuasa Tempatan mencatatkan peningkatan dalam aset semasa bersih manakala 2 Pihak Berkuasa Tempatan lagi mencatatkan pengurangan dalam aset semasa bersih pada tahun 2015 berbanding tahun sebelumnya. Majlis Perbandaran Temerloh mencatatkan perubahan yang ketara iaitu peningkatan aset semasa bersih daripada RM2.32 juta pada tahun 2014 kepada RM10.63 juta pada tahun 2015 disebabkan peningkatan dalam simpanan tetap dan penurunan terimaan terdahulu iaitu wang pendahuluan jualan tanah. Kedudukan aset semasa bersih Pihak Berkuasa Tempatan adalah seperti di **Jadual 6.14**.

Jadual 6.14
Kedudukan Aset Semasa Bersih Pihak Berkuasa Tempatan Bagi Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tahun		Perubahan	
		2014 Aset/ (Liabiliti) Semasa Bersih (RM Juta)	2015 Aset/ (Liabiliti) Semasa Bersih (RM Juta)		
				(RM Juta)	(%)
1.	Majlis Perbandaran Kuantan	-10.41	-11.62	-1.21	-11.6
2.	Majlis Perbandaran Temerloh	2.32	10.63	8.31	358.2
3.	Majlis Perbandaran Bentong	34.48	34.52	0.04	0.1
4.	Majlis Daerah Cameron Highlands	16.83	19.70	2.87	17.1
5.	Majlis Daerah Jerantut	0.64	-1.74	-2.38	-371.9
6.	Majlis Daerah Lipis	-2.74	-1.74	1.00	36.5
7.	Majlis Daerah Maran	-3.03	-2.53	0.50	16.5
8.	Majlis Daerah Pekan	8.61	10.20	1.59	18.5
9.	Majlis Daerah Raub	5.24	6.41	1.17	22.3
10.	Majlis Daerah Rompin	4.07	6.58	2.51	61.7
11.	Majlis Daerah Bera	5.94	10.65	4.71	79.3
Jumlah		61.95	81.06	19.11	30.8

Sumber: Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

6.5.7.3. Tunggakan Hasil Cukai Taksiran

- a. Cukai taksiran adalah cukai tahunan yang dikenakan terhadap harta pegangan di bawah kawasan pentadbiran Pihak Berkuasa Tempatan mengikut Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171). Cukai taksiran adalah penyumbang utama kepada pendapatan Pihak Berkuasa Tempatan. Harta pegangan yang dikenakan cukai taksiran adalah bangunan kediaman, bangunan perniagaan, tanah kosong, tanah pertanian dan bangunan Kerajaan. Pada tahun 2015, sejumlah RM115.23 juta hasil cukai taksiran telah dikutip oleh Pihak Berkuasa Tempatan di Negeri Pahang. Kutipan ini meningkat sejumlah RM4.18 juta atau 3.8% berbanding kutipan hasil cukai taksiran pada tahun 2014. Jumlah hasil cukai taksiran yang dikutip bagi tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 6.15**.

Jadual 6.15
Kutipan Hasil Cukai Taksiran Bagi Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)		
				(RM Juta)	(%)
1.	Majlis Perbandaran Kuantan	54.02	56.31	2.29	4.2
2.	Majlis Perbandaran Temerloh	13.20	13.35	0.15	1.1
3.	Majlis Perbandaran Bentong	15.42	15.66	0.24	1.6
4.	Majlis Daerah Cameron Highlands	4.62	4.99	0.37	8.0
5.	Majlis Daerah Jerantut	4.77	4.50	-0.27	-5.7
6.	Majlis Daerah Lipis	2.64	2.68	0.04	1.5
7.	Majlis Daerah Maran	1.42	1.67	0.25	17.6
8.	Majlis Daerah Pekan	4.47	4.89	0.42	9.4
9.	Majlis Daerah Raub	4.11	4.40	0.29	7.1
10.	Majlis Daerah Rompin	3.08	3.18	0.10	3.2
11.	Majlis Daerah Bera	3.30	3.60	0.30	9.1
Jumlah		111.05	115.23	4.18	3.8

Sumber: Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

- b. Penyata Kewangan bagi 11 Pihak Berkuasa Tempatan menunjukkan tunggakan hasil cukai taksiran pada 31 Disember 2015 berjumlah RM53.11 juta iaitu peningkatan sejumlah RM5.47 juta berbanding tahun sebelumnya. Analisis terhadap tunggakan hasil cukai taksiran mendapati semua Pihak Berkuasa Tempatan mencatatkan peningkatan tunggakan hasil cukai taksiran antara RM0.01 juta hingga RM2.03 juta pada tahun 2015. Antara sebab peningkatan tunggakan hasil cukai taksiran ialah bertambahnya bilangan harta dan pegangan baru di kawasan Majlis serta kegagalan pemegang harta menjelaskan cukai taksiran mengikut tempoh yang ditetapkan. Kedudukan terperinci tunggakan hasil cukai taksiran bagi tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 6.16**.

Jadual 6.16
Tunggakan Hasil Cukai Taksiran Bagi Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Majlis Perbandaran Kuantan	15.92	17.95	2.03	12.8
2.	Majlis Perbandaran Temerloh	9.12	9.76	0.64	7.0
3.	Majlis Perbandaran Bentong	8.22	9.20	0.98	11.9
4.	Majlis Daerah Cameron Highlands	1.01	1.17	0.16	15.8
5.	Majlis Daerah Jerantut	1.35	1.39	0.04	3.0
6.	Majlis Daerah Lipis	1.37	1.61	0.24	17.5
7.	Majlis Daerah Maran	1.70	1.71	0.01	0.6
8.	Majlis Daerah Pekan	2.35	3.09	0.74	31.5
9.	Majlis Daerah Raub	3.16	3.20	0.04	1.3
10.	Majlis Daerah Rompin	2.27	2.54	0.27	11.9
11.	Majlis Daerah Bera	1.17	1.49	0.32	27.4
Jumlah		47.64	53.11	5.47	11.5

Sumber : Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

6.5.7.4. Tunggakan Cukai Taksiran Berbanding Jumlah Pendapatan

Berdasarkan penyata kewangan bagi tahun 2015, jumlah pendapatan semua Pihak Berkuasa Tempatan adalah RM308.63 juta. Manakala, tunggakan cukai taksiran pula adalah berjumlah RM53.11 juta. Peningkatan tunggakan cukai taksiran perlu diambil perhatian serius untuk mengukuhkan lagi kedudukan kewangan Pihak Berkuasa Tempatan yang berkenaan. Analisis tunggakan cukai taksiran berbanding pendapatan bagi tahun 2014 adalah seperti di **Jadual 6.17**.

Jadual 6.17
Peratus Tunggakan Cukai Taksiran Berbanding Jumlah Pendapatan Bagi Tahun 2015

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tunggakan Cukai Taksiran (RM Juta)	Jumlah Pendapatan (RM Juta)	Tunggakan Cukai Taksiran Berbanding Jumlah Pendapatan (%)
1.	Majlis Perbandaran Kuantan	17.95	117.34	15.3
2.	Majlis Perbandaran Temerloh	9.76	33.68	29.0
3.	Majlis Perbandaran Bentong	9.20	28.11	32.7
4.	Majlis Daerah Cameron Highlands	1.17	13.28	8.8
5.	Majlis Daerah Jerantut	1.39	11.71	11.9

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tunggakan Cukai Taksiran (RM Juta)	Jumlah Pendapatan (RM Juta)	Tunggakan Cukai Taksiran Berbanding Jumlah Pendapatan (%)
6.	Majlis Daerah Lipis	1.61	14.51	11.1
7.	Majlis Daerah Maran	1.71	11.39	15.0
8.	Majlis Daerah Pekan	3.09	14.40	21.5
9.	Majlis Daerah Raub	3.20	10.94	29.3
10.	Majlis Daerah Rompin	2.54	37.38	6.8
11.	Majlis Daerah Bera	1.49	15.89	9.4
Jumlah		53.11	308.63	17.2

Sumber: Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

6.6. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

6.6.1. Secara umumnya, kedudukan penyediaan penyata kewangan dan prestasi kewangan bagi Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan adalah baik. Sejumlah 20 penyata kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2014 telah diberi Sijil Tanpa Teguran manakala satu lagi diberi Sijil Berteguran.

6.6.2. Bagi meningkatkan lagi tahap penyediaan penyata kewangan dan kedudukan prestasi kewangan Badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan, pihak Audit mengesyorkan Agensi berkenaan mengambil tindakan penambahbaikan seperti berikut:

6.6.2.1. Mematuhi piawaian dan garis panduan perakaunan yang dikeluarkan. Begitu juga dokumen-dokumen sokongan hendaklah disediakan dengan sewajarnya bagi menyokong angka-angka di penyata kewangan.

6.6.2.2. Mengambil tindakan tegas bagi mengurangkan tunggakan cukai taksiran dan meningkatkan pendapatan Pihak Berkuasa Tempatan.

BAHAGIAN U

PEMBENTANGAN LAPORAN
KETUA AUDIT NEGARA
DAN MESYUARAT JAWATANKUASA
KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

BAHAGIAN V

PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

7. PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA MENGENAI PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI; DAN AKTIVITI JABATAN/AGENSI DAN PENGURUSAN SYARIKAT KERAJAAN NEGERI

Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan, menghendaki Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang telah diaudit dibentangkan seberapa segera di Dewan Undangan Negeri. Laporan Ketua Audit Negara mengenai Aktiviti Jabatan/Agensi Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Pahang Tahun 2014 Siri 1 dan Siri 2 telah dibentangkan dalam Dewan Undangan Negeri Pahang masing-masing pada 29 Mei 2015 dan 11 Ogos 2015. Manakala Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang Tahun 2014 telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Pahang pada 24 November 2015. Seterusnya, Laporan Ketua Audit Negara mengenai Aktiviti Jabatan/Agensi Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Tahun 2014 Siri 3 telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Pahang pada 24 Mei 2016.

7.1. MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

7.1.1 Bagi tempoh Mac 2015 hingga 30 April 2016, Jawatankuasa Kira-Kira Wang Awam Negeri Pahang (Jawatankuasa) telah selesai membincangkan Laporan Ketua Audit mengenai Aktiviti Jabatan/Agensi Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Tahun 2013 Siri 1 dan Siri 2. Bagi membincangkan perkara tersebut, dua mesyuarat telah diadakan dan masing-masing 3 dan 4 Pegawai Pengawal bagi Jabatan/Agensi Negeri yang berkenaan telah dipanggil memberi penjelasan kepada pihak Jawatankuasa. Perkara yang dibincangkan oleh Jawatankuasa semasa mesyuarat tersebut dan Jabatan/Agensi yang terlibat adalah seperti di **Jadual 7.1**.

Jadual 7.1
Mesyuarat Jawatankuasa Kira-Kira Wang Awam Negeri Terhadap Laporan Ketua Audit
Negara Tahun 2013 Bagi Tempoh Mac 2015 Hingga 30 April 2016

Tarikh	Jabatan/Agensi	Perkara
27.03.2015	Mesyuarat Siasatan Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2013 Siri 1	
	i. Yayasan Pahang	Pengurusan Pinjaman Pendidikan
	ii. Jabatan Perkhidmatan Veterinar	Pengurusan Skim Pinjaman Ternakan Ruminan
	iii. YB. Setiausaha Kerajaan Negeri	Pengurusan Aset Peralatan Sukan dan Peralatan Sokongan Penganjuran SUKMA XV 2012
28.01.2016	Mesyuarat Siasatan Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2013 Siri 2	
	i. Pejabat Pengarah Tanah dan Galian	Pengurusan Pengeluaran Bahan Batuan
	ii. Pejabat Daerah dan Tanah Bentong	
	iii. Pejabat Daerah dan Tanah Pekan	
	iv. Pejabat Daerah dan Tanah Temerloh	

Sumber: Jabatan Audit Negara

7.1.2 Selaras dengan peranan Jawatankuasa untuk memastikan wujudnya Akauntabiliti Awam selain membincangkan Laporan Ketua Audit Negara, Jawatankuasa juga perlu memastikan Pegawai Pengawal Jabatan/Agensi Negeri mengambil tindakan yang sewajarnya terhadap syor oleh Jawatankuasa yang telah kemukakan kepada Dewan Undangan Negeri.

PENUTUP

PENUTUP

Pada umumnya, tahap penyediaan dan penyerahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri dan agensi negeri bagi tahun 2015 adalah baik. Kedudukan kewangan Kerajaan Negeri pada 31 Disember 2015 adalah memuaskan berbanding tahun 2014. Prestasi kewangan Badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan masing-masing berada pada tahap yang memuaskan. Manakala, prestasi pelaksanaan projek RMKe-10 (2011 hingga 2015) pada akhir tahun 2015 kurang memuaskan kerana peratus projek siap hanya 52%. Prestasi kewangan kerajaan negeri masih boleh dimantapkan lagi dan disyorkan tindakan penambahbaikan seperti berikut:

- a. Kerajaan Negeri disarankan meneruskan usaha mengamalkan perbelanjaan secara berhemat, mengurangkan tunggakan hasil/ Pinjaman Boleh Dituntut dan membuat bayaran balik pinjaman/hutang lain mengikut jadual yang ditetapkan supaya kedudukan kewangan Kerajaan Negeri berada dalam keadaan yang lebih kukuh. Projek pembangunan hendaklah dirancang dan dilaksanakan dengan cekap dan berkesan bagi meningkatkan kemakmuran negeri dan kesejahteraan rakyat.
- b. Ketua Jabatan/Ketua Agensi perlu mempertingkatkan penglibatan secara *hands on* dalam urusan kewangan.
- c. Ketua Jabatan/Ketua Agensi perlu mewujudkan sistem *check and balance*, mengadakan pemantauan berterusan, *spot check* dan penilaian secara berkala terhadap kerja yang dilaksanakan oleh pegawai termasuk memberi latihan untuk meningkatkan kemahiran dan keupayaan pegawai.
- d. Jabatan/agensi perlu mempertingkatkan keberkesanan fungsi Unit Audit Dalam (UAD). Antaranya memastikan anggota UAD mendapat latihan dan bimbingan yang secukupnya, menyediakan perancangan audit tahunan supaya pengauditan dapat dilaksanakan mengikut keutamaan, membuat penilaian secara objektif dan bebas bukan sahaja berkaitan dengan aspek kawalan dalaman malahan pengurusan risiko dan tadbir urus organisasi, melaporkan penemuan yang signifikan serta mengesyorkan cadangan yang memberi impak kepada organisasi.

JABATAN AUDIT NEGARA

Putrajaya

21 Jun 2016

LAMPIRAN

**SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN NEGERI PAHANG
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2015**

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 telah diaudit atas arahan saya selaras dengan Akta Audit 1957. Pihak pengurusan Kerajaan Negeri adalah bertanggungjawab terhadap Penyata Kewangan ini dan tanggungjawab saya adalah mengaudit dan memberi pendapat terhadap Penyata Kewangan tersebut. Pengauditan telah dilaksanakan dengan berpandukan piawaian pengauditan yang diluluskan.

Pada pendapat saya, Penyata Kewangan ini memberi gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Pahang pada 31 Disember 2015; hasil operasi serta aliran tunainya bagi tahun tersebut berdasarkan piawaian perakaunan yang diluluskan. Rekod perakaunannya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

(TAN SRI HAJI AMBRIN BIN BUANG)

Ketua Audit Negara

Malaysia.

**Putrajaya
2 Jun 2016**

KERAJAAN NEGERI PAHANG DARUL MAKMUR
PENYATA KEWANGAN TAHUN 2015

PERNYATAAN PEGAWAI KEWANGAN NEGERI DAN AKAUNTAN NEGERI PAHANG

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang dan Nota kepada Penyata Kewangan disediakan:

- (a) mengikut kehendak Seksyen 16(1) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61], Piawaian Perakaunan Kerajaan dan '*International Public Sector Accounting Standard – Financial Reporting under the Cash Basis of Accounting*'; dan
- (b) dengan menyatukan maklumat kewangan daripada semua Jabatan Kerajaan Negeri Pahang

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang mengandungi Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan dan Penyata Akaun Memorandum berserta Nota kepada Penyata Kewangan menunjukkan kedudukan yang benar dan saksama pada 31 Disember 2015.

Pada masa pernyataan ini ditandatangani, mengikut sebaik-baik pengetahuan kami, tidak wujud apa-apa keadaan yang boleh menjejaskan ketepatan dan kesahihan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri 2015.

DATO' HAJI MOHAMAD ROSLAN BIN HARUN

SIMP., DSAP, DIMP, SMP.

Pegawai Kewangan Negeri Pahang Darul Makmur

17 Februari 2016

DATO' PUKHARI BIN SAMSURI, DIMP,

Akauntan Negeri Pahang Darul Makmur

17 Februari 2016

KERAJAAN NEGERI PAHANG DARUL MAKMUR
PENYATA KEWANGAN TAHUN 2015

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN
pada 31 Disember 2015

	Nota	2015 RM	2014 RM
WANG AWAM:			
WANG TUNAI	3	134,225,715.55	96,519,514.34
PELABURAN	4	129,911,519.85	162,683,435.82
		264,137,235.40	259,202,950.16
DIPEGANG BAGI:			
KUMPULAN WANG DISATUKAN			
AKAUN HASIL DISATUKAN	5	(75,649,171.14)	53,071,622.73
AKAUN PINJAMAN DISATUKAN	6	100,000,000.00	-
AKAUN AMANAH DISATUKAN	7	239,786,406.54	206,131,327.43
		264,137,235.40	259,202,950.16

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

KERAJAAN NEGERI PAHANG DARUL MAKMUR
PENYATA KEWANGAN TAHUN 2015

PENYATA PENERIMAAN DAN PEMBAYARAN WANG TUNAI
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

	Nota	2015		2014	
		RM	RM	RM	RM
TERIMAAN:					
Hasil	5				
Hasil Cukai		229,952,276.99		190,958,056.73	
Hasil Bukan Cukai		416,775,026.15		206,379,190.40	
Terimaan Bukan Hasil		126,602,880.48	773,330,183.62	137,368,177.93	534,705,425.06
Pinjaman	6				
Dalam Negeri		191,557,844.00		122,992,309.00	
Luar Negeri		-	191,557,844.00	-	122,992,309.00
Terimaan Modal	7				
Jualan Aset Modal		1,015,317.40		3,112,286.07	
Pelbagai Terimaan Modal		26,876,504.07		23,342,416.09	
Jualan Instrumen Kewangan		32,771,915.97	60,663,737.44	60,000,000.00	86,454,702.16
Terimaan Lain	7				
Terimaan Amanah		71,186,069.58	71,186,069.58	95,625,272.96	95,625,272.96
Jumlah Terimaan		1,096,737,834.64		839,777,709.18	
BAYARAN:					
Perbelanjaan Mengurus	5				
Emolumen		286,154,858.00		274,747,087.56	
Perkhidmatan dan Bekalan		139,471,999.77		151,917,237.36	
Aset		7,551,569.34		7,441,241.43	
Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap		217,090,707.78		213,513,838.18	
Perbelanjaan Lain		4,495,735.08	654,764,869.97	1,435,524.71	649,054,929.24
Perbelanjaan Pembangunan	7				
Langsung		86,510,315.52		68,983,841.21	
Pinjaman		94,310,340.42	180,820,655.94	126,515,041.47	195,498,882.68
Perbelanjaan Modal	4				
Pembelian Instrumen Kewangan		-	-	-	-
Bayaran Balik Pinjaman	6				
Dalam Negeri		223,446,107.52		1,618,827.83	
Pengeluaran Pinjaman Kepada Agensi		-	223,446,107.52	8,436,942.00	10,055,769.83
Bayaran Lain	7				
Akaun Amanah		-	-	-	-
Jumlah Bayaran		1,059,031,633.43		854,609,581.75	
Tambahan / (Kurangan) Wang Tunai		37,706,201.21		(14,831,872.57)	
Wang Tunai Pada 1 Januari		96,519,514.34		111,351,386.91	
WANG TUNAI PADA 31 DISEMBER		134,225,715.55		96,519,514.34	

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

KERAJAAN NEGERI PAHANG DARUL MAKMUR
PENYATA KEWANGAN TAHUN 2015

PENYATA PRESTASI KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

	<i>Nota</i>	2015		2014
		<i>Anggaran RM</i>	<i>Sebenar RM</i>	<i>Sebenar RM</i>
Hasil	5	879,000,000.00	773,330,183.62	534,705,425.06
<i>Tolak :</i>				
Belanja Mengurus	5	(937,600,364.42)	(878,210,977.49)	(650,673,757.07)
Lebhan/(Kurangan) Hasil		(58,600,364.42)	(104,880,793.87)	(115,968,332.01)
<i>Tolak :</i>				
Belanja Pembangunan	7	(90,088,100.00)	(86,510,315.52)	(68,983,841.21)
Belanja Bekalan Air	7	(95,000,000.00)	(94,310,340.42)	(126,515,041.47)
Lebhan/(Kurangan) Keseluruhan		(243,688,464.42)	(285,701,449.81)	(311,467,214.69)
Kurangan Diblaysia Oleh:				
Pinjaman Dalam Negeri	6		191,557,844.00	114,555,367.00
Pelbagai Terimaan	7		27,891,821.47	26,454,702.16
Perubahan Tunai, Pelaburan dan Amanah	3,4,7		66,251,784.34	170,457,145.53
Jumlah Pembiayaan			285,701,449.81	311,467,214.69

Nota:

1. Belanja mengurus termasuk bayaran balik pinjaman dalam negeri
2. Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

KERAJAAN NEGERI PAHANG DARUL MAKMUR
PENYATA KEWANGAN TAHUN 2015

PENYATA AKAUN MEMORANDUM
pada 31 Disember 2015

	Nota	2015 RM	2014 RM
Memorandum Aset	8		
Pinjaman Boleh Dituntut	8a	251,929,213.45	255,997,974.16
Pelaburan	8b	832,131,266.20	832,058,067.25
Memorandum Liabiliti			
Hutang Awam	9	3,200,956,110.13	3,231,719,069.45

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

1. DASAR DAN PRINSIP PERAKAUNAN YANG SIGNIFIKAN

Dasar dan prinsip perakaunan diguna secara konsisten dalam penyediaan penyata kewangan kecuali dinyatakan sebaliknya.

- (a) Dasar perakaunan adalah tertakluk kepada undang-undang dan peraturan yang berkaitan dengan pengurusan perakaunan dan kewangan Kerajaan Negeri Pahang.
- (b) Perakaunan Kerajaan Negeri Pahang adalah berasaskan Kumpulan Wang Disatukan selaras dengan:
 - i) Perkara 97 Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan bahawa segala hasil diterima kecuali Zakat, Fitrah, dan Baitulmal atau lain-lain hasil agama Islam dan seumpamanya, dikumpulkan menjadi satu kumpulan wang.
 - ii) Perkara 104 Perlembagaan Persekutuan dan Perkara 43 Undang-undang Tubuh Kerajaan Pahang memperuntukkan bahawa tiada wang boleh dikeluarkan dari Kumpulan Wang Disatukan melainkan diperuntukkan atau dibenarkan dengan cara lain oleh Parlimen/Dewan Undangan Negeri, kecuali untuk perbelanjaan tanggungan tertentu.
 - iii) Seksyen 7 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61] memperuntukkan Kumpulan Wang Disatukan dibahagi kepada Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan.
- (c) Kerajaan Negeri Pahang mengamal asas perakaunan tunai ubahsuai. Semua urusan bayaran dan terimaan diakaunkan apabila bayaran dibuat dan terimaan diperolehi dengan pengubahsuaian seperti berikut:
 - i) Bayaran bagi kerja yang telah dijalankan, bekalan dan perkhidmatan yang telah diterima sehingga 31 Disember tahun kewangan semasa boleh dibayar dalam bulan Januari tahun berikutnya dan dikenakan kepada peruntukan tahun kewangan semasa.
 - ii) Terimaan wang tunai yang belum dibankkan dan wang tunai dalam bank yang belum diambil kira dalam buku tunai Pejabat Perbendaharaan Negeri Pahang pada 31 Disember tahun kewangan semasa merupakan wang tunai dalam perjalanan dan diakaunkan sebagai hasil tahun kewangan semasa.
 - iii) Mengakaun urusan bukan tunai tertentu seperti pindahan peruntukan daripada Akaun Hasil Disatukan ke Akaun Amanah Disatukan, Untung Rugi Pelaburan, Hapuskira Pinjaman Amanah, Penukaran Pinjaman Kepada Ekuiti dan seumpamanya.
- (d) Entiti perakaunan terdiri daripada semua jabatan Kerajaan Negeri Pahang.
- (e) Tahun kewangan sebagaimana yang telah ditetapkan di bawah Seksyen 3 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61] adalah satu tempoh dua belas bulan yang berakhir pada 31 Disember setiap tahun.
- (f) Mata wang yang digunakan dalam penyata kewangan ini adalah Ringgit Malaysia (RM). Urusniaga yang melibatkan mata wang asing telah ditukar

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

kepada nilai setara Ringgit Malaysia (RM) berdasarkan kadar pertukaran Bank Negara Malaysia atau Jabatan Akauntan Negara Malaysia mengikut polisi yang ditetapkan.

- (g) Penyata Kewangan disediakan mengikut asas yang sama dengan Anggaran Perbelanjaan bagi membolehkan perbandingan dibuat.
- (h) Apabila berlaku perubahan ke atas persembahan atau klasifikasi butiran, angka perbandingan telah dinyatakan semula kecuali dinyatakan sebaliknya.

2. PERSEMBAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PAHANG

Persembahan Penyata Kewangan dan nota yang disertakan telah dibuat penambahbaikan bagi memudahkan pemahaman dan penganalisan.

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang disediakan mengikut kehendak Seksyen 16(1) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61], Piawaian Perakaunan Kerajaan dan *'International Public Sector Accounting Standard (IPSAS) – Financial Reporting under the Cash Basis of Accounting'* mengandungi komponen berikut:

- a) Penyata Kedudukan Kewangan
- b) Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai
- c) Penyata Prestasi Kewangan
- d) Penyata Akaun Memorandum
- e) Nota Kepada Penyata Kewangan

3. WANG TUNAI

Wang Tunai terdiri daripada Wang Tunai Dalam Bank, Wang Tunai Dalam Perjalanan dan Wang Tunai Dalam Tangan.

Wang Tunai Dalam Bank terdiri daripada baki akaun semasa dan baki deposit di institusi kewangan. Pelaburan Deposit Dalam Negeri bagi tempoh tiga (3) bulan atau kurang telah diklasifikasi sebagai Wang Tunai Dalam Bank selaras dengan *Para 1.2.3. Cash Basis IPSAS*.

Wang Tunai Dalam Perjalanan menunjukkan wang tunai yang belum dibankkan dan wang tunai dalam bank yang belum diambil kira dalam buku tunai Pejabat Perbendaharaan Negeri Pahang pada akhir tahun kewangan.

Wang Tunai Dalam Tangan merupakan Panjar Wang Runcit yang dipegang oleh jabatan-jabatan kerajaan negeri.

**NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015**

Wang Tunai pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

<i>Perihal</i>	<i>2015 RM</i>	<i>2014 RM</i>
Wang Tunai Dalam Bank	131,249,020.65	89,769,973.44
Wang Tunai Dalam Perjalanan	2,877,894.90	6,652,640.90
Wang Tunai Dalam Tangan	98,800.00	96,900.00
JUMLAH WANG TUNAI	134,225,715.55	96,519,514.34

4. PELABURAN

Pelaburan terdiri daripada Pelaburan Kumpulan Wang Amanah dan Pelaburan Am dan dinyatakan pada nilai buku.

Pelaburan Kumpulan Wang Amanah ialah pelaburan yang dibuat daripada Kumpulan Wang Amanah selaras dengan arahan amanah Seksyen 9 dan suratcara amanah Seksyen 10, Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61] serta peraturan yang berkuatkuasa. Pelaburan Am adalah semua pelaburan yang dibuat daripada lebihan Kumpulan Wang Disatukan selain daripada pelaburan Kumpulan Wang Amanah. Pelaburan Am juga merangkumi pelaburan daripada penukaran pinjaman kepada ekuiti.

Pelaburan Deposit Dalam Negeri bagi tempoh melebihi tiga (3) bulan telah diklasifikasikan sebagai Pelaburan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

Pelaburan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015 Nilai Buku Pelaburan Am RM	2014 Nilai Buku Pelaburan Am RM
Saham		
Tenaga Nasional Berhad	792,076.40	7,449,265.98
Telekom Malaysia Berhad	3,050,000.00	3,050,000.00
Malaysia Airport Berhad	10,250,000.00	10,250,000.00
Perbadanan Perkapalan Antarabangsa (M) Berhad	15,207,851.78	31,322,578.17
Amanah Saham Pahang Berhad	44,100,000.00	44,100,000.00
Global Maritime Ventures Bhd	3,000,000.00	3,000,000.00
Alam Flora Sdn. Bhd.	2,000,000.00	2,000,000.00
YTL Corporation Berhad	49,788,511.67	49,788,511.67
Malaysian Bulk Carriers Berhad	1,723,080.00	1,723,080.00
Jumlah Saham	129,911,519.85	152,683,435.82
Deposit Dalam Negeri		
Akaun Pelaburan BMMB	-	-
Akaun Pelaburan BSN	-	-
Akaun Pelaburan Bank Kerjasama Rakyat Malaysia	-	-
Akaun Pelaburan Bank Pertanian Malaysia	-	-
Akaun Pelaburan Ambank Berhad	-	-
Akaun Pelaburan CIMB	-	-
Akaun Pelaburan BIMB	-	10,000,000.00
Akaun Pelaburan Public Bank Berhad	-	-
Akaun Pelaburan Maybank	-	-
Akaun Pelaburan Al Rajhi Bank	-	-
Akaun Pelaburan MBSB	-	-
Jumlah Deposit Dalam Negeri	0.00	10,000,000.00
JUMLAH PELABURAN	129,911,519.85	162,683,435.82

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

5. AKAUN HASIL DISATUKAN

Akaun Hasil Disatukan mengakaun semua urusan terimaan hasil dan perbelanjaan mengurus Kerajaan selaras dengan Perkara 97 dan 98 Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7(a) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61].

Akaun Hasil Disatukan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015			2014	
	Anggaran RM	Sebenar RM	% Anggaran	Sebenar RM	% Anggaran
BAKI PADA 1 JANUARI		53,071,622.73		192,886,354.74	
HASIL					
Hasil Cukai	284,133,810.00	229,952,276.99	80.93	190,958,056.73	99.83
Hasil Bukan Cukai	270,040,630.00	416,775,026.15	154.34	206,379,190.40	76.15
Terimaan Bukan Hasil	324,825,560.00	126,602,880.48	38.98	137,368,177.93	39.40
Jumlah Hasil	879,000,000.00	773,330,183.62	87.98	534,705,425.06	65.93
PERBELANJAAN MENGURUS					
Emolumen	289,356,258.45	286,154,858.00	98.89	274,747,087.56	98.67
Perkhidmatan dan Bekalan	140,682,293.89	139,471,999.77	99.14	151,917,237.36	98.07
Aset	6,791,266.00	7,551,569.34	111.20	7,441,241.43	93.36
Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap(*)	365,613,522.24	440,536,815.30	120.49	215,132,666.01	83.55
Perbelanjaan-perbelanjaan lain	4,762,800.00	4,495,735.08	94.39	1,435,524.71	99.50
Perbelanjaan Mengurus (sebelum pindahan)	807,206,140.58	878,210,977.49	108.80	650,673,757.07	92.92
Pindahan Lebihan Hasil ke Kumpulan Wang Pembangunan	23,840,000.00	23,840,000.00	100.00	23,846,400.00	100.00
Jumlah Perbelanjaan Mengurus (selepas pindahan)	831,046,140.58	902,050,977.49	108.54	674,520,157.07	93.15
Lebihan/(Kurangan) bagi Tahun		-128,720,793.87		-139,814,732.01	
BAKI PADA 31 DISEMBER		-75,649,171.14		53,071,622.73	

Nota: (*) - Tidak termasuk pindahan ke Kumpulan Wang Pembangunan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

(a) Hasil

Hasil diakaunkan secara jumlah kasar ke dalam Akaun Hasil kecuali diperuntukkan sebaliknya oleh mana-mana undang-undang.

Hasil mengikut penjenisan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015				2014	
	Anggaran Asal RM	Anggaran Disemak RM	Sebenar RM	% Anggaran	Sebenar RM	% Anggaran
HASIL CUKAI						
Cukai Langsung	282,280,610.00	282,280,610.00	223,648,772.33	79.23	184,690,026.02	103.14
Cukai Tidak Langsung	1,853,200.00	1,853,200.00	6,303,504.66	340.14	6,268,030.71	51.36
Jumlah Hasil Cukai	284,133,810.00	284,133,810.00	229,952,276.99	80.93	190,958,056.73	99.83
HASIL BUKAN CUKAI						
Lesen, Bayaran	38,231,050.00	38,231,050.00	35,327,749.54	92.41	30,244,208.46	97.88
Pendaftaran Dan Permit						
Perkhidmatan Dan	27,507,390.00	27,507,390.00	18,881,998.71	68.64	19,884,755.04	96.09
Bayaran Perkhidmatan						
Perolehan Dari Jualan	184,207,990.00	184,207,990.00	134,561,357.14	73.05	115,654,486.02	59.69
Barang-Barang						
Sewaan	9,982,300.00	9,982,300.00	3,733,729.31	37.40	2,149,282.75	51.45
Keuntungan Pembiayaan	7,329,800.00	7,329,800.00	214,028,440.16	2,919.98	34,204,813.96	209.39
Dan Perolehan						
Denda Dan Hukuman	2,782,100.00	2,782,100.00	10,241,751.29	368.13	4,241,644.17	82.33
Jumlah Hasil Bukan Cukai	270,040,630.00	270,040,630.00	416,775,026.15	154.34	206,379,190.40	76.15
TERIMAAN BUKAN HASIL						
Pulangan Balik	2,194,800.00	2,194,800.00	7,548,861.33	343.94	22,578,823.86	98.73
Perbelanjaan						
Terimaan daripada Agensi Kerajaan	322,630,760.00	322,630,760.00	119,054,019.15	36.90	114,789,354.07	35.23
Jumlah Terimaan Bukan Hasil	324,825,560.00	324,825,560.00	126,602,880.48	38.98	137,368,177.93	39.40
JUMLAH HASIL	879,000,000.00	879,000,000.00	773,330,183.62	87.98	534,705,425.06	65.93

(b) Perbelanjaan Mengurus

Perbelanjaan Mengurus terdiri daripada perbelanjaan bagi Maksud Tanggungan dan Bekalan seperti emolumen, perkhidmatan dan bekalan, aset, pemberian dan kenaikan bayaran tetap dan perbelanjaan-perbelanjaan lain.

Perbelanjaan bagi Maksud Tanggungan adalah perbelanjaan yang dikenakan ke atas Kumpulan Wang Disatukan mengikut undang-undang Persekutuan selaras dengan Perkara 98 Perlembagaan Persekutuan.

Perbelanjaan bagi Maksud Bekalan adalah perbelanjaan yang dikenakan ke atas Kumpulan Wang Disatukan berdasarkan kelulusan Parlimen/Dewan Undangan Negeri selaras dengan Perkara 104 Perlembagaan Persekutuan.

Bagi maksud perbelanjaan yang telah melebihi peruntukan, suatu anggaran tambahan akan dibentangkan di sesi Parlimen/Dewan Undangan Negeri bulan Mac - April tahun berikutnya selaras dengan Perkara 101(b) Perlembagaan Persekutuan dan Perkara 44 Undang-undang Tubuh Kerajaan Pahang.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

Perbelanjaan Mengurus mengikut Maksud Perbelanjaan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Maksud Perbelanjaan	2015			
	Asal RM	Dipinda RM	Sebenar RM	% Belanjawan
PERBELANJAAN TANGGUNGAN				
T01 Peruntukan DiRaja	7,121,433.00	7,885,463.00	7,615,984.09	96.58
T02 Pej. Setiausaha Kerajaan Negeri	2,764,480.00	3,264,480.00	3,240,593.99	99.27
T03 Pej. Kewangan Negeri	128,325,000.00	277,525,000.00	262,101,691.11	94.44
T04 Pej. Suruhanjaya Perkhidmatan Awam Negeri	406,420.00	464,020.00	451,168.31	97.23
T05 Dewan Negeri	4,294,320.00	4,343,690.00	4,323,610.65	99.54
JUMLAH PERBELANJAAN TANGGUNGAN	142,911,653.00	293,482,653.00	277,733,048.15	94.63
PERBELANJAAN BEKALAN				
B01 Pej. KDYMM Sultan	7,665,550.00	9,648,220.00	9,516,429.45	98.63
B02 Pej. Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan	75,581,831.00	81,871,831.00	81,709,190.17	99.80
B03 Pej. Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri	76,011,555.00	139,920,279.00	131,217,420.93	93.78
B04 Pej. Suruhanjaya Perkhidmatan Awam	724,600.00	724,600.00	683,466.78	94.32
B05 Dewan Negeri	7,879,035.00	11,690,055.00	11,299,164.68	96.66
B06 Jab. Kerja Raya Negeri	53,719,739.00	53,719,739.00	53,439,050.07	99.48
B07 Jab. Perhutanan Negeri	46,697,450.00	46,697,450.00	44,865,273.17	96.08
B08 Jab. Perkhidmatan Veterinar Negeri	9,960,815.00	9,960,815.00	9,611,867.03	96.50
B09 Jab. Pertanian Negeri	25,445,890.00	25,445,890.00	25,407,741.59	99.85
B10 Jab. Pengairan Dan Saliran Negeri	20,814,841.00	20,814,841.00	20,649,464.14	99.21
B11 Pej. Daerah Dan Tanah Bentong	5,451,248.00	5,451,248.00	5,446,523.94	99.91
B12 Pej. Daerah Dan Tanah Cameron Highlands	4,739,370.00	4,739,370.00	4,736,960.20	99.95
B13 Pej. Daerah Dan Tanah Jerantut	6,571,930.00	6,571,930.00	6,562,949.59	99.86
B14 Pej. Daerah Dan Tanah Kuantan	8,296,955.00	8,296,955.00	8,239,868.69	99.31
B15 Pej. Daerah Dan Tanah Lipis	6,508,127.00	6,483,127.00	6,339,815.08	97.79
B16 Pej. Daerah Dan Tanah Pekan	6,966,610.00	6,966,610.00	6,606,959.44	94.84
B17 Pej. Daerah Dan Tanah Raub	5,626,590.00	5,626,590.00	5,617,812.17	99.84
B18 Pej. Daerah Dan Tanah Temerloh	8,265,730.00	8,265,730.00	8,226,851.92	99.53
B19 Pej. Daerah Dan Tanah Rompin	5,691,878.00	5,691,878.00	5,550,220.24	97.51
B20 Pej. Daerah Dan Tanah Maran	6,077,830.00	6,077,830.00	6,062,964.33	99.76
B21 Pej. Daerah Dan Tanah Bera	5,001,558.00	5,001,558.00	4,976,097.48	99.49
B22 Pej. Tanah Dan Galian Negeri	9,291,478.00	9,291,478.00	9,197,162.75	98.98
B23 Jab. Mineral & Geosains Negeri	305,500.00	305,500.00	304,761.15	99.76
B24 Jab. Agama Islam Pahang	105,196,168.00	105,196,168.00	103,435,153.16	98.33
B25 Jab. Perancang Bandar Dan Desa Negeri	3,957,074.00	3,957,074.00	3,906,246.60	98.72
B26 Jab. Kebajikan Masyarakat Negeri	24,242,770.00	24,242,770.00	19,279,783.38	79.53
B28 Pej. Mufti Negeri	2,860,540.00	2,755,742.42	2,739,685.61	99.42
B29 Jab. Kehakiman Syariah Negeri	4,862,433.00	4,862,433.00	4,849,045.60	99.72
JUMLAH PERBELANJAAN BEKALAN	544,415,095.00	620,277,711.42	600,477,929.34	96.81
JUMLAH PERBELANJAAN MENGURUS (Sebelum Pindahan)	687,326,748.00	913,760,364.42	878,210,977.49	96.11
Pindahan Lebihan Hasil Ke Kumpulan Wang Pembangunan	23,840,000.00	23,840,000.00	23,840,000.00	100.00
JUMLAH PERBELANJAAN MENGURUS (Selepas Pindahan)	711,166,748.00	937,600,364.42	902,050,977.49	96.21

Maklumat terperinci perbelanjaan mengurus dapat dirujuk di **Lampiran 1** - Penyata Perbelanjaan Mengurus bagi tahun berakhir 31 Disember 2015.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

6. AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

Akaun Pinjaman Disatukan mengaun semua terimaan dan bayaran di bawah kuasa undang-undang Persekutuan.

Keseluruhan pinjaman merupakan Sumber Pinjaman Dalam Negeri iaitu pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan. Pinjaman ini adalah bagi membiayai Projek Pembangunan Bekalan Air dan Pinjaman Agensi Kerajaan Negeri.

Pelbagai Pinjaman yang diterima dalam tahun 2015 dan 2014 adalah terdiri daripada pinjaman bagi Pembinaan Bangunan Baru Ibu Pejabat Majlis Perbandaran Kuantan dan bagi membiayai keperluan bagi menangani kedudukan kewangan Negeri Pahang.

Semua Pinjaman yang diterima pada tahun 2015 telah dipindah ke Kumpulan Wang Bekalan Air serta pengeluaran pinjaman kepada Agensi Kerajaan Negeri.

Akaun Pinjaman Disatukan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

<i>Perihal</i>	2015 <i>(Debit) / Kredit</i> RM	2014 <i>(Debit) / Kredit</i> RM
PINJAMAN		
Pinjaman Dalam Negeri		
Bekalan Air		
Baki pada 1 Januari	-	-
Terimaan	91,557,844.00	114,555,367.00
Bayaran *	(91,557,844.00)	(114,555,367.00)
Baki pada 31 Disember	-	-
Pelbagai		
Baki pada 1 Januari	-	-
Terimaan	100,000,000.00	8,436,942.00
Bayaran *	-	(8,436,942.00)
Baki pada 31 Disember	100,000,000.00	-
JUMLAH PINJAMAN PADA 31 DISEMBER	100,000,000.00	-

* Bayaran termasuk pindahan ke Kumpulan Wang masing-masing.

Di dalam Penyata Prestasi Kewangan, jumlah Pinjaman Kumpulan Wang Bekalan Air dan pinjaman pelbagai yang diterima dalam tahun semasa sahaja yang diambil kira.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

7. AKAUN AMANAH DISATUKAN

Akaun Amanah Disatukan mengakaun semua terimaan dan bayaran wang amanah mengikut kehendak undang-undang, akta-akta amanah, suratcara amanah, arahan amanah dan perjanjian. Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada Kumpulan Wang Amanah Kerajaan, Kumpulan Wang Amanah Awam dan Akaun Deposit.

Akaun Amanah Disatukan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

<i>Perihal</i>	<i>Baki pada 01.01.2015 (Debit)/Kredit RM</i>	<i>Debit RM</i>	<i>Kredit RM</i>	<i>Baki pada 31.12.2015 (Debit)/Kredit RM</i>
Kumpulan Wang Amanah Kerajaan				
Kumpulan Wang Pembangunan	(244,545,685.35)	86,510,315.52	51,731,821.47	(279,324,179.40)
Kumpulan Wang Bekalan Air	(223,949,600.83)	94,310,340.42	91,557,844.00	(226,702,097.25)
Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	419,943,624.56	4,933,435,986.39	4,927,607,030.73	414,114,668.90
Jumlah Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	(48,551,661.62)	5,114,256,642.33	5,070,896,696.20	(91,911,607.75)
Kumpulan Wang Amanah Awam				
Kumpulan Wang Amanah Awam	136,864,529.61	479,048,769.56	541,188,090.88	199,003,850.93
Jumlah Kumpulan Wang Amanah Awam	136,864,529.61	479,048,769.56	541,188,090.88	199,003,850.93
Akaun Deposit				
Deposit Am	117,818,459.44	63,798,071.21	78,673,775.13	132,694,163.36
Jumlah Akaun Deposit	117,818,459.44	63,798,071.21	78,673,775.13	132,694,163.36
Jumlah Akaun Amanah Disatukan	206,131,327.43	5,657,103,483.10	5,690,758,562.21	239,786,406.54

Terimaan/Bayaran Amanah di Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai merupakan baki bersih Akaun Amanah kecuali Kumpulan Wang Pembangunan, Kumpulan Wang Bekalan Air dan pindahan dari Kumpulan Wang Pinjaman Disatukan ke Kumpulan Wang Amanah.

(a) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

Kumpulan Wang Amanah Kerajaan mengakaun terimaan dari peruntukan Kerajaan dan bayaran bagi maksud tertentu mengikut Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan terdiri daripada Kumpulan Wang Pembangunan, Kumpulan Wang Bekalan Air dan Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

- (i) Kumpulan Wang Pembangunan mengaikaun terimaan dan bayaran pembangunan seperti yang diperuntukkan oleh Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966 [Akta 406].

Terimaan utama bagi kumpulan wang ini terdiri daripada pindahan dari Akaun Hasil Disatukan. Bayaran kumpulan wang ini adalah perbelanjaan pembangunan secara langsung.

Kumpulan Wang Pembangunan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015 (Debit) / Kredit RM	2014 (Debit) / Kredit RM
<i>Baki Pada 1 Januari</i>	(244,545,685.35)	(225,862,946.30)
Terimaan		
Pindahan Dari Akaun Hasil Disatukan	23,840,000.00	23,846,400.00
Jualan Aset Modal	1,015,317.40	3,112,286.07
Pelbagai Terimaan	26,876,504.07	23,342,416.09
Jumlah Terimaan	51,731,821.47	50,301,102.16
Bayaran		
Perbelanjaan Pembangunan Langsung	(86,510,315.52)	(68,983,841.21)
Pinjaman	-	-
Jumlah Bayaran	(86,510,315.52)	(68,983,841.21)
Lebihan/(Kurangan) Bagi Tahun	(34,778,494.05)	(18,682,739.05)
Baki Pada 31 Disember	(279,324,179.40)	(244,545,685.35)

Maklumat terperinci perbelanjaan pembangunan dapat dirujuk di **Lampiran 2** – Penyata Perbelanjaan Pembangunan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

- (ii) Kumpulan Wang Bekalan Air mengaun terimaan dan bayaran Projek Pembangunan Bekalan Air Negeri seperti yang diperuntukkan oleh Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966 [Akta 406].

Terimaan utama bagi kumpulan wang ini terdiri daripada pindahan dari Akaun Hasil Disatukan dan pinjaman yang diambil bagi maksud pembangunan bekalan air.

Bayaran kumpulan wang ini adalah perbelanjaan pembangunan secara langsung atau pinjaman.

Kumpulan Wang Bekalan Air pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015 (Debit)/Kredit RM	2014 (Debit)/Kredit RM
<i>Baki Pada 1 Januari</i>	<i>(223,949,600.83)</i>	<i>(211,989,926.36)</i>
Terimaan		
Pindahan Dari Akaun Hasil Disatukan	-	-
Pindahan Dari Akaun Pinjaman Disatukan	91,557,844.00	114,555,367.00
<i>Jumlah Terimaan</i>	<i>91,557,844.00</i>	<i>114,555,367.00</i>
Bayaran		
Perbelanjaan Bekalan Air		
Langsung	-	-
Pinjaman	(94,310,340.42)	(126,515,041.47)
<i>Jumlah Bayaran</i>	<i>(94,310,340.42)</i>	<i>(126,515,041.47)</i>
<i>Lebihan/(Kurangan) Bagi Tahun</i>	<i>(2,752,496.42)</i>	<i>(11,959,674.47)</i>
Baki Kumpulan Wang Bekalan Air Pada 31 Disember	(226,702,097.25)	(223,949,600.83)

Maklumat terperinci perbelanjaan bekalan air dapat dirujuk di **Lampiran 3** - Penyata Perbelanjaan Bekalan Air bagi tahun berakhir 31 Disember 2015.

KERAJAAN NEGERI PAHANG DARUL MAKMUR
PENYATA KEWANGAN TAHUN 2015

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

(iii) Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015 (Debit)/Kredit RM	2014 (Debit)/Kredit RM
AKAUN PENYELESAIAN		
Akaun Pelarasan Baki Tahun-Tahun Lalu	119,355.14	119,355.14
Akaun Pendahuluan Dari Kerajaan Persekutuan	193,978,917.00	198,078,917.00
Akaun Penyelesaian Bank	(3,814,750.00)	(459,823.93)
Akaun Penyelesaian Cek Terbatal	1,605,732.27	2,635,590.27
Akaun Penyelesaian Pembatalan EFT	1,182,946.58	773,628.68
Akaun Peruntukan Pendahuluan Jabatan	1,000,000.00	1,000,000.00
Kumpulanwang Simpanan Pekerja	-	(153,043.00)
Akaun Penyelesaian Bayaran Pusaka Kecil	235,205.11	230,583.16
Akaun Kena Bayar	21,039,672.74	15,362,790.40
Akaun Pengkorporatan JBA (Pungutan)	35,317.60	-
Jumlah Akaun Penyelesaian	215,382,396.44	217,587,997.72
AKAUN PINJAMAN		
Amanah Saham Pahang	(27,794,862.36)	(24,520,896.36)
Bayaran Terlebih Emolumen	(143,861.76)	(124,826.70)
Kumpulanwang Pendahuluan Pembelian Komputer (Akaun Urusniaga)	(507,846.22)	(563,842.81)
Kumpulanwang Pendahuluan Pembelian Komputer (Akaun Peruntukan)	1,200,000.00	1,200,000.00
Lembaga Kemajuan Negeri Pahang	(37,680,593.14)	(37,680,593.14)
Lembaga Kemajuan Perusahaan Pertanian Negeri Pahang	(12,695,239.91)	(19,835,922.31)
Majlis Daerah Bera	(999,000.00)	(1,498,500.00)
Pendahuluan Diri Pegawai Awam - Akaun Peruntukan	200,000.00	200,000.00
Pendahuluan Gaji	(33,695.20)	(23,547.80)
Pendahuluan Kenderaan Pegawai-Pegawai Negeri (Akaun Urusniaga)	(307,614.56)	(241,882.07)
Pendahuluan Kenderaan Pegawai-Pegawai Negeri (Akaun Peruntukan)	4,000,000.00	4,000,000.00
Pendahuluan Membeli Kenderaan (Adun)	500,000.00	500,000.00
Pengangkutan Orang Dan Perbelanjaan Sara Hidup (Dalam Negeri)	171,800.00	171,800.00
Pendahuluan Kenderaan (Adun) - Akaun Peruntukan	(26,557.39)	(36,124.92)
Perbadanan Kemajuan Bukit Fraser	0.00	(873,283.60)
Pinjaman Kepada Badan Berkanun Dan Badan Lain -	178,268,341.03	178,268,341.03
Pinjaman Perumahan DYMM Sultan Dan YTM Tengku Mahkota	648,730.00	648,730.00
Pinjaman Sukan Malaysia	(28,700,000.00)	(32,800,000.00)
Yayasan Pahang	0.00	(500,000.00)
Perbelanjaan Di Bawah Arahkan Perbendaharaan 59	(197,550.00)	0.00
Jumlah Akaun Pinjaman	75,902,050.49	66,289,451.32
KUMPULAN WANG LUAR JANGKA		
Kumpulanwang Amanah Luar Jangka - Akaun Peruntukan	10,000,000.00	10,000,000.00
Kumpulanwang Amanah Luar Jangka- Akaun Urusniaga	-	-
Jumlah Kumpulan Wang Luar Jangka	10,000,000.00	10,000,000.00
PELBAGAI KUMPULAN WANG AMANAH KERAJAAN		
Kumpulan Wang Amanah Sukan Paralimpik	-	-
Kumpulanwang Amanah Penyelenggaraan Jalan - Jalan Negeri	99,926,643.38	113,569,901.95
Kumpulanwang Amanah Sukan Malaysia Sukma 2012	4,241,555.59	5,104,250.57
Kumpulan Wang Amanah Pemulihan Bersama	8,662,023.00	7,392,023.00
Jumlah Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	112,830,221.97	126,066,175.52
JUMLAH KUMPULANWANG AMANAH KERAJAAN	414,114,668.90	419,943,624.56

**NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015**

(b) Kumpulan Wang Amanah Awam

Kumpulan Wang Amanah Awam mengaun terimaan dan bayaran bagi maksud tertentu mengikut akta khas atau Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Kumpulan Wang Amanah Awam terdiri daripada Amanah Khas yang diwujudkan di bawah aktanya sendiri dan Amanah Am yang diwujudkan di bawah Seksyen 9 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Sumber kewangan kumpulan wang ini adalah daripada badan-badan pertubuhan, persatuan atau orang perseorangan untuk tujuan tertentu.

Kumpulan Wang Amanah Awam pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

<i>Perihal</i>	2015 RM	2014 RM
KUMPULAN WANG AMANAH AWAM		
Kumpulanwang Pembangunan Hutan Negeri Pahang Darul Makmur	26,401,905.70	20,874,857.41
Kumpulanwang Rancangan Kelas Pengajian Al-Quran dan Fardhu Ain	1,794,758.50	107,858.08
Wang Amanah Pelbagai Perbadanan Setiausaha Kerajaan	-	-
Wang Amanah Promosi Pelaburan Pahang	3,107,354.93	3,246,359.98
Wang Amanah Pembelian Lot-Lot Komersial Kuota Bumiputera	12,319,457.80	11,793,145.27
Wang Amanah Tabung Pusingan Penjaja, Peniaga Kecil dan Petani Negeri Pahang	2,340,124.12	2,337,549.67
Wang Amanah Pembaikan Jalan JKR (Yang Dikorek Oleh Pihak Selain Dari JKR)	-	-
Wang Amanah Jawatankuasa Malapetaka Negeri Pahang	33,051,086.74	5,063,856.93
Wang Amanah Pembangunan Tanah-Tanah Terbiar	1,035,108.14	1,035,108.14
Akaun Amanah Perayaan Bulan Kemerdekaan	3,084.72	72,044.72
Akaun Amanah Kumpulan Kesenian Negeri Pahang	668.90	10,752.00
Akaun Amanah Program Khidmat Negara	-	-
Akaun Amanah ICT dan Biotek Pahang	220,950.90	220,950.90
Akaun Amanah Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung	6,080,659.72	5,181,182.33
Akaun Amanah Urusan Peperiksaan Kerajaan	28,028.56	28,028.56
Akaun Amanah Pembangunan dan Pembaikan Perumahan	1,198,651.08	1,806,665.24
Akaun Amanah Dana Khas Kerajaan Negeri Pahang	4,115,128.36	6,477,509.46
Akaun Amanah Projek Khas Pejabat Kewangan Negeri Pahang	50,904,407.03	37,625,866.67
Akaun Amanah Pelbagai Kewangan Negeri	28,509,938.63	17,107,092.23
Akaun Amanah Pengurusan Sistem Perakaunan Kerajaan Negeri	600,074.22	587,803.02
Akaun Amanah Taman Negara Pahang	1,303,438.92	1,118,371.80
Akaun Amanah Mini Zoo dan Muzium Perhilitan Pahang	4,369.51	4,369.51
Akaun Amanah Projek Penangkapan dan Pemindahan Gajah-Gajah Liar	8,573.93	8,573.93
Akaun Amanah Wang Gantirugi berkaitan dgn 'Liquidated and Ascertained Damages' (LAD)	296,024.50	296,024.50
Akaun Amanah Pungutan Sewa Gerai Dan Gerai Industri Desa Daerah	194,004.86	432,050.95
Akaun Amanah Program Projek Perintis Pusat Pembangunan Keluarga Islam (PPKI) dan Pusat Pembangunan Sosial (PPS)	51,495.00	51,855.00
Akaun Amanah Bahagian Sokongan Keluarga Pahang	285,770.00	285,770.00
Akaun Amanah Kebajikan dan Kemajuan Orang Asli di Negeri Pahang Darul Makmur	2,331,690.69	2,347,585.69
Akaun Amanah Pembasmian Kemiskinan Negeri	2,660,929.85	1,091,384.73
Akaun Amanah Bantuan Negeri Pahang	1,153,625.75	1,127,445.75
Tabung Amanah Pelancongan Daerah Cameron Highlands	-	-
Tabung Usahawan Pahang	4,702,448.58	5,055,069.13
Akaun Amanah Pelbagai SUK Pahang	2,944,948.13	3,219,187.09
Akaun Amanah Caruman Saliran Negeri Pahang	10,060,491.16	7,966,492.92
Akaun Amanah Caruman Sumbangan Pembinaan AC/DC Lane	1,294,652.00	283,718.00
JUMLAH KUMPULAN WANG AMANAH AWAM	199,003,850.93	136,864,529.61

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

(c) Akaun Deposit

Akaun Deposit terdiri daripada Deposit Am dan Deposit Pelarasan. Deposit Am adalah wang yang diterima khusus bagi sesuatu maksud di bawah undang-undang atau perjanjian dan perlu dibayar balik apabila maksudnya telah tercapai. Deposit Pelarasan adalah akaun sementara yang diguna sebelum bayaran dibuat atau pelarasan kepada akaun tertentu.

Akaun Deposit bagi setiap kategori Deposit pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

<i>Perihal</i>	2015 (Debit)/Kredit RM	2014 (Debit)/Kredit RM
DEPOSIT AM		
Akaun Deposit Tender	4,460.00	12,254.40
Akaun Cagaran	2,192,129.75	1,998,491.27
Akaun Cagaran Kantin	4,270.00	11,320.00
Akaun Cagaran Sewa Bangunan	3,460.00	1,960.00
Akaun Deposit Jaminan Pelaksanaan	21,563,935.65	21,977,403.91
Deposit Tanah	14,491,211.42	8,918,429.87
Akaun Deposit Pajak Gadaai	25,000.00	25,000.00
Akaun Deposit Cukai Hiburan	54,755.50	54,755.50
Bon Jamin Mahkamah Syariah	72,350.00	68,850.00
Akaun Deposit Lesen Jermal	21,600.00	21,600.00
Akaun Deposit Royalti Kayu Kayan	64,428,472.55	56,328,187.45
Akaun Deposit Sewa Rumah Kos Rendah	397,836.08	1,021,630.06
Akaun Cagaran Bekalan Air	10,597,742.94	10,597,742.94
Akaun Rancangan Tanah Pinggir	1,395,075.68	1,795,743.43
Akaun Deposit Pawagam	109,000.00	109,000.00
Akaun Deposit Kontraktor (Kerja)	-	150,448.71
Akaun Deposit Royalti Kayu Kayan (Lama)	-	115,372.87
Akaun Deposit Bekalan Air (Private Developer)	725,676.50	725,676.50
Akaun Deposit Wang Pemulihan Bersama	50,000.00	50,000.00
Akaun Deposit Wang Pemulihan Lombong	-	-
Akaun Deposit Upah Sukat & Batu Sempadan	159,717.30	171,887.80
Akaun Deposit Penganjuran Sukan	92,700.00	92,700.00
Akaun Deposit Wang Jaminan Pelepasan Bagi Kesalahan Undang-Undang	249,000.00	185,700.00
Akaun Deposit Pelbagai	10,033,909.99	13,384,304.73
Akaun Deposit Perjanjian Sewa Rumah Kerajaan	21,860.00	-
Akaun Deposit Pematuhan Syarat-Syarat Tenemen Mineral	6,000,000.00	-
<i>Jumlah Deposit Am</i>	132,694,163.36	117,818,459.44
JUMLAH AKAUN DEPOSIT	132,694,163.36	117,818,459.44

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

8. MEMORANDUM ASET

Memorandum Aset menunjukkan sebahagian aset kewangan kerajaan iaitu Pinjaman Boleh Dituntut dan Pelaburan yang dikenakan kepada perbelanjaan mengurus atau pembangunan, tetapi tidak dinyatakan dalam Penyata Kedudukan Kewangan.

(a) Pinjaman Boleh Dituntut

Pinjaman Boleh Dituntut adalah baki pinjaman yang diberikan oleh Kerajaan Negeri kepada Agensi Kerajaan Negeri iaitu Pihak Berkuasa Tempatan dan Badan Berkanun.

Pinjaman Boleh Dituntut pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

<i>Perihal</i>	<i>Baki Belum Selesai pada</i>	
	<i>2015</i> <i>RM</i>	<i>2014</i> <i>RM</i>
BADAN BERKANUN		
Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang	150,290,219.89	150,290,219.89
Amanah Saham Pahang	51,494,862.36	54,994,862.36
Jumlah Badan Berkanun	201,785,082.25	205,285,082.25
PIHAK BERKUASA TEMPATAN		
Majlis Daerah Raub	192,295.85	198,505.12
Majlis Daerah Lipis	171,299.73	176,831.03
Majlis Daerah Jerantut	152,927.70	157,865.76
Majlis Daerah Bera	1,158,297.20	1,662,940.93
Majlis Daerah Rompin	170,232.90	175,729.75
Majlis Daerah Pekan	187,470.02	193,523.45
Majlis Daerah Cameron Highlands	116,509.35	152,397.42
Majlis Daerah Maran	179,082.45	179,082.45
Majlis Perbandaran Kuantan	47,816,016.00	47,816,016.00
Jumlah Pihak Berkuasa Tempatan	50,144,131.20	50,712,891.91
JUMLAH PINJAMAN BOLEH DITUNTUT	251,929,213.45	255,997,974.16

Maklumat terperinci Memorandum Pinjaman Boleh Dituntut dapat dirujuk di **Lampiran 4** - Penyata Akaun Memorandum Pinjaman Boleh Dituntut pada 31 Disember 2015.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

(b) Pelaburan

Pelaburan adalah pegangan ekuiti dalam syarikat selain daripada yang dinyatakan di dalam Nota 4.

Pelaburan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

<i>Perihal</i>	<i>Nilai Buku</i>	
	<i>2015 RM</i>	<i>2014 RM</i>
SYARIKAT		
Axiata Group Bhd (Terbitan Bonus)	73,199.95	1.00
Felda Global Ventures Holding Berhad	829,954,466.25	829,954,466.25
Rangkaian Hotel Seri Malaysia Sdn. Bhd.	2,103,600.00	2,103,600.00
JUMLAH PELABURAN	832,131,266.20	832,058,067.25

Maklumat terperinci Memorandum Pelaburan dapat dirujuk di **Lampiran 5** - Penyata Akaun Memorandum Pelaburan pada 31 Disember 2015.

9. MEMORANDUM LIABILITI

Memorandum Liabiliti menunjukkan sebahagian liabiliti Kerajaan Negeri yang terdiri dari Hutang Awam (Hutang Kerajaan Negeri Kepada Kerajaan Persekutuan dan Pinjaman dari Institusi Kewangan) yang tidak dinyatakan dalam Penyata Kedudukan Kewangan. Kerajaan Negeri telah berjaya mendapatkan kelulusan daripada Kerajaan Persekutuan (Kementerian Kewangan Malaysia) sepertimana diperuntukkan di bawah Perkara 111 Perlembagaan Persekutuan bagi Pinjaman dari Institusi Kewangan.

Hutang Awam pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

<i>Perihal</i>	<i>2015 RM</i>	<i>2014 RM</i>
PINJAMAN		
Dalam Negeri		
(a) Kerajaan Persekutuan		
Bekalan Air	2,096,896,186.34	2,004,984,093.25
Perumahan Awam Kos Rendah	285,521,807.51	285,521,807.51
Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri	124,722,320.75	127,575,017.77
Pelbagai	412,815,795.53	312,853,684.67
Jumlah	2,919,956,110.13	2,730,934,603.20
(b) Institusi Kewangan	281,000,000.00	500,784,466.25
JUMLAH HUTANG AWAM	3,200,956,110.13	3,231,719,069.45

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

10. AKAUN BELUM TERIMA

Akaun Belum Terima pada 31 Disember 2015 adalah berdasarkan rekod Jabatan dilaporkan sebagai maklumat tambahan, walaupun Kerajaan Negeri mengamalkan asas perakaunan tunai ubahsuai.

Akaun Belum Terima pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Jabatan	2015 RM	2014 RM
Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Pahang	9,400,890.48	9,779,600.41
Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri Pahang	219,900.00	264,101.91
Jabatan Kerja Raya Negeri Pahang	113,663.69	56,760.19
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Negeri Pahang	5,143,285.47	5,079,419.12
Jabatan Pertanian Negeri Pahang	6,061.98	5,464.55
Jabatan Pengairan dan Saliran Negeri Pahang	41,838.14	10,342.35
Pejabat Daerah dan Tanah Bentong	5,882,039.64	6,671,155.28
Pejabat Daerah dan Tanah Cameron Highlands	141,408.39	238,943.80
Pejabat Daerah dan Tanah Jerantut	2,882,918.35	2,611,128.95
Pejabat Daerah dan Tanah Kuantan	28,551,445.29	39,777,738.54
Pejabat Daerah dan Tanah Lipis	1,538,271.81	1,180,695.00
Pejabat Daerah dan Tanah Pekan	2,318,904.47	2,517,944.00
Pejabat Daerah dan Tanah Raub	2,803,848.47	3,011,340.47
Pejabat Daerah dan Tanah Temerloh	3,787,258.75	2,909,850.39
Pejabat Daerah dan Tanah Rompin	3,733,261.86	1,254,462.84
Pejabat Daerah dan Tanah Maran	2,898,944.20	3,561,771.30
Pejabat Daerah dan Tanah Bera	2,447,933.85	10,452,579.30
Jabatan Agama Islam Negeri Pahang	3,056.35	261.02
Jabatan Perancangan Bandar dan Desa	-	99.15
Jabatan Kehakiman Syariah Pahang	-	-
JUMLAH AKAUN BELUM TERIMA	71,914,931.19	89,383,658.57

www.audit.gov.my

JABATAN AUDIT NEGARA MALAYSIA
No. 15, Aras 1-5
Persiaran Perdana, Presint 2
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan
62518 Wilayah Persekutuan Putrajaya